בשבע

יום חמישי, ט' בסיוון תשפ"ה, 5.06.2025 | פרשת נשא | גיליון מס' 1148

עצרת ענק
היום!

זמני הדלקת נרות
נשא

	כניסת שבת	מוצאי שבת
י-ם	19:07	20:25
ת"א	19:24	20:28
חיפה	19:19	20:30
ב"ש	19:24	20:25

מי מכשיל את הלחימה בעזה, ומה דעתו על הדחת וינטר וזיני: אחרי הקמפיין נגדו וההדחה מצה"ל, תא"ל במילואים ארז וינר מדבר בלי פילטרים ← **ניצן קידר, אתנחתא**

דוד ליבי הי"ד, שנפל בעזה, היה דור נוסף במשפחה שהיא מפעל חיים של חלוציות למען ארץ ישראל ← **חגית רוזנבאום**

מי מרוויח ומי מפסיד מיצירת הקרע בין המגזר הדתי למגזר החרדי סביב חוק הגיוס ← **ידידיה מאיר**

שופטות בג"ץ, וכעת גם הרמטכ"ל, מוכנים בשם הפמיניזם לערוך ניסוי שיפגע לא רק בבריאות הלוחמות אלא גם בחיי הלוחמים ← **יוני רוטנברג**

מזמן היה ברור שנוסח חוק גיוס מוסכם שיעבור בג"ץ לא יימצא. שאלת תזמון המשבר הייתה עניין של רווח פוליטי // **זאב קם ואסף משניות**

ביטחון תזונתי

חלוקת הסיוע ההומניטרי לתושבי עזה באמצעות חברה אמריקנית התגלתה בשבוע האחרון כנכס אסטרטגי שמנתק את התלות של תושבי הרצועה בחמאס, שובר את מחסום הפחד שלהם מפני שלטונו וחונק את מקור הפרנסה העיקרי של הארגון **רבקי גולדפינגר**

צילום: עלי חסן, פלאש 90

עצרת ענק
חמישי | 19:00
ט' סיוון 5.6
מול בית המשפט העליון בירושלים
היום!

בס"ד

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים
בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

מיצובישי אאוטלנדר 2022, יד 1 פרטי, אינסטייל, 7 מקומות, 41,000 ק"מ,

קיה Xceed 2021 יד 01, (נקנה ב- 0 קילומטר), 64,000 ק"מ, מנוע 1.4, טסט לשנה, 69,000 ₪

סוזוקי קרוס אובר 2015, יד 01 פרטי, 92,000 ק"מ, טסט 11/25, 38,000 ₪

סוזוקי ויטארה היבריד 2022, יד ראשונה, 59,000 ק"מ, טסט לשנה, 107,000 ₪

MG 2022, יד ראשונה, היבריד פלאג אין, 52,000 ק"מ, טסט 4/26, 118,000 ₪ (מחירון 127,000 ₪)

יונדאי i10, 2014 יד 1 פרטי, אוטומט, 90,000 ק"מ, 29,000 ₪

יונדאי וניו 2022, יד ראשונה, 30,000 ק"מ!! טסט לשנה.

יונדאי קונה 2021 היבריד יד ראשונה, 100,000 ק"מ, 98,000 ₪

יונדאי i20 קרוס, 2017, יד 01 פרטי, 76,000 ק"מ, טסט לשנה, 49,000 ₪

סוזוקי קרוס אובר 2019, יד 1 פרטי, 99,000 ק"מ, טסט לשנה 69,000 ₪ (מחירון 75,000 ₪)

ע.נ.ח

צביקה טבת 052-2557776 יאס אישי ואדיב

אדם מזרח
לגור ביישוב להיות ירושלמי

ירושלמים שחיים בעתיד

אדם 2030

אדם מזרח. יתרונות של עיר, שקט של יישוב

צמוד קרקע צמוד לירושלים ♥ החל מ-2,950,000 ש"ח

*6297

hlpadam.co.il

החברה לפיתוח מטה בנימין

שיווק: ב.הר-אל שיווק ונכסים בעמ

* פרסומי ראווה

בס"ד

מבצעים מטורפים

לרגל המעבר והמיתוג החדש

ספת אירוח ספר

נפתחת למיטה

מחיר מבצע 2,090 ₪

במקום 2,590 ₪

ספת נוער

על קל, מידות: 190/ 80

מחיר מבצע 2,190₪

במקום 2,590₪

מיטה היי רייזר

כולל מזרונים אורתופדיים נשלפים

10 שנות אחריות

מחיר מבצע 2,790 ₪

במקום 3,590 ₪

ספת אירוח

מיטה נפתחת לזוגית

מידות: 190/ 160 אופציה להפרדה, כולל ארגז

מחיר מבצע 2,190₪

במקום 2,590₪

ארון פתיחה

מחיר מבצע 1,990₪

במקום 2,400 ₪

מחיר אטרקטיבי אצלכם בבית ללא תשלום

ארון הזזה

איכותי

כולל טריקה שקטה

מחיר מבצע 1,990₪

במקום 2,400₪

נשמח לראותכם באולם התצוגה החדש במודיעין עילית

חדרי שינה | חדרי ילדים | ארונות | מזרונים | ספות נוער | ספות אירוח

TOUCH DESIGN

שירות עם טאצ' אישי

054-2355599 | 08-9254550

שעות פתיחת החנות: א'- ה' 11:00-21:00 | t-design-isr.co.il

מתחם קסם רחוב השל"ה 2, מודיעין עילית (מעל קידישיק)

גם בגיל השלישי,
החיים הטובים ממשיכים!

לגור וליהנות מקהילה, פעילויות ומעטפת שירותים רחבה
וגם להרוויח מבצע הצטרפות משתלם במיוחד!

דירות סטודיו אישיות בסטנדרט גבוה

הטבה ייחודית על דירות הסטודיו:
5 חודשי פטור מדמי ניהול או עיצוב דירה אישי
בליווי מעצבת פנים – **במתנה!**

בית טובי העיר
Tovei Ha'ir Residence

לפרטים: תמר 053-7934277 www.tovei.co.il

*המבצע על דירות הסטודיו בלבד, עד ה-15.8.25 | המבצע בכפוף לתקנון. עד גמר המלאי ט.ל.ח.

ממשיכים
עסקת חתנים וכלות
החל מ-
9,999 ₪

פותחים את עונת החתונות
עם מבצעים בלעדיים

כורסאות טלויזיה
במבחר דגמים וצבעים

החל מ-
1,690 ₪

ספריית קודש סיני
4 דלתות במבחר עצים, וצבעים. ניתן להזמין מידות נוספות

החל מ-
2,490 ₪

ארון הזזה
1.6 מ' כולל טריקה שקטה

החל מ-
1,890 ₪

סלון פינתי בד/דמוי עור
שלדה מעץ מלא, רצועות תמיכה שתי וערב, מושבים דו שכבתיים במבחר צבעים, אפשרות למידות גדולות

החל מ-
2,990 ₪

מיטות רחבות מתכווננות
1.20x1.90
כולל ארגז מצעים, סנדוויץ'

החל מ-
1,990 ₪

מבחר מיטות נוער נפתחות

החל מ-
2,290 ₪

חדר שינה קומפלט
כולל מיטה, 2 שידות, טואלט ומראה

החל מ-
2,290 ₪

שולחן פינת אוכל כולל 4 כסאות

החל מ-
1,990 ₪

שולחן פינת אוכל
במבחר מידות, צבעים ועצים: אלון, בוק, מייפל ועוד

החל מ-
2,890

סלון צירס מבצע!
מערכת ישיבה 2+3 ו- 4 רוקלנרים צירס

רק 6,990 ₪
במקום ~~9,000~~ ₪

מזנון
2 מטר בעיצוב מודרני
מגוון צבעים וחומרים

החל מ-
1,990 ₪

מבחר מיטות
מיטות מעוצבות מבחר גדלים וצבעים

החל מ-
1,990 ₪

חסוך את פער התיווך
הנאמדים על עשרות אחוזים וקנה ישירות מהיצרן

מבחר גדול של ארונות | מזנונים | ספריות | סלונים | פינות אוכל | חדרי שינה | מיטות נוער | שולחנות | מזרנים | עודפי ייצור במלאי מתצוגות

חנות המפעל: בן ציון גליס 51, פ"ת (מתחם ליד מכון דרום, צמוד לזדקה) טל. 03-9044052
שעות פתיחה: א'-ה' 10:30-19:00, ו' 10:00-14:00 | www.rahitey-sgula.co.il

מעל
110
שנים

מחנכים להצלחה

המכללה המובילה לחינוך ע"ש דוד ילין
גאה להצמיח דורות של אנשי חינוך
למעלה מ- 110 שנים

- **תואר ראשון** B.Ed
- **תואר שני** M.Ed
- M.A.A.T **תואר שני בטיפול באומנויות:**
  מוזיקה, ביבליותרפיה, תנועה ומחול, אמנות חזותית
- **הסבת אקדמאים להוראה**
- **מכינה קדם אקדמית**
- **לימודי תעודה והשתלמויות**

לפרטים נוספים:

02-6558111
www.dyellin.ac.il

rishum@dyellin.ac.il | מכללת דוד ילין

בס"ד

על כפין אותה יביא

משכונותיה השורשיות של ירושלים
ועד הGATE החדש של העיר,
חברת יהודה רחמים ממשיכה לבנות
את עתיד הבירה על יסודות איתנים
של אמונה, חיבור לארץ ולחזון הישראלי.

הענקת **אות "יקיר ירושלים"**
למייסד החברה והעומד בראשה, מר יהודה רחמים,
מהווה השראה לדורות ההמשך ואות כבוד
לאחר ארבעה עשורים של עשייה, פיתוח ובניה.

והוא חלום אחד נושא עוד בלבבו,
בקרוב יגיע היום.

בתפילה לשלום חיילינו הגיבורים
ולחזרתם של אחינו החטופים.

נפתח לשיווק

ריינס 10, **קריית משה**
הבניה בעיצומה | 34 יח"ד

שער העתיד של ירושלים
בשיתוף ב.ס.ר. ו-JTLV
משרדים מסחר ומלונאות רובע העסקים החדש

GATE
JERUSALEM

ירושלים

הבניה החלה

התחדשות בסן סימון,
ירושלים. 34 **יח"ד**

בקרוב תוספת 4 קומות פרימיום

מגדל רם, מסחר ומשרדים,
ירושלים. 28,000 מ"ר

בשלבי אכלוס

התחדשות בדהומי 12, **ירושלים.**
נותרו דירות אחרונות.

בבניה ובשיווק

בית שמש החדשה בעיר הותיקה.
168 **יח"ד**

בבניה ובשיווק

מתחם האלף בראשל"צ.
75,000 מ"ר משרדים ומסחר.
בשיתוף ב.ס.ר ו-JTLV

front פרונט

הדמיות להמחשה

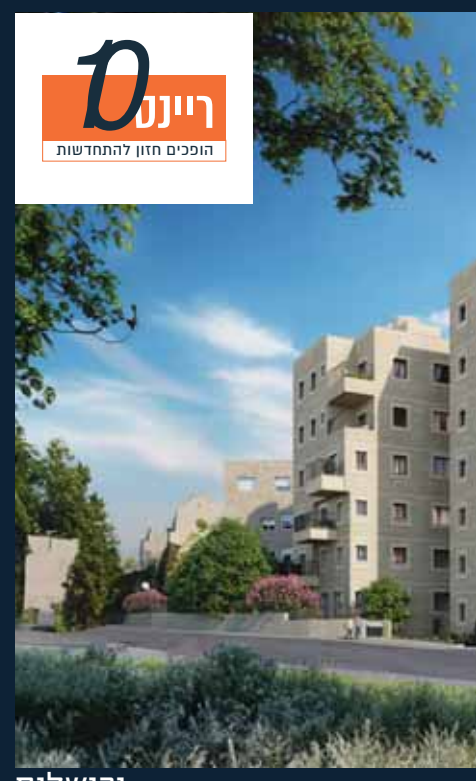

ירושלים

ירושלים

ירושלים

מרכז מסחרי קהילתי חדש
בכרמית - מיתר, צפון הנגב
16 דונם של מסחר, עסקים
וקהילה מרכז רב-תחומי

הוכחים יצאו להתחדשות

*8796
www.yram.co.il

יהודה רחמים
שם לבנות עליו

הפיתוח הישראלי שישדרג לכם את הזוגיות ואת איכות החיים

פיתוח רפואי ישראלי חדשני, שנולד בטבריה וכבש כבר מדינות רבות על פני הגלובוס, הביא לפריצת דרך נדירה בתחום בריאות הגבר. זה הזמן להכיר את וֶרְטִיקָה – הפתרון לבעיה שמעסיקה מיליוני גברים ברחבי העולם.

קשר זוגי מעצים לאורך זמן את החוויות המשותפות ואת ההנאות הקטנות שהחיים מביאים איתם: רגעים של קרבה, שיחות משמעותיות, חוויות משותפות, חיזוק האמון, וזמן איכות המחזק את החיבור הרגשי. אך כמו בכל מסע משותף, גם במערכת יחסים אנו עלולים להיתקל באתגרים, מכשולים או מחסומים המונעים מאיתנו לממש את מלוא הפוטנציאל של הקשר.

מי שחווה מסע זוגי ממושך יודע שבחלוף השנים, המשימה הזאת דורשת יותר מאמץ - כי הגיל עושה את שלו, והגוף כבר אינו חזק כבעבר. גם בכל הקשור לבריאותו המינית של הגבר, הגוף חווה שינוי לאורך השנים. למעשה, כ-40% מהגברים שהגיעו לעשור החמישי לחייהם סובלים מבעיות אין אונות. מדובר אמנם בתהליך טבעי, אך אין ספק שהוא פוגע באינטימיות הזוגית, בביטחון העצמי ובתחושת הדימוי הגברי.

פריצת דרך כחול-לבן

בשנת 2021 השיקה או-מד מדיקל, חברת סטארט-אפ ישראלית הממוקמת בטבריה, מכשיר רפואי-ביתי לטיפול בתופעה. המכשיר, וֶרְטִיקָה שמו, מבוסס על טכנולוגיית גלי רדיו בתדר נמוך (RF). גלי הרדיו מחממים את האזור, משקמים ומחזקים את סיבי הקולגן המצויים בו, ולמעשה מאפשרים לסיבי הקולגן למלא את ייעודם: הזרמת דם לאיבר ו'לכידתו' שם לאורך זמן.

מדובר במכשיר לשימוש עצמי, מה שמאפשר לכל גבר להשתמש בו בבית או בחופשה, בזמן ובקצב הנוחים לו, ללא צורך להגיע לקליניקה. הוא אינו דורש מרשם רופא או פנייה לרופא המשפחה, ואפשר לקחת אותו בטרולי או בתיק הגב. מדובר בחידוש מרענן לכל מי שנוסע לחופשה או לנסיעת עסקים, ולמעשה הוא מאפשר לשמור על שגרה זוגית גם כשלא נמצאים בבית.

חדשנות, מקצועיות, נוחות

מכשיר הוֶרְטִיקָה קיבל את אישור משרד הבריאות הישראלי, כמו גם את תו התקן הרפואי האירופאי המחמיר CE. הוא מעורר עניין עצום בקרב הקהילה הרפואית הבין-לאומית, ועד כה הוא נרכש על ידי אלפי גברים ברחבי העולם. הוא משווק במגוון מדינות, לרבות אנגליה ואוסטרליה, וכיום נערך עליו מחקר קליני בחמישה מרכזים רפואיים מובילים בארצות הברית.

יתרון משמעותי נוסף של הוֶרְטִיקָה הוא שלאחר שבועות ספורים של טיפולים ניתן לראות תוצאות, גם בימים שבהם לא נעשה טיפול. המשמעות היא שאין צורך לתזמן את הטיפול דווקא לזמן מסוים (ולכן הספונטניות אינה נפגעת), ובנוסף - אם הנסיעה ממש קצרה, ייתכן שכלל לא יהיה צורך להביא את המכשיר לחופשה. כך או כך, הוֶרְטִיקָה שינה את חייהם של גברים רבים - ושדרג להם לא רק את החופשה, אלא גם את שגרת היום-יום שלהם.

vertica
ALWAYS READY

Vertica-labs.com | 073-8022331

בס"ד

הקניה הכי משתלמת

תוקף המבצעים: 8.6-14.6 י"ב-י"ח סיון

מבצעים לחברי מועדון ולמצטרפים חדשים *הגרסות ללא גלות*

פירורי לחם עם שומשום מותג שפע
400 גרם
מוגבל ל- 6 יח'
5.90₪

טחינה גולמית מסורתית אחווה 500 גרם
מוגבל ל- 3 יח'
6.90₪

אורז בסמטי טעמן
1 ק"ג
מוגבל ל- 6 יח'
6.90₪

קמח חיטה לבן מנופה 1 ק"ג
קמח רוט
בקניה מעל 100₪
מוגבל למימוש 1
10 ב-39.90₪

דאודורנט אקס
מהמגוון המשתתף במבצע
מוגבל ל- 6 יח'
7.90₪

שלישייה מגבוני האגיס
מוגבל למימוש 1
3 ב-30₪

גרונות הודו עוף טוב קפוא
7.90₪ לק"ג

טרי!
כרעיים עוף טרי במגש עוף טוב
מוגבל ל- 4 ק"ג
19.90₪ לק"ג

צלי כתף מחפוד קפוא
79.90₪ לק"ג

טחון בקר 100% מחפוד
כ-1 ק"ג
39.90₪

מים בטעמים שוופס/תפוזינה 500 מ"ל
כולל פיקדון
7 ב-20₪

מארז שמינייה מעדן מילקי
שטראוס
16.90₪

שישייה מחיות פירות ג'וניור 6*190 גרם
19.90₪

שמן זית כתית מעולה
מיה 750 מ"ל
19.90₪

אולטרסול תחליב
250 מ"ל SPF30
29.90₪

אולטרסול ספריי שקוף
200 מ"ל SPF30
29.90₪

שמפו הוואי
700 מ"ל
6.90₪

מרכך כביסה סנו מקסימה
4 ליטר
16.90₪

אבקת כביסה ביומט
5 ק"ג
2 ב-40₪

ג'ל כביסה פרסיל
2.5 ליטר
2 ב-40₪

שפע ברכת השם

שפע בבית, ברכה בכיס!

האומן 14 תלפיות טלפון: 02-5616985

ימים א'-ג' 8:00-22:00 | יום ד' 8:00-23:00 | יום ה' 8:00-24:00 | יום ו'- 7:00-15:00

תיתכן שונות במחירי המוצר לפני ההנחה בסניפי הרשת מחירים הקודם של המוצרים מוצג בסניפים | אין מכירה סיטונאית | תוקף המבצעים 8.6.25-14.6.25 או עד גמר המלאי המוקדם מבינהם או שצוין במבצע אחרת | המבצעים מוגבלים למימוש 1 / 3 יח' / 3 ק"ג או שצויין במבצע אחרת | כל המוצרים בקניה מעל לא כולל המוצר שבמבצע | התמונות להמחשה בלבד | הרשת רשאית לשנות, להגביל ולהפסיק את המבצעים בכל עת .ט.ל.ח

עמנואל שילה
לתגובות: eshilo777@gmail.com

לא עילה למלחמה

אסור לתת למחלוקת בנושא גיוס החרדים להביא לפיזור הכנסת ולפירוק הגוש הלאומי־דתי, שמחירם הכבד יהיה סיום המלחמה ללא ניצחון בטווח הקצר, ופגיעה בדמותה היהודית של המדינה בטווח הארוך

זה לא סוד שבכירי מערכת המשפט מתייחסים לממשלת נתניהו כאל איום קיומי על הדמוקרטיה הישראלית. הרפורמה המשפטית שהציג שר המשפטים יריב לוין בתחילת דרכה של הממשלה, הוצגה כבלתי לגיטימית על ידי דמויות מרכזיות במסד המשפטי, והוגדרה "הפיכה משטרית" שאין לבצעה אלא בהסכמה רחבה. הקואליציה הנוכחית חותרת לצמצום המגבלות שמערכת המשפט מטילה חדשות לבקרים על החלטות הממשלה והכנסת שלא באות לה טוב בעיניים. במסגרת מאבקה של מערכת המשפט בקואליציה ובממשלה, שופטי בג"ץ ביצעו הפיכה משטרית וביטלו לראשונה חקיקת יסוד שחוקקה הכנסת, בהחלטה על חודו של קול, שמונה שופטים נגד שבעה. בהחלטות מהפכניות שלהם אין צורך בהסכמה רחבה. הממשלה הזאת והקואליציה הזאת הן לצנינים בעיני היועמ"שית בהרב־מיארה וראשי בג"ץ יצחק עמית ודפנה ברק־ארז ועוד כמה מחבריהם, והם יעשו כל שבכוחם כדי להסירן מדרכם. רק כך אפשר להבין את רעיון הוצאת נתניהו לנבצרות, שוט אנטי־דמוקרטי בעליל שהממסד המשפטי מתעקש להניף מעל לראשנו. זה גם ההסבר היחיד להתעקשות השערורייתית לקיים את המשפט הקטנוני נגד ראש הממשלה באינטנסיביות מטורפת של שלושה ימי דיונים בשבוע, בעיצומו של משבר ביטחוני, מדיני וכלכלי שלא היה כמותו ואשר דורש את מלוא תשומת ליבו.

נראה כי כעת צלחה דרכה של האופוזיציה המשפטית לממשלה. מאבק משפטי ארוך שנים נגד ההסדר שגיבשה המערכת הפוליטית בנושא גיוס החרדים, הצליח לטלטל את היציבות הפוליטית ולהביא לסבב של חמש מערכות בחירות. בימי כהונתה של ממשלה זו, היועמ"שית ומערכת המשפט הכבידו את ידם ואת דרישותיהם, כדי לוודא שלא תושג פשרה ולא תתקיים מציאות שהחרדים יכולים לחיות איתה. בכירי צה"ל נדרשו לשלוח צווי גיוס לכל הצעירים החרדים כדי שאי־התייצבותם, בהוראת רבותיהם, תהפוך אותם לעריקים על פי חוק.

יהדות התורה וש"ס מאיימות כעת לפזר את הכנסת. איש לא יתפלא אם אחרי כל הדיבורים הרושפים של אופוזיציית השמאל על שוויון בנטל, החרדים יוכלו לקבל הסדר נוח למדי אם יביאו לבחירות וייתנו את ידם לעלייתה של קואליציית שמאל. הנזק לטווח הארוך מהתפוררות גוש הקואליציה הלאומית־דתית עלול להתבטא בפגיעה חמורה בדמותה היהודית של המדינה. בטווח המיידי, הנזק הישיר מהליכה לבחירות עלול להיות סיום של המלחמה ללא ניצחון והכרעת חמאס, באופן שישאיר בעינו את האיום הביטחוני הנשקף מעזה על הדרום ועל ישראל כולה.

הפתרון יושג רק אם שני הצדדים למחלוקת בתוך הקואליציה יתעשתו ויגלו גמישות ואחריות. החרדים מצידם צריכים להראות רצון טוב ונכונות להשתתף בעול האתגר הביטחוני, לפחות ככל שמדובר בגיוס צעירים חרדים שלא באמת שוקדים על לימודם. כאלה יש אלפים רבים, וככל שצה"ל יידרש להקים בעבורם

→
התערבות דורסנית בתחום סמכות הכנסת והממשלה. הפגנה נגד שופטי בג"ץ

צילום: אלקנה כהן

> הציבור הדתי־לאומי, העומד בשורה הראשונה של הנושאים בעול המלחמה, חייב לסדר לעצמו נכון את סדר העדיפויות שלו. אחרי כל המחירים הכבדים ששילמנו, לסיים את המלחמה הזאת כשחמאס עומד על רגליו יהיה גרוע שבעתיים מאשר לגלות יותר אורך רוח מול קשיי ההסתגלות של החרדים לשירות בצה"ל

מסגרות מתאימות כדוגמת חטיבת החשמונאים, השירות הצבאי יכול לעשות להם טוב ואפילו לחזק את הזהות החרדית שלהם. מנגד, הצד המיליטנטי בקואליציה, שדובריו הבולטים הם יולי אדלשטיין ואופיר סופר, צריך גם הוא להתנהג באחריות ולהבין שהשינוי לא יבוא ביום אחד ולא בדרכי כפייה דורסניות.

הציבור הדתי־לאומי, העומד בשורה הראשונה של הנושאים בעול המלחמה, חייב לסדר לעצמו נכון את סדר העדיפויות שלו. יש בתוכנו מי שפועלים ממניעים פוליטיים ומעוניינים מעל לכול בנפילת הממשלה. אבל מי שפועל באופן ענייני לעשיית צדק ולהקלת הנטל, חייב לשאול את עצמו אם הצדק והקלת הנטל חשובים יותר מהניצחון - שפיזור הכנסת והליכה לבחירות הם מכת מוות לסיכויים להשיג אותו. אחרי כל המחירים הכבדים ששילמנו, לסיים את המלחמה הזאת כשחמאס עומד על רגליו יהיה גרוע שבעתיים מאשר לגלות יותר אורך רוח מול קשיי ההסתגלות של החרדים לשירות בצה"ל ונשיאה בעול הביטחוני.

ואת מה שאנחנו חושבים על התנהלותה הדורסנית של מערכת המשפט, יש לנו הזדמנות לבטא הערב, בהפגנת הימין הגדולה מול בית המשפט העליון בירושלים.

מבקר לא רצוי

בשנים האחרונות יש אצלנו ריבוי אינפלציוני של בעלי תפקידים המקבלים את התואר 'שומר סף'. לא רק יועצים משפטיים מקבלים מעמד של בייביסיטר, שבסמכותו ובאחריותו לדאוג שהשלטון לא יסטה מהדרך. הימין נמצא בשלטון זמן רב מדי, העם הסורר מתעקש לבחור בו שוב ושוב, ולכן יש צורך בעוד ועוד שומרי סף שיצרו את צעדיו ולא ייתנו לו לקבל החלטות חסרות אחריות. אפילו ראש השב"כ רונן בר, שכשל באופן מחפיר בתפקידו לשמור על סף ביתם של תושבי העוטף מפני חדירת מחבלים, הועלה לדרגת 'שומר סף' הממונה על טוהר המידות של הממשלה. על כן קבעה היועמ"שית ופסקו השופטים יצחק עמית ודפנה ברק־ארז כי ראש הממשלה מנוע מלפטרו כאשר מתנהלת חקירת שב"כ - אפילו לא נגדו, אלא נגד עוזריו.

לעומת כל שומרי הסף החדשים והמומצאים, יש פקיד מדינה בכיר שבאמת ממונה מעצם מהות תפקידו על חקר ההתנהלות של רשויות המדינה ומוסדותיה, ועליו מוטל להגיש דוחות תקופתיים המתריעים על תפקוד לא תקין או פגיעה בטוהר המידות. לנושא התפקיד הזה, שלרשותו הועמד מנגנון חקירה גדול, מקצועי ובלתי תלוי, קוראים מבקר המדינה. מבקר המדינה מוסמך לחקור גם את התנהלות הצבא. כך למשל, כאשר נפתלי בנט יצא נגד התנהלות מערכת הביטחון מול איום המנהרות במבצע צוק איתן, הוא הסתמך כאילן גדול להיתלות בו על דוח מבקר המדינה דאז, יוסף שפירא, שמתח ביקורת על שר הביטחון יעלון ועל הרמטכ"ל בני גנץ.

המחלוקת בין הקואליציה והאופוזיציה בעניין הגוף שיש להקים ולהפקיד בידיו את חקירת אסון שבעה באוקטובר, משאירה ואקום שאליו נכנס בטבעיות מוסד מבקר המדינה. כל עוד לא הוחלט אחרת, המבקר הוא זה שמוטל עליו מתוקף תפקידו לחקור ולבדוק את הליקויים בתפקוד מערכות המדינה שהביאו עלינו את האסון הזה.

בניגוד למה שמנסים לספר לנו, אין חוק שמחייב את הממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית. החוק רק מגדיר את אופן הקמתה ואת סמכויותיה של ועדת חקירה ממלכתית, אם וכאשר תחליט הממשלה להקים אותה. נכון אומנם שבהתאם לחומרת אסון 7 באוקטובר והיקף הליקויים המערכתיים שהתגלו סביבו, ראוי היה שהנושא ייחקר על ידי ועדת חקירה ממלכתית. אך כאשר מי שממנה את הוועדה הוא נשיא בית המשפט העליון, שנמצא בעמדה לעומתית ובמאבק בלתי מתפשר מול הממשלה, ברור שמסקנותיה של ועדה שתורכב על ידו יהיו חשודות בהטיה ולא יזכו לאמון הציבור. לכן, וכל עוד לא נקבע אחרת, מי שמוסמך על פי חוק לחקור ולבדוק הוא מבקר המדינה, מתניהו אנגלמן.

באופן לא מפתיע, ובניגוד גמור לתקדימי עבר אצל מבקרים קודמים, מתניהו אנגלמן מתקשה לקבל שיתוף פעולה מצד ראשי צה"ל. בתחילת הדרך הוגש בג"ץ מטעם צה"ל נגד חקירת המבקר, והושגה הסכמה שחקירתו תעסוק תחילה בנושאים צדדיים יחסית. ככל שהחקירה מתקדמת יותר לעבר נושאי ליבה, כך גוברת ההתנגדות מצד בכירי צה"ל, בטענה שהנושא אינו מתאים לחקירת מבקר אלא לוועדת חקירה ממלכתית, ושחקירת המבקר עלולה לפגוע בחקירת הוועדה שטרם הוקמה ולא ברור מתי תקום. הטענה הזאת מוזרה, משום שהחוק קובע שלא רק הממשלה אלא גם ועדת הכנסת לביקורת המדינה רשאית להחליט על הקמת ועדת חקירה ממלכתית, על יסוד ממצאי דוח מבקר המדינה שהונחו בפניה. כלומר החוק לא רואה סתירה בין חקירת המבקר לחקירת ועדה ממלכתית. להפך, הוא רואה בחקירת המבקר יסוד שהקמת ועדת החקירה הממלכתית יכולה להתבסס עליו.

אז בואו נקרא לילד בשמו: הממסד הצבאי, בסיוע הממסד המשפטי, לא רוצה שמתניהו אנגלמן יחקור, כי מתניהו אנגלמן הוא לא אחד משלהם. הוא לא איש האסכולה המשפטית השלטת, אלא אדם דתי מהיישוב הדתי נוף איילון, שנבחר לתפקידו בקולותיה של קואליציית ימין. והוא עלול אולי להגיע למסקנה שלמרות שנתניהו הוא הראש, הוא בכל זאת לא האשם העיקרי. בלי למעט בחלקו של נתניהו, הוא עלול להצביע על חלקם של רמטכ"לים וראשי ממשלות לשעבר כמו בני גנץ, גדי איזנקוט, יאיר לפיד ונפתלי בנט במחדל טיפוח חמאס ובאסטרטגיית ההכלה הכושלת שננקטה מולו לאורך שנים. שומר סף הוא דבר קדוש, אבל בתנאי שהוא בראש שלנו ומבין היטב מי זקוק לשמירה צמודה ולוחצת ואל מי צריך לבוא בגישה מאפשרת ומשחררת. ■

בשבע
קבוצת התקשורת הגדולה בישראל לציבור הדתי

מו"ל: בשבע השבועון לציבור הדתי בע"מ **יו"ר מועצת המנהלים בערוץ 7:** יעקב כ"ץ (כצ'ה) **יו"ר קבוצת בשבע:** דודו סעדה **עורך ראשי:** עמנואל שילה **סמנכ"ל:** דודי פינקלר **סגנית עורך:** חגית רוזנבאום **מנהל שיווק ומכירות:** יוסי אלקסלסי **מנהלת סטודיו:** סגולי קירשנבוים **עיצוב גרפי:** חגית שחור, רונית דורצפאון, רעות מליחי **עריכה:** יוני רוטנברג **רכזת מערכת:** שירה נחום **עורכות לשון:** אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין **מנהלת הפקה:** שמרית שמח **מוקד הפצה:** מאיר מלמד 0733272045

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

מערכת ומחלקת מודעות | טלפון: 03-9185553 פקס: 03-9237777 כתובת למשלוח דואר: ת"ד 3631 קריית אריה פ"ת 4959258 besheva3@besheva.co.il | הפצה: בר הפצות

הנני
ממשיכים
את השליחות

בני עקיבא
רשת של תנועה

איגוד ישיבות ההסדר

ת ע
בני עקיבא

אור עציון

חמד
בית חינוך כמשפחה

זליגר שמרון

פרס הרב דרוקמן

אין הפרדה
בין התורה
הנלמדת –
לבין האדם,
בין היוצר –
לבין יצירתו.
התביעה היא
שאנשי הרוח
בישראל יהיו
אנשים
שרוח קדושה
שורה בהם!

הרב דרוקמן זצ"ל

קול קורא לכתיבת מאמרים תורניים
המשקפים את משנתו ודמותו של
הרב חיים דרוקמן זצ"ל

הפרס יוענק, בע"ה, בשני מסלולים נפרדים:

מסלול בוגרים
לציבור הרחב

גברים ונשים, תלמידי חכמים,
בחורי ישיבה ובנות מדרשה

מקום ראשון:
12,000 ש"ח

מסלול צעירים
לנוער

נערים ונערות בגיל תיכון
מכיתה י' ועד בוגרי י"ב

מקום ראשון:
6,000 ש"ח

הציבור מוזמן!

תאריך אחרון
להגשה:
כ' באב

לפרטים נוספים
סרקו את הקוד:

זאב קם
לתגובות: lomez4@gmail.com

חסידים ומתנגדים

במפלגות החרדיות ידעו שחוק גיוס שיהיה מקובל עליהן לא יעבור את מבחן בג"ץ, אבל קיוו להרוויח כמה שיותר זמן ונקודות זכות בציבור שלהן ובציבור הכללי ← לאורך כל המשא ומתן, נקודת התורפה הייתה העמדה החסידית של גולדקנופף שטרפדה כל פשרה ← ואיכשהו, למרות שהחרדים היו מוכנים ללכת איתה כבר השבוע, באופוזיציה נרדמו בשמירה ולא הביאו להצבעה את הצעת החוק לפיזור הכנסת

אם תרצו, את עומקו של המשבר הקואליציוני סביב חוק גיוס החרדים אפשר למדוד על פי חבר כנסת אחד, סגן שר ליתר דיוק. הלך רוחו והתנהלותו מבהירים היטב אם מדובר במשבר אמיתי או במצג שווא. עד לפני כמה שבועות עוד דיבר סגן השר אורי מקלב בלהט בפני חבריו לסיעת יהדות התורה על כך שהשיחות עם חבר הכנסת יולי אדלשטיין נועדו להצליח, ושיש מאמץ אמיתי של כל הנוגעים בדבר, ורק עוד קוץ' קטן של יולי ועוד צעד מהצד החרדי, וניתן להגיע להסכמות ולחוק שיאושר בשלוש קריאות. זה לא שהאופטימיות של מקלב בהכרח הדביקה את שאר חבריו לסיעה, אבל הם החליטו שאם מבחינתו עוד יש סיכוי, אז שיהיה, הם יזרמו. ביום שלישי האחרון זה היה אותו מקלב שהודיע שאינו רואה טעם להצטרף לפגישה שקיימו אדלשטיין, נציגי ש"ס ומזכיר הממשלה יוסי פוקס.

אם אפילו מקלב הרים ידיים, זה מעיד כאלף עדים על עומק הפער בין המפלגות החרדיות לבין הליכוד. המחלוקת עמוקה וחריפה יותר מאי פעם, וגם המשפט הקבוע ששואל "מהי האלטרנטיבה של החרדים" כבר אינו מספיק כדי להרגיע את האווירה וכדי ליישר את ההדורים. בסביבתם של גפני ומקלב נזכרו השבוע איך כמה חודשים קודם לכן התכנסו חברי הסיעה לישיבה שלא מן המניין. על הפרק עמדה שאלת חוק גיוס החרדים והגישה שצריכה לנקוט המפלגה כלפי תהליך גיבוש החוק. התרחיש שהעלו כמה מהנוכחים בישיבה ביקש לבחון את המצב האופטימי ביותר שיכול לצמוח בסוף הדרך. "בואו נגיד שמגיעים להסכמות ולחוק שאנחנו מסוגלים לבלוע", פנה אחד מחברי הסיעה לנוכחים. "אתם יודעים מה יקרה אז?". כשראה שחבריו ממתינים בדריכות לשמוע את התשובה, ענה ביוזמתו: "דקה לאחר מכן תוגש עתירה נגד החוק, ובג"ץ יוציא צו ביניים שיקפיא אותו. ובהמשך ככל הנראה הוא גם יבוטל. אז בשביל מה צריך עכשיו לעבור את כל זה, ולהתפשר בדרך, כשהתוצאה ידועה מראש?".

במילים אחרות, כבר אז היה בסיעה החרדית־אשכנזית מי שביקש לקפל את האירוע ולהודיע באופן יזום על פירוק החבילה, ולפחות לחסוך בכך חודשים ארוכים של מריחה והיגררות שישחקו עוד יותר את מפלגות הקואליציה ורק יגבירו את הנזק שצפוי לכולן. אלא שהתשובה שהתקבלה באותה ישיבת סיעה גרסה שבמצב כזה, שבו בג"ץ מקפיא את החוק ואולי אף פוסל אותו, לפחות יוכלו החרדים לטעון בפני הציבור שלהם וגם כלפי הציבור הכללי שהם ניסו. שהם מבחינתם עשו את המקסימום כדי לפתור את הבעיה וגם הלכו כברת דרך שלא נעשתה מעולם, ולפחות מיצו את כל האפשרויות בדרך לבחירות הבלתי נמנעות. והנימוק הזה אכן התקבל והוחלט להמשיך במשא ומתן עם אדלשטיין ועם שאר נציגי הקואליציה שמעורבים בנושא. השבוע, גם אלו שדגלו אז בגישה הזאת נשמעו מיואשים לחלוטין. "אם אפילו אי אפשר להגיע להסכמות בתוך הקואליציה, עוד הרבה לפני השלב שבו בג"ץ מקפיא או לא מקפיא את החוק, אז באמת שאין טעם", הפטירו בלשכות של גפני ומקלב.

מה, מה פתאום?

החלק הקומי באירוע הזה, מבחינתם, הוא התגובה של נתניהו ואנשיו. כשבלשכת גפני הודיעו ביום שלישי לאנשי ראש הממשלה שמבחינתם תם הזמן להגיע להסכמות ומכאן והלאה אפשר להתחיל לספור את השעות עד לפירוק הרשמי של הקואליציה, הגיבו בלשכת נתניהו באותה פליאה והפתעה שמאפיינת אותם בכל משבר ידוע מראש. כאילו שזה הרגע הוטלה פצצה בחדר, משום מקום, ולא מדובר באירוע שהיה ידוע מראש ומלווה בשעון עצר מתקתק מזה שלושה חודשים. הרי לפני שלושה חודשים התקיים מפגש הפסגה בין האדמו"ר מגור מהצד החסידי, והרבנים לנדו והירש מהצד הליטאי. האדמו"ר מגור דחק ברבנים הליטאים לסגור את האירוע כבר אז ולהודיע על פרישה. אלא שברגע האחרון הגיעה שיחת הטלפון מנתניהו, שהתנהלה בין ראש הממשלה והרב הירש בשפה האנגלית, והוחלט בעקבותיה להמתין עד חג השבועות.

והנה חלף עבר לו חג מתן תורה, ותגובת ההלם בלשכת ראש הממשלה בעקבות דיבורי הפרישה החרדיים שנשמעו השבוע, שכאמור היו ידועים מראש ואף הוסכם עליהם לפני שלושה חודשים בשיחה עם נתניהו עצמו, הצליחה לעצבן עוד יותר את חברי הכנסת החרדים. מילא שלא הגיעו איתם להסכמות, אבל הדבר האחרון שיש להם כוח אליו זה לאותו מצג שבו נתניהו משדר להם שאין לו מושג על מה מדובר ואיך הם לפתע מתקילים אותו ככה מעכשיו לעכשיו וללא עדכון מראש. הם הגיעו לשלב שזה מעצבן אותם אפילו יותר מזה שאין חוק גיוס. אבל לדבר על "העמדה החרדית", כאילו שיש אחת כזו, קצת עושה עוול למציאות. הפערים בין המפלגות החרדיות עצמן הם ענקיים. כשנפגשו לפני כמה שבועות ראש הממשלה נתניהו, יושב ראש ועדת החוץ והביטחון אדלשטיין ויושב ראש ש"ס דרעי, פנה אדלשטיין לדרעי והזכיר את הפיל הענק שבחדר. "רק אל תתחיל לספר לי שאתה יודע להביא את גולדקנופף (להסכים על סעיפי חוק הגיוס, ז"ק)", אמר בטון של אחד שישב כבר עם כל גורם חרדי אפשרי. "לא, לא", מיהר דרעי להגיב. "אני אפילו לא מדבר איתם. מנוי וגמור איתם שהם רוצים לפרוש". ואכן, אם לבסוף תתפרק הממשלה ונלך לבחירות, תזכרו טוב את העמדה החסידית, זו עם הראש בקיר, שמתנגדת לכל פשרה, שאטומה לחלוטין למלחמה שבחוץ, ושגם בעבר הייתה זו שהכשילה כל חוק גיוס שעמד על הפרק.

כלל האצבע אומר שלכל טיוטה שהחרדים סירבו לה בעבר הם יתגעגעו מאוד בהמשך. כך היה עם חוק הגיוס של שקד־לפיד ב־2012, וכך קרה שוב לפני הבחירות ב־2015 ובחוק הגיוס שהגישה הממשלה הקודמת, ממשלת בנט-לפיד. תמיד מגיע לאחר מכן חוק גיוס קשוח בהרבה מבחינת החרדים. מה שלא מנע גם הפעם מגולדקנופף ומחברי הסיעה החסידים לסרב לכל הצעה, למורת רוחם של חברי הכנסת של ש"ס ושל חברי הכנסת הליטאים ביהדות התורה.

בתהליך שנמשך כבר יותר מעשר שנים, בכל פעם שעמדו להגיע להסכמות, היו אלו פרוש, ליצמן, גולדקנופף וכמובן האדמו"ר מגור, שפוצצו את המגעים. כלל האצבע אומר שלכל טיוטה שהם סירבו לה בעבר הם יתגעגעו מאוד בהמשך, בפעם הבאה שישבו למשא ומתן על חוק גיוס. כך היה עם חוק הגיוס של שקד־לפיד ב־2012. וכך קרה שוב לפני הבחירות ב־2015 עם חוק הגיוס שגיבש משרד הביטחון בתקופתו של ליברמן. וכנ"ל לגבי חוק הגיוס שהגישה הממשלה הקודמת, ממשלת בנט־לפיד. תמיד מגיע לאחר מכן חוק גיוס קשוח בהרבה מבחינת החרדים. מה שלא מנע גם הפעם מגולדקנופף ומחברי הסיעה החסידים לסרב לכל הצעה, למורת רוחם של חברי הכנסת של ש"ס ושל חברי הכנסת הליטאים ביהדות התורה.

למעשה, כבר בתחילת הדרך של הסיבוב הזה עשה אדלשטיין פשרה ענקית לקראת החרדים, כשהחליט ללכת על חוק שמדבר על יעדי גיוס לחברה החרדית במקום על חוק שקובע מכסות ללומדי תורה. הפשרה הזאת היא גם זו שגרמה ליועצת המשפטית לממשלה עורכת הדין גלי בהרב־מיארה, באקט חסר תקדים במרדנותו, לנתק מגע ולהגיד שחוק כזה אינו שוויוני ולכן לא יזכה לתמיכתה. כשהמשנה שלה, עורך הדין גיל לימון, הודיע על כך בוועדת החוץ והביטחון, פנתה אליו היועצת המשפטית של הוועדה עורכת הדין מירי פרנקל־שור ושאלה איך ייתכן שהוא כל כך נחרץ כשאין לו מושג מה יהיה החוק שיֵצא תחת ידיה של הוועדה, שהרי טרם גובש החוק. גם אם לא אמר זאת במפורש, רוח הדברים של המשנה לימון הייתה שזה ממש לא משנה מה יגיד החוק, דעת המשפטנים עליו

→

"מנוי וגמור איתם שהם רוצים לפרוש".
שר השיכון יצחק גולדקנופף

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

כבר נקבעה.

אופוזיציה מנומנמת

הוויכוח בין אדלשטיין לחרדים נשאר באותם שני נושאים. אבל אין ממש טעם להיכנס כרגע לפערים שקיימים בין הצדדים, אם זה ביחס לכמות הסנקציות שיוטלו על צעירים חרדים במידה ולא תהיה עמידה ביעדי הגיוס ואם זה ביחס למספרי יעדי הגיוס עצמם, שהרי ימים אלו הם ימים של פיצוץ ולא של משא ומתן. נסיים עם שתי הערות לגבי פספוס האופוזיציה השבוע ולגבי מה שצפוי בהמשך.

אופוזיציה חדה, שנמצאת על האירוע, הייתה מצליחה עוד השבוע להעביר בקריאה טרומית את החוק לפיזור הכנסת. יושב ראש הקואליציה חבר הכנסת אופיר כץ הסתובב ביום שלישי בבוקר במסדרונות הכנסת ובראשו חשש אחד - רק שהאופוזיציה לא תודיע שהיא מעלה עוד השבוע את אחת מהצעות החוק לפיזור הכנסת. אם היא הייתה עושה זאת, היא גם הייתה מעבירה אותה, בקריאה טרומית. החרדים החליטו בינם לבין עצמם שלא יצביעו נגדה (חלק מהם גם היו מצביעים בעדה). אבל לאופוזיציה לא היה מושג שחברי הכנסת החרדים מוכנים ללכת איתם כבר השבוע. וכשנודע להם, זה היה מאוחר מדי. זה אומר שיש בערך שבוע עד שהצעת החוק לפיזור הכנסת תגיע להצבעה ביום רביעי הבא, מה שמעניק לנתניהו עוד כמה ימים לנסות ולהגיע בכל זאת להסכמות בתוך הקואליציה.

אבל גם אם לא, ואפילו אם ההצעה תעבור בקריאה טרומית, לא במקרה החרדים מעדיפים את מסלול הפיזור באמצעות חוק ולא באמצעות פרישה מיידית מהממשלה. כי פיזור באמצעות חוק לוקח זמן. קריאה טרומית, ראשונה, שנייה ושלישית, ובין לבין הרבה דיונים בוועדה. אם רוצים, אפשר למשוך את זה שבועות ארוכים. וזו דרכם להגיד לראש הממשלה שהם פורשים אבל עדיין נותנים צ'אנס שישכנעו אותם אחרת. מי שרוצה לפרוש באמת, פשוט מתפטר והולך לבחירות. מי שמעביר חוק לפיזור הכנסת שלוקח שבועות ארוכים, בעצם אומר לצד השני - תעזור לי להשתכנע להישאר בכל זאת.■

הכותב הוא פרשן ומגיש בכאן רשת ב'
ובכאן 11 ומורה דרך

בס"ד

ribonut.co.il ריבונות שעריבונות

יוצאים מהלופ

מחילים ריבונות!

ועידת נוערי בונות ה־ל בעיר שדרות

בהנחיית **איתמר פליישמן**

יום חמישי | ט"ז בסיון | 12.6 | 16:00-19:30

16:00 - התכנסות

17:00 – פתיחת הכנס

יהודית קצובר ונדיה מטר,
יושבות ראש תנועת הריבונות

עוז זעירא, יו"ר נוער ריבונות

ברכות:

ראש העיר שדרות **אלון דוידי**

הרב **דוד פנדל**,
ראש ישיבת ההסדר בשדרות

ח"כ **שלמה קרעי**, שר התקשורת

בצלאל סמוטריץ, שר האוצר

איתמר בן־גביר, השר לביטחון לאומי

הרב **עמיחי אליהו**, שר המורשת

ח"כ **יולי אדלשטיין**,
יו"ר ועדת חוץ וביטחון ויו"ר שדולת א"י

סגן השר **אלמוג כהן**

חברי הכנסת יושבי ראש **השדולה**:

למען החלת הריבונות:

ח"כ **דן אילוז** | ח"כ **עמית הלוי** | ח"כ **יוסף טייב**

ח"כ **שמחה רוטמן**,
יו"ר ועדת חוקה ומשפט ויו"ר שדולת ארץ ישראל

ח"כ **לימור סון הר־מלך**,
יו"ר שדולת ארץ ישראל

אחד על אחד:

איתמר פליישמן, ערוץ 14,
מראיין את **עומר רחמים**, מנכ"ל מועצת יש"ע

שמעון אלקבץ,
מפקד גלי צה"ל לשעבר, תושב כפר עזה

צביקה מור, אבא של איתן – חטוף בעזה

פאנל בוגרי נוער ריבונות בהנחיית **הלל סויסה־בראלי**

תזמורת הנצחון

19:30 – סיום הכנס

| רועי פייל |

להרשמה

לפרטים והצטרפות למערך ההסעות:

רני - 058-4114261 | נעם - 055-9122174

להסעה ממרכזית ירושלים: אחינעם – 055-9690109

יוני רוטנברג
לתגובות: yoniro770@gmail.com

לוחמות בכל מחיר

צה"ל אמנם הודה בכישלון ההכשרה ללוחמות ניוד בחטיבות חי"ר, שהיה צפוי מראש, אבל התוכניות של הרמטכ"ל זמיר לנסות שוב באמצעות בניית "פיילוט מותאם" מעוררות דאגה. מי שעלולים לשלם את מחיר הנאורות הם לוחמים פצועים בשדה הקרב שיזדקקו לפינוי מהיר גם בתנאים קשים

←
הפיילוט ללוחמות נעצר לאחר שנגרמו להן נזקים פיזיים חמורים. לוחמות בצה"ל

צילום: הדס פרוש, פלאש 90

אי אפשר לומר שהסוף לא היה ידוע מראש. לא בסתר ליבו של קצין בכיר או מומחה לתחום, אלא שחור על גבי לבן עוד לפני שההחלטה התקבלה. ובכל זאת, כמו במין ריטואל דתי שמוכרחים לקיים גם אם אין בו שום היגיון, פתח צה"ל מסלול הכשרה ללוחמות בחטיבות החי"ר המתמרנות כדי להגיע אל הכישלון הידוע מראש ולהצהיר עליו.

בשבוע שעבר הודיע צה"ל כי הרמטכ"ל החליט על עצירת המחזור הראשון של הכשרת לוחמות במקצוע חי"ר ניוד, עוד לפני שהסתיים. המחזור הניסיוני הזה נחל כישלון מוחץ, שהיה יכול להיות מקור שמחה לאיד לכמה מהמזהירים נגדו, אם לא התוצאות הבריאותיות הטראגיות שנגרמו ללוחמות שגויסו לניסוי המופקר הזה. למעשה, הסיבה שבגללה הרמטכ"ל התערב באמצע ההכשרה והורה לבטלה, ולא המתין עד לתוצאות האמת בסוף המסלול, היא שהלוחמות החלו לסבול מפגיעות שנובעות מעומס בשלב מוקדם יחסית בסולם המאמצים. ההבנה שהגברת הלחץ על פי התוכנית תגרום לנזקים חמורים ואולי קבועים לחיילות, המריצה את הרמטכ"ל זמיר לעצור את ההכשרה באיבה.

הכתובת, כמו שאמרנו, הייתה על הקיר. אלה דברים שצה"ל בעצמו אמר. על פי הודעת צה"ל השבוע, הפיילוט נכשל גם באספקט של עמידה בסטנדרטים הנדרשים כיום מלוחמי

> נפוץ מאוד שנדרשת סחיבה באלונקה לאורך מאות מטרים ואפילו יותר מנקודת הפציעה ועד להאמר המפנה. האם כשיגיע צוות הניוד הנשי לנקודה הוא יגיד לחובש הפלוגתי שהוא לא הוכשר לסחיבות כאלה? נשמע למישהו בבית המשפט העליון או במטכ"ל סביר שארבעה לוחמים ייגרעו מהכוח באמצע היתקלות, רק כדי לסייע לבנות בסחיבה של גולנצ'יק מאגיסט ששוקל 102 קילוגרמים?

ניוד בחטיבות חי"ר, וגם במישור של הפגיעה הבריאותית שהופיעה אצל הלוחמות באחוזים גבוהים בהרבה מאשר בקרב הבנים. ובכן, מי יכול היה לצפות את זה? כל מי שקרא את התשובה שצה"ל עצמו ענה לבג"ץ בנושא הזה, על פי ממצאים שהגיש צוות מומחים מיוחד שהעמיד לבחינת הנושא.

לפני שנתיים, אפריל 2023, הציג צה"ל בפני בג"ץ את ממצאי הצוות שלו, שמוכיחים מדעית ואמפירית עד כמה שילוב נשים בתפקידי לחימה עצימה אינו מציאותי ואפילו מסוכן. הצוות בחן מודלים מצבאות אחרים, קרא 5,000 ניירות עמדה ומחקרים מכל העולם, והגיע למסקנות די ברורות. בתשובה לבג"ץ הוצגו הנתונים הבאים: כושר נשיאת המשקל של נשים ביחס לגוף נמוך ב־20 אחוזים משל גברים, הסיכון שלהן ללקות בשברי מאמץ גדול ביותר מפי שניים, הסיכון לפציעות חמורות כפול בהשוואה לגברים, והן מגיעות לתשישות מבצעית ולצריכה מוגברת של חמצן מהר יותר מגברים. כל הנתונים האלה, כמובן, בממוצע.

לאור המסקנות האלה, הרעיון שהציג הרמטכ"ל הקודם הרצי הלוי לשילוב, מול לחץ מסיבי של בג"ץ, היה הגיוני ואפילו מתוחכם. הלוי טען שהיכולת לשלוט בשילוב תוך בקרה ומניעת נזקים לחיילות תתיישם בצורה הטובה ביותר ביחידות מיוחדות. שתי היחידות שנודבו לכך, בשל קיומם של תפקידים פחות תובעניים בהן, הן יחידה 669 של חיל האוויר ויהל"ם של חיל ההנדסה. בתפיסה של הלוי, קיומו של גיבוש מקדים לצורך קבלה ליחידות האלה יסנן מראש את הנשים יוצאות הדופן בלבד, וגם אחרי שיתקבלו - העובדה שהיחידות האלה מחזיקות צוותים קטנים ומגובות במשאבים בריאותיים ומקצועיים עשירים יותר מיחידות רגילות, יאפשר לבצע את הפיילוט תוך בקרת נזקים מתמדת.

כך, ניסה הלוי להסביר בתגובתו לבג"ץ, נוכל לבצע את השילוב בחטיבות החי"ר בצורה אחראית. הלקחים יילמדו ממחזורי הפיילוט המבוקרים ביחידות המיוחדות, יישמו בהכשרה של יחידות הניוד בחטיבות החי"ר, והנשים שיתגייסו ליחידות האלה ייהנו מהלקחים שכבר הופקו ולא יידרשו לעבור את הניסוי של בג"ץ על גופן.

אבל זה לא הספיק לבג"ץ. תאוות השוויון של השופטות חיות, ברון ורונן (עוד פעם ה"יומן" השובב והשיבוצים שלו) לא ידעה שובע. חודשיים לאחר מכן הן הוציאו לצה"ל צו ביניים, שזו לשונו: "על המשיבים להתייצב ולתת טעם, מדוע לא תשולבנה נשים, במסגרת התנסות, במחלקת ניוד או מרגמות באחת מחטיבות החי"ר המתמרן, כבר ←

ישיבת בני עקיבא נתניה | הרבנות הראשית המועצה הדתית נתניה | האגף לתרבות יהודית יוצרים חיבור לנשמה | משרד ההתיישבות | התחלקה לתרבות תורנית רגעים – העמותה לחינוך בלתי פורמלי נתניה (ע"ר) | העמותה לחינוך בלתי פורמלי נתניה (ע"ר) רגעים מחברים לחיות ומעלי | עיריית נתניה | מדרשת תהליה לגלות את הנשמה שבך

יום עיון קרוב לבית

בשבילך

21

יום רביעי כ' תמוז ה'תשפ"ה 16.7 נתניה

דברי ברכה:
הרב יהונתן סלומון ראש המדרשה
הרב אורן גבאי ס' ראש העיר הממונה על העמותה לחינוך בלתי פורמאלי
דניאל בשארי משנה לראש העיר ממונה על תרבות תורנית
אשר אוחנה יו"ר המועצה הדתית

9:00 פתיחת שערים קפה ועוגה

10:00 הרבנית ימימה מזרחי
"דרך אמונה בחרתי"

11:45

הרבנית טובה בזק "אז תראי ונהרת"	הרב יוני לביא העולם משתנה-הלב נשאר

13:00 הפסקת צהריים | יריד מכירות לאורך היום

14:00

הרב יהושע שפירא חינוך בדור הניצחון	הרבנית עידית איצקוביץ' יוזמה נשית מבורכת

15:30

הרב זאביק הראל פתחו שערי הלב	הרבנית שולמית פישר אור בהירות הדרך

17:00 הדס לוינשטרן
להמשיך ללכת

MEDIAYAK

הרשמה בטיקצ'אק ובאתר מדרשת תהליה
חפשי בגוגל-בשבילך יום העיון קרוב לבית 21

סרקי את הברקוד

להזמנת דוכנים: 054-7907190

ישיבת בני עקיבא, רח' הרב גד מכלוף4 , שיכון ותיקים, נתניה | חניה במקום

לעילוי נשמת:
פנינה בת יעקב נח, משה יעקב בן חים נח, יחזקאל בן אברהם, אסתר בת יצחק אייזיק, מאחו שמחה רחל בת מסעודה, משה בן מרג'אנה, מצליח בן מרג'אנה, יוסף בן דוד הלוי, דובה בת דוד, יוסף אריה לייב בן אלימלך יצחק, זהבה זלעטא פעסיל בת חיים אשר זעליג.

יוני רוטנברג

מנסה ליצור ישראבלוף שיספק את כולם. הרמטכ"ל אייל זמיר

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

עתה ומבלי להמתין להשלמת ההתנסויות ביחידות 669 ויהל"ם". לגייס את כולן עכשיו, כמו שנוהגים לומר בשמאל. הרמטכ"ל, שהבין את גבולות הגזרה שסימן לו בית המשפט, נאלץ לכפוף את ראשו. הפיילוט נרקם, המחזור הראשון גויס בנובמבר 2024, והכישלון הצפוי מראש הגיע - על חשבון גופן של החיילות.

מה זה "פיילוט מותאם"?

את בג"ץ ומשובותיו אנחנו כבר מכירים. אין בהתנהלות השרירותית הזאת של "סמכות בלי אחריות" כל חדש. על מזבח האג'נדה הם הסכימו להקריב צורכי ביטחון מובהקים שהציב צה"ל ועלו בחיי אדם, אז מה זה בשבילם שבר מאמץ או צניחת רחם. אך המפתיע והמאכזב כאן הוא הרמטכ"ל הנוכחי ותגובתו לכישלון.

מה זו בעצם מחלקת ניוד? לכל גדוד חי"ר בצה"ל יש פלוגת חשיפה־תקיפה, מה שמוכר לבני ה־30 ומעלה בתור פלוגה מסייעת. היא מכילה כמה מקצועות לחימה מעבר לסט של לוחם חי"ר רגיל. בין מרגמות, תצפית ורחפנים, ישנה גם מחלקת ניוד שלוחמיה מתמקצעים בנהיגה מבצעית באזורי לחימה, בדרך כלל על האמרים. הייעוד שלהם הוא פינוי פצועים בשדה הקרב, או העברת אספקה לכוחות בקצה החץ של התמרון.

הלוחמים ביחידות האלה, לפחות מאז הקמתן ועד היום, הם לוחמים ככל שאר הלוחמים בגדוד. לצורך העניין, מלש"ב שמתגייס לגדוד 13 של חטיבת גולני יעבור מסלול הכשרה מלא כולל טירונות, אימון מתקדם ופלוגת מסלול. רק לאחר כל אלה, כשיתמיין לפלוגות הוותיקות של הגדוד, הוא יקבל שיבוץ לניוד ויעבור הכשרה מתאימה. הנחת היסוד הברורה היא שלוחם במחלקת הניוד חייב לעמוד בכל הסטנדרטים של לוחם חי"ר בצה"ל, והכשרת הניוד היא רק תוספת על זה.

ההנחה הזאת הייתה ברורה לחלוטין גם לצה"ל ולצוות שמינה, בתשובה שהגישו לבג"ץ. הנה ההסבר המנומק שהופיע בתשובה: "הצוות מצא כי לחימה ביחידות החי"ר המתמרנות מחייבת ורסטיליות וחליפיות בין לוחמים. היינו, תפקידו של לוחם לא נותר קבוע, אלא הוא עשוי להידרש למלא את תפקיד חברו, ליטול את הציוד שלו, את אמצעי הלחימה שלו וכיו"ב. הדבר משליך על אופן בחינת האפשרות לשבץ נשים בתפקידי לחימה. כלומר, בעת בחינת יכולת עמידתה של לוחמת בדרישות מבצעיות של תפקיד מסוים, יש להביא בחשבון גם את התפקידים האחרים שהיא עשויה להידרש למלא במהלך הלחימה ברמת המסגרת, ואת הדרישות הפיזיולוגיות של אותם התפקידים".

אלה דברים שכל לוחם בן יומו יודע ומכיר. רק בתמרון האחרון בלבנון, כשמחלקת הניוד של הפלוגה שלנו הופעלה במתכונת הייעודית שלה, חווינו את זה יותר מפעם אחת. ישנן פציעות, היעדרויות, שינויי משימות ועוד בלת"מים, שמאלצים את מפקד הפלוגה להורות על שינויים במצבת הלוחמים בזמן אמת. מפקד זקוק למרחב התמרון בין המחלקות, כשהוא יודע שכל מי שידרוש ממנו להחזיק נשק ולבצע את המשימה מסוגל לכך. הנחת המוצא בגדוד מתמרן היא שכל הלוחמים רכשו את המקצוע ומסוגלים למשימה. זה עניין של חיים ומוות.

ומה חושב על כך הרמטכ"ל הנוכחי, זה שכנראה העמדה מאפריל 2023 כבר אינה עמדתו? לשון ההודעה שפרסם צה"ל היא כזאת: "הרמטכ"ל הנחה לתכנן פתיחת פיילוט מותאם ללוחמות במקצועות חי"ר בשנה הבאה, זאת לאחר שיופקו הלקחים מההתנסות הנוכחית". על פניו, המושג "פיילוט מותאם" הוא שינוי כיוון מהעקרונות שהציב צה"ל בפני בג"ץ באופן עקבי. "לא ניתן לקבוע דרישות מבצעיות שונות לגברים ולנשים", נכתב בשם הצוות המקצועי, "על שיבוץ נשים בתפקידי לחימה נוספים, להיגזר מהיכולת של נשים לעמוד בסף הנדרש כיום מלוחמים גברים באותו תפקיד". שוויון, אבל אמיתי. לא פיילוט מותאם.

פניתי כדי לברר את פשר הפיילוט המותאם. ההסבר שקיבלתי כלל אומנם לא מעט גמגומים, אבל אם הצלחתי להבין נכונה זמיר מתכנן ישראבלוף שיענה על דרישות כל הצדדים. הפיילוט החדש שמתוכנן לא יוריד את הדרישות במחלקות הניוד הקיימות, כי כמובן צה"ל אינו מתפשר על הדרישות המבצעיות. הוא יקים יחידות ניוד חדשות, לא אלו הקיימות, ובהן דרישות התפקיד יהיו שונות. ביחידות החדשות, שאליהן יגויסו הנשים, לא תידרש הכשרת לוחם ברמה של גולני או גבעתי, אלא ברמה נמוכה יותר, ובתחום ההתמחות הספציפי של ניוד - כלומר נהיגה מבצעית וניווט - ההכשרה תהיה ברמה הגבוהה ביותר. לכשיוכשרו לוחמות בפיילוט הזה, ישבצו אותן בפעילות של חטיבות החי"ר השונות.

זמיר רוצה לרצות בכך את כולם: בג"ץ יקבל לוחמות ביחידות ניוד בחטיבות החי"ר, והצבא כביכול לא ויתר על הסטנדרט ביחידות הקיימות. רק שבסוף, התהליך הבלתי נמנע יהיה פגיעה ברמת הכשירות של החטיבות בשטח. הרי אם באמת יקומו יחידות כאלה וישובצו לתוך חטיבות החי"ר, אף מח"ט לא ימשיך להחזיק יחידות ניוד של לוחמים אורגניים מהחטיבה. הן יפורקו בהדרגה, והניוד יהפוך למשימה קבועה של היחידות הנשיות. ואז מה יהיה?

בשדה הקרב אין הנחות לפיילוטים או למפגינות בעד שוויון. מחלקות הניוד הנשיות יידעו היטב לנווט אל היעד, ולקרוא ללוחמים שיפרקו שישיות מים מההאמר. הבעיה תתחיל כשדברים ישתבשו, כפי שקורה באופן יומיומי במלחמה. ישנם עשרות מקרים, כולל השבוע, של היתקלויות דווקא בשיירות האספקה הפגיעות. כיצד יתפעלו את ההיתקלויות האלה לוחמות שמוכשרות להיות רק חצי או שני שליש גולנצ'יק? ומה יקרה כאשר ההאמר, שנוסע בתנאי שטח קשים, יספוג מכה ויושבת - האם הן יוכלו לצעוד חמישה קילומטרים בחזרה לגדר, עם ציוד קרבי ומכשירי הצפנה שאי אפשר להשאיר בשטח?

והכי גרוע: לא בכל פינוי של פצועים מתאפשרת הגעה של כלי הרכב עד למקום ההיתקלות ממש. נפוץ מאוד שנדרשת סחיבה באלונקה לאורך מאות מטרים ואפילו יותר מנקודת הפציעה ועד להאמר המפנה. האם כשיגיע צוות הניוד הנשי לנקודה הוא יגיד לחובש הפלוגתי שהוא לא הוכשר לסחיבות כאלה? נשמע למישהו בבית המשפט העליון או במטכ"ל סביר שארבעה לוחמים ייגרעו מהכוח באמצע היתקלות, רק כדי לסייע לבנות בסחיבה של גולנצ'יק מאגיסט ששוקל 102 קילוגרמים?

למדנו כבר שאסתר חיות וחברותיה אינן מהססות להיות חתומות על שברי מאמץ ופגיעות גופניות של לוחמות. האם הן, וכמותן גם הרמטכ"ל זמיר, מוכנים לחתום גם על ארונות של לוחמות ניוד שאינן מוכשרות כראוי ולוחמי חי"ר שלא פונו מספיק מהר משדה הקרב? ■

תאוות השוויון של השופטות חיות, ברון ורונן (עוד פעם ה"יומן" השובב והשיבוצים שלו) לא ידעה שובע. חודשיים לאחר מכן הן הוציאו לצה"ל צו ביניים שמשמעותו: לגייס את כולן עכשיו, כמו שנוהגים לומר בשמאל. הרמטכ"ל, שהבין את גבולות הגזרה שסימן לו בית המשפט, נאלץ לכפוף את ראשו. הפיילוט נרקם, המחזור הראשון גויס בנובמבר 2024, והכישלון הצפוי מראש הגיע – על חשבון גופן של החיילות

המכללה האקדמית אשקלון

AAC

כל האפשרויות פתוחות

לכל מה שחרצו להיות

50% הנחה בדמי הרישום

שנה ראשונה חינם*

תוכניות הלימוד לתואר ראשון

מדעי החברה

B.A. בפסיכולוגיה
B.A. בפוליטיקה וממשל
B.A. בלימודים רב-תחומיים
במדעי החברה במסלולים**:
- מינהל עסקים
- משאבי אנוש
- חינוך

הפקולטה לכלכלה

B.A. בכלכלה וחשבונאות
← לקראת רישיון "רואה חשבון"
B.A. בכלכלה וניהול
B.A. בכלכלה ושוק ההון
B.A. בכלכלה ולוגיסטיקה

ביה"ס למדעי הבריאות

B.Sc. במדעי התזונה
← תוכנית ארבע שנתית כולל הכשרה ומוכרת כקדם רפואה
B.A. בבריאות הציבור
B.S.N. באַחָיוּת (סיעוד)
B.S.N. תוכנית להסבת אקדמאים באַחָיוּת (סיעוד)

הפקולטה לעבודה סוציאלית

B.S.W. בעבודה סוציאלית
B.S.W. תוכנית להסבת אקדמאים

מדעים מדוייקים

B.Sc. במדעי המחשב

הפקולטה לקרימינולוגיה

B.A. בקרימינולוגיה

תוכניות הלימוד לתואר שני

M.A. בכלכלה יישומית
M.S.W. בעבודה סוציאלית
M.A. בקרימינולוגיה
M.A. עם תזה בקרימינולוגיה קלינית
M.A. עם תזה בפסיכולוגיה רפואית
M.Sc. במדעי המחשב

מלגות
מרכז לפיתוח קריירה
מרכז חוסן
מכינות קדם אקדמיות
מעונות
קמפוס חרדי 08-6210080

שכר לימוד אוניברסיטאי

*לחיילים משוחררים ומסיימי שירות לאומי-אזרחי על פי חוק

** המסלולים לא יצוינו בתעודת הגמר אלא בנספח גיליון ציונים

*9925
www.aac.ac.il

לפרטים נוספים סרקו את הקוד

אוגוסט 2019

חגית רוזנבאום
לתגובות: Hagitr72@gmail.com

סדר העבודה

נפילתו של דוד ליבי הי"ד בעזה כחלק מהמאמץ ההנדסי של הלחימה פותחת צוהר למפעל אהבת הארץ המפעים של משפחת ליבי המורחבת: מהקמת חוות ביהודה ושומרון בשיטת "התבסס ודלג", דרך הקמת חברת תשתיות ובינוי שאינה מהססת לקדם פרויקטים שיש בהם סיכון, ועד להתגייסות החלוצית להרס תשתיות הטרור בעזה

←
"ובמו ידיי אני קונה לך מזבח, מזבח חדש, מזבח אדמה". אליאב ליבי מספיד את בנו. בתמונה הקטנה: דוד ליבי הי"ד (צילום מסך)

צילום: דוברות בנימין

עוד כילד קטן, הצעצוע שדוד ליבי נהג לבקש היה תמיד משהו מגזרת הכלים הכבדים: באגר, טרקטור, משאית. כשהיה משחק שעות ארוכות בחצר של סבא וסבתא בשילה, הם היו מוצאים בסוף היום שהעפר בחצר זז מצידה האחד לצידה השני, וחוזר חלילה. כשסיים את שלב עבודות העפר וגדל קצת יותר, עבר לנטיעה וזריעה, גם בביתו שלו וגם בחצרם של סבא וסבתא. משחקי הילדות הפכו לדרך חיים, ואהבת האדמה צמחה איתו ובתוכו.18 וחצי שנותיו הקצרות היו תמצית של חיבור עמוק לרגבי הקרקע, והן הסתיימו בשבוע שעבר באופן טרגי כמעט כמו בנקודת ההתחלה - על הבאגר, בעיצומה של מלחמה על ארץ ישראל.

סבא, הרב יעקב ליבי, איש חינוך ותיק ומוכר בבנימין, היה קשור לנכדו דוד הי"ד מרגע יציאתו לעולם, ולא כמטאפורה. "הוא נולד אצלי באוטו, בצומת עופרה", הוא מספר השבוע, בתוך ימי הניחומים שאחר החג. מאחר שהוריו אליאב ושרה ליבי התגוררו בנקודות התיישבות מרוחקות שהקימו, היה דוד חוזר פעמים רבות מבית הספר בשילה לבית סבא וסבתא וליבי, ומבלה איתם זמן איכות ממושך עד שהגיעו הוריו לקחתו הביתה. הבית שאליו חזר היה בחלק מהשנים אוטובוס שבו התגוררה המשפחה, וכאשר נדרשו מסיבות שונות לזוז ממקום למקום או קיבלו צו הריסה, אפשר היה פשוט להתניע את האוטובוס ולעבור עם הבית לנקודה אחרת, כשכל הציוד כבר מסודר ב"בית".

> באותו ריטואל חלוצי סירבו להיכנע לנוחות: בכל פעם שנקודה שהקימו התבססה – הם עברו לנקודה הבאה, משאירים מאחור את מחליפיהם. כך, בעשר אצבעות של שני הורים ושמונה ילדים, מחוללת משפחת ליבי מהפכה של ממש בשטח: כיום למעשה כל השטח מ'מלאכי השלום' עד כביש הבקעה הפך לרצף של התיישבות יהודית שיצרה המשפחה צעד אחר צעד, חווה אחרי חווה

באווירה החלוצית והמסורה הזאת גדל דוד, בן בכור לאליאב ושרה, שהקדישו את חייהם לתפיסת שטחים במרחב באמצעות הקמת חוות חקלאיות, בעיקר במורדות בנימין מזרחה, לכיוון הבקעה. תחילה היה זה היישוב 'מלאכי השלום', שהוקם אחרי רצח מלאכי רוזנפלד הי"ד, מזרחית לציר אלון. אחרי הרצח התגוררה שם קבוצת נערים מהיישוב כוכב השחר הסמוך, ומשפחת ליבי הגיעה לחזק את המקום. הם פתחו שם חווה עם מרעה וחקלאות, ומשפחות נוספות הצטרפו. כשהיישוב התבסס דיו, עברה משפחת ליבי לנקודה הבאה, והשאירה מנהלים אחראים שימשיכו לתחזק את 'מלאכי השלום'.

הם ירדו עוד מזרחה והקימו את חוות רשאש, ובאותו ריטואל חלוצי סירבו להיכנע לנוחות: בכל פעם שנקודה שהקימו התבססה - הם עברו לנקודה הבאה, משאירים מאחור את מחליפיהם. מחוות הרשאש ירדו לחווה באזור מעלה אפרים, ובשנים האחרונות התקדמו עוד מזרחה והקימו חווה שסמוכה מאוד לכביש90, ליד המושב תומר. כך, בעשר אצבעות של שני הורים ושמונה ילדים, מחוללת משפחת ליבי מהפכה של ממש בשטח: כיום למעשה כל השטח מ'מלאכי השלום' עד כביש הבקעה הפך לרצף של התיישבות יהודית, שיצרה המשפחה צעד אחר צעד, חווה אחרי חווה.

התחביב המעניין הזה הוא גם משפחתי: אחיו של אליאב, הראל ליבי (הידוע בכינויו "קוקו"), פועל גם הוא באותה שיטה בגזרת השומרון. תחילה הקים את חוות יתדות, סמוך ליישוב חוות גלעד. משם המשיך לנקודה הבאה מזרחית לאלון מורה, ולאחר מכן לחוות שלישה, מערבית לציר אלון. מאז הקים עוד שתיים־שלוש חוות בסביבות העיר אריאל. כל חווה כזאת מכונה "החווה של קוקו", עד כדי כך שהבדיחה מספרת שכאשר בוצע פיגוע ירי ליד אחת החוות שלו באריאל, הצבא הגיע לחמש נקודות שונות בעקבות הקפצה לאירוע "בחווה של קוקו". בשיטת הפעולה הזאת, שדומה מאוד אצל שני האחים, חולש גם הראל ליבי על שטחים נרחבים ובכך מונע השתלטות פלשתינית.

מאז ומעולם התרחקו בני משפחת ליבי מאור הזרקורים, הן בשל צניעותם והן בשל פעילותם רבת הענפים שיפה לה השתיקה. אבל נפילתו של דוד, בנו בכורו של אליאב ליבי, בשבוע שעבר בעזה הכריחה אותם להיחשף לציבור, ועוצמתה של המשפחה הלכה והתגלתה. לאחים לא היה די במפעל החוות האסטרטגי, והם

WWW.BANANASHOPS.CO.IL | בננה שופס רהיטים

עד 50% הנחה

על כל הרהיטים מהתצוגה

בתוקף עד 30.06.2025 או עד גמר המלאי

מעצבים את הבית רק עם **בננה שופס**

מוזמנים להגיע אלינו ולהתרשם מהרהיטים שלנו באחד מסניפינו:

קיסריה
לשם פארק התעשייה 11
04-9031601

ראשון לציון
יוסף לישנסקי 18
03-3748648

סרקו וכנסו לאתר

BANANASHOPS
הקינג קונג של הרהיטים

ט.ל.ח • בכפוף לתקנון • התמונות להמחשה בלבד

חגית רוזנבאום
לתגובות: Hagitr72@gmail.com

הקימו חברת בנייה ותשתיות הנושאת את שם המשפחה - ליבי. המפעל, על טהרת העבודה העברית, עוסק בכמה תחומים: בניית קרוואנים ומבנים יבילים, עבודות עפר, פריצת כבישים ודרכים, פיתוח ותשתיות, ולאחרונה נפתחו גם מפעלי בטון של החברה. מדובר בעבודות בעיקר ביהודה ושומרון, ומבחינת ייצור קרוואנים הם הספק הגדול ביותר של חברת אמנה בהיקף של מאות מבנים בשנה. את טביעות ידיהם אפשר למצוא פעמים רבות באזורי התיישבות חדשה ביהודה ושומרון. החברה פורצת דרך בכך שהיא מעניקה מענה בתחומי עבודה שעד היום היו בעיקר בחזקת קבלנים ערבים ומהווה אלטרנטיבה ראשונה מסוגה.

כך למשל התשתיות והמבנים הקלים ביישוב כרם רעים בבנימין הם פרויקט של החברה. בתחום עבודות העפר הייתה חברת ליבי הראשונה לפרוץ את הדרך וליישר שטח לבנייה בחומש, לאחר שהתקבל האישור להקים בו מבני קבע עם ביטול חוק ההתנתקות. בשבועיים האחרונים לקחה על עצמה החברה פרויקט אסטרטגי נוסף: בעקבות רצח צאלה גז הי"ד בכביש הסמוך לברוכין, קיבלה החברה את המשימה לשטח את כל הצוק ששולט על הכביש, סמוך לכפר בורקין, שממנו ירה המחבל. הכלים הכבדים של ליבי פוררו את הסלע לעפר, ובימים שלפני נפילת בנו היה עסוק אליאב ליבי בתכנון פרויקט התיישבותי חדש בתוואי השטח הנרחב שיישרו הבאגרים שלו.

לפני כשבועיים הודיעה בריטניה על הטלת סנקציות על חברת ליבי בנייה, במסגרת הריטואל הידוע לשמצה של הטלת סנקציות על אישים וגופים מעודדי התיישבות. אולם בחברה לא נרתעו מההכרזה, שיש לה השלכות על העבודה מול הבנקים ועל רכישות בחו"ל, אך לדבריהם אפשר יהיה למצוא פתרונות ולהמשיך קדימה.

כבוש וכתוש

עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל והתקדמותו של התמרון הצבאי, התגייסה חברת ליבי בנייה ותשתיות למשימה הבאה במערכה על הארץ. "בשלב הראשון, צה"ל גייס מפעילי כלים כבדים לעבודות צמ"ה בעזה והרבה חבר'ה מיהודה ושומרון, שעובדים על כלים כאלה, התגייסו למשימה", מספר הדוד, מתנאל ליבי. בשלב הבא, כשצה"ל גילה את איכויות העבודה העברית שמציעים קבלני עבודות העפר מיהודה ושומרון, נחתם איתם חוזה באמצעות קבלן של משרד הביטחון. ככל שעבר הזמן והלחימה נמשכה, צה"ל גילה שהוא זקוק לעוד מפעילים ועוד כלים כבדים.

"הפרויקט גדל, צה"ל השתמש בהם יותר ויותר ועבר לעבוד באופן ישיר מול חברת ליבי. למעשה, ביקשו דווקא אותם כי ידוע עד כמה הם חדורי מטרה ובהתאם גם מגיעים לתוצאות. בסופו של דבר, זו עבודה לא הכי רווחית ועם סיכון גדול, אבל החבר'ה שלנו באים עם מוטיבציה אחרת, לא עסקית. קצב ההריסה של מפעילי הצמ"ה של ליבי גדול פי כמה משל המתחרים", מספר מתנאל ליבי. כך במשך כ־9 החודשים האחרונים עובדת חברת ליבי בחוזה ישיר מול משרד הביטחון, בכל הגזרות של רצועת עזה, מציר נצרים וג'באליה ועד רפיח. מתוך כ־40 כלים בבעלות החברה, 14 מהם מגויסים ללחימה בעזה.

לא מדובר רק בסרטוני הרס מעזה שמעלים את המורל לעם ישראל שבעורף. ליבי מסביר את חשיבותה האסטרטגית העליונה של עבודת הצמ"ה, שנעשית באחוזים גבוהים על ידי פועלי חברת ליבי, באופן שמשפיע בפועל על אופי הלחימה. "לצה"ל אין מספיק חיילים כדי לשמור על כל שטח שהוא כובש, ואם השטח נותר שדה קרב ולא הושמד - אז מחר יבואו לשם שוב מחבלים והאזור שנכבש חוזר להיות זירת לחימה. אם האזור מושמד ומשוטח סופית, אין למחבלים איפה להתחבא. כדי למנוע לחימה שוב ושוב באותו שטח, הורסים את הכול. זה משנה את כל צורת הלחימה, כי אפשר להתקדם הלאה ולא צריך בכל פעם לחזור לשטח שכבר נלחמו בו. מאז התמרון ברפיח, עבודות הצמ"ה הן אחת המשימות המרכזיות".

העבודה על כלים כבדים, ובפרט הרס תשתיות, אינה קלה ודורשת מיומנות רבה וניסיון מקצועי של כמה שנים. בדרך כלל צריך למצוא מפעיל מבוגר בעל מיומנות גבוהה. אבל הפועלים של ליבי גדלו על הטרקטור מגיל צעיר מאוד, ולכן הוא יכול לספק לצה"ל פועלים מיומנים ברמה שהוא מתקשה לנפק ממקום אחר, ועוד יותר קשה למצוא במגזר היהודי. גם דוד הי"ד נהג על כלים כבדים מגיל צעיר, והתאמן בחצר הבית עם אביו. הוא וחבריו מהגבעות חידשו את בשורת העבודה העברית בתחום שכמעט ננטש, וגילו מיומנות ומקצועיות שכעת הביקוש להן רב וההערכה הצבאית בהתאם. גם מבחינת אספקת הציוד והעבודה הלוגיסטית הרבה שנדרשת לתחזוק כלים כבדים בסוף כל יום של הריסות, מעדיף צה"ל להטיל את האחריות על חברה אזרחית ולחסוך מעצמו את העלויות והמשאבים הנלווים. חברת ליבי מגיעה להספקים עצומים בעזה, ועבודות ההרס מבוצעות בקצב של עשרות תשתיות טרור ביום.

דוד ליבי הי"ד נהרג בפיצוץ מטען בג'באליה בעת שעבד על כלי הנדסי. הוא רצה מאוד להתגייס לצה"ל אך הדבר נמנע ממנו בשל סיבות בריאותיות. כשפרצה המלחמה הוא היה תלמיד בישיבת תלם, אך הרגיש שאינו יכול שלא להיות חלק מהמשימה. בתחילה היה בא להחליף את המפעילים בסופי השבוע, ובימות החול חוזר לישיבה. אחרי הפסקת האש חש שחייבים לעשות יותר ולהשלים את המשימה בעזה, והתעקש שאביו יסכים להכניס אותו לעבודה אינטנסיבית כמפעיל צמ"ה. סבתו חששה מאוד והתנגדה, אבל לבסוף האב נכנע ורכש בשבילו באגר שאיתו ייכנס לעבודה בעזה.

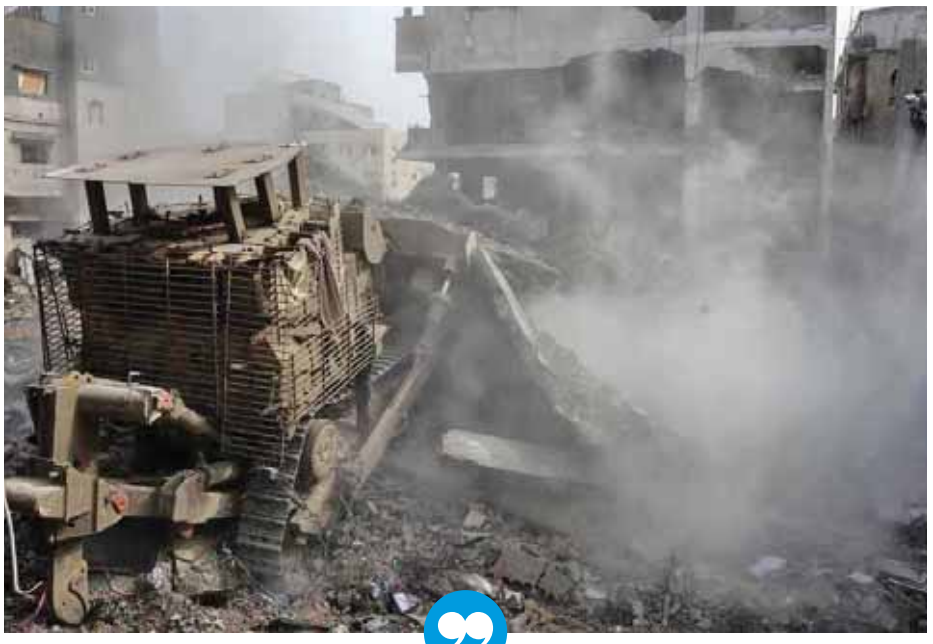

מתנאל ליבי, דודו של דוד הי"ד: "צה"ל עבר לעבוד באופן ישיר מול חברת ליבי. למעשה, ביקשו דווקא אותם, כי ידוע עד כמה הם חדורי מטרה ובהתאם גם מגיעים לתוצאות. בסופו של דבר זו עבודה לא הכי רווחית ועם סיכון גדול, אבל החבר'ה שלנו באים עם מוטיבציה אחרת, לא עסקית. קצב ההריסה של מפעילי הצמ"ה של ליבי גדול פי כמה משל המתחרים"

→
"מאז התמרון ברפיח, עבודות הצמ"ה הן אחת המשימות המרכזיות". הרס תשתיות טרור בעזה

צילום: מתוך ויקפדיה. דובר צה"ל

וכך תיאר אליאב את השתלשלות האירועים בהספד המרטיט שנשא על קבר בנו: "ואתה שואל אבא, אבא, אולי אני עוזב את הישיבה? נכנס רשמית מלא מלא ללחימה. 'תביא לי כלי' אמרת, 'ואצטרף לסדר העבודה'... ושוב אני חושש, נעצרת הנשימה. מה נכון? מה ה' שואל ממך? מה טוב למשימה? מה חלקנו בלחימה? מה, מהו סדר העבודה? ובמו ידיי אני קונה לך מזבח, מזבח חדש, מזבח אדמה... ואתה צורפת ללחימה ולסדר העבודה, ולא נגלה לי המלאך לעצור את ההקרבה... ואני, אני לקחתי חלק בעקדה... ואני, אנה אני בא".

צה"ל סירב להכיר בדוד הי"ד כחלל צה"ל, מה שעורר ביקורת ציבורית לא מעטה. במשפחת ליבי מעדיפים כעת לא להיכנס למאבק בנושא הזה, אבל האח מתנאל מוכן לומר באופן כללי כי "אף אחד מהאזרחים הללו לא עושה את זה בשביל הכסף. לא מרוויחים יותר מהעבודה בעזה, וזה רק יותר מסוכן. לא מדובר בעבודות על הגדר. בסוף המדינה קראה לחבר'ה האלה, השתמשה בהם, הם עבדו עם הלוחמים כתף אל כתף בנקודות החזית ממש. היה ראוי שתהיה להם הכרה בפורמט כזה או אחר, כמו שיש לעובדי המוסד או השב"כ. צריך למצוא את הדרך להתייחס אליהם, בסופו של דבר הסיכון שהם לקחו אינו הולם בשום צורה את התמורה שהם מקבלים".

אבל משפחת ליבי אינה תלויה בהכרה של גוף ממלכתי כזה או אחר כדי להוקיר את זכר בנה. בתקופה הקרובה מתכננת המשפחה להעלות לשטח כחמש חוות חדשות לזכרו של דוד הי"ד, והיד עוד נטויה, כמיטב המסורת המשפחתית. דוד, שנלקח מאחר הצאן בשירות עם ישראל, יחבר ממקומו החדש אדמה ושמיים בצעד נוסף לגאולת הארץ. ■

JERUSALEM REAL ESTATE
DEVELOPMENT

הדירה שלך מוכנה.

חווית מגורים יוקרתית בירושלים

פיק 6, קרית משה, ירושלים.

www.jrd.co.il | sales@jrd.co.il | 02-5858409

←
"אילו היינו עושים את זה עוד בתחילת המלחמה, כבר היינו רואים היום את רוב החטופים". חלוקת הסיוע ההומניטרי ברצועת עזה

צילום: עלי חסן
פלאש 90

"כמה פשוט, ככה אפשרי"

"אחיזת חמאס ברצועת עזה הולכת ומתערערת", הודיע השבוע דובר צה"ל, לאחר שחברה אמריקנית החלה לחלק את הסיוע ההומניטרי ישירות לתושבים ← דווקא משום כך עולה שוב השאלה למה לא עשינו את זה עד עכשיו, ומה צריך לעשות כדי להגיע לניצחון שישחרר את החטופים ויקל על המילואימניקים

רבקי גולדפינגר

אחרי שלושה חודשים שבהם כמעט ולא נכנס לרצועה סיוע הומניטרי, בימים אלה יצאה לדרך תוכנית חדשה לחלוקת הסיוע ההומניטרי בעזה. החברה האמריקנית GHF (קרן הסיוע ההומניטרי לעזה) פתחה מרכזי סיוע לחלוקת חבילות מזון, מי שתייה, תרופות ואוהלים ישירות לתושבי הרצועה. מטרת התוכנית לספק לאוכלוסייה סיוע הומניטרי בלי שאנשי חמאס בוזזים אותו ומשתלטים עליו, כפי שקרה לאורך המלחמה.

בשלב הראשון, הפרויקט החדש לחלוקת הסיוע החל בפתיחת שני מרכזי חלוקה (בתל א־סולטאן ובציר מורג), כסוג של פיילוט. בהמשך מתוכננות לקום ארבע נקודות חלוקה נוספות - שלוש בציר מורג סמוך לרפיח, והרביעית מדרום לציר נצרים. מרכזי החלוקה מוקמו בשטחים שעברו שיטוח וגידור ושהוקמו סוללות עפר סביבם. המתחם כולו מאובטח על ידי צה"ל מרחוק, הבאים עוברים בידוק ביטחוני קפדני, ובמתחם עצמו נבנו שבילי כניסה ויציאה שדרכם ניתן לשלוט על זהות הבאים. עובדי הקבלן האמריקנים מחלקים במתחם מארזי מזון ישירות לאוכלוסייה העזתית, וכל עזתי מקבל ארגז ובו מוצרים יבשים כמו אורז, סוכר ושמן. כל מארז כזה מתוכנן להספיק לחמישה בני אדם למשך חמישה ימים. כל מרכז חלוקה אמור לספק מזון לכ־300 אלף בני אדם, אך העומס כבד וההמון צובא על הפתחים.

השבוע, בעקבות העומס הרב, הודיעה קרן הסיוע ההומניטרי לעזה GHF כי עצרה את הפעילות במרכזי חלוקת הסיוע ההומניטרי למשך יממה (רביעי). על פי הודעת הקרן, הסיבות לעצירה היו היערכות לוגיסטית של מרכזי החלוקה כדי להתמודד עם הקהל העצום שמגיע למרכזים (כ־15 אלף בשעה) וכן היערכות צה"ל לאבטחה בדרכי הגישה למרכזים.

בישראל מעריכים שפתיחת מתחמי החלוקה, יחד עם חיסול בכירי הממשל של חמאס ובהם מוחמד סינוואר והיחלשות כוחו הצבאי והשלטוני של הארגון, מנתקת את הקשר הגורדי שבין חמאס לציבור העזתי שהיה עד כה. בישראל אף מזהים לאחרונה עלייה חדה במספר העזתים שמוכנים לדבר בפנים גלויות נגד חמאס ומאשימים את הארגון במצבם הקשה. מתקפות פומביות אלה של תושבים נגד חמאס כמעט שלא נראו בעבר, והם מצביעים על נקודת מפנה דרמטית שבה האוכלוסייה העזתית מאבדת את מוראה מחמאס, מתנערת ממנו ושמה את יהבה על מרכזי הסיוע, מה שהולך ומקרב את חמאס לאובדן שליטה ברצועה.

בהנהגת חמאס בהחלט ניכרת דאגה מהמתרחש, והוא עושה מאמצים כבירים כדי לחבל בהפעלת מתחמי החלוקה, גם באמצעות עלילות שקריות נגד ישראל וקמפיינים שליליים שהוא מוביל בדרכים שונות. זאת, בנוסף לניסיונות לגייס חמולות מקומיות כדי לחבל פיזית בהתנהלות התקינה של המרכזים. חמאס ובאי כוחו מציבים מחסומים בדרכים כדי למנוע מהאוכלוסייה להגיע אל מרכזי החלוקה, ולמרות זאת ההמון מצביע ברגליו, רומס את המחסומים ונוהר באלפיו למתחמי הסיוע.

"אחיזת חמאס ברצועת עזה הולכת ומתערערת", קבע השבוע (שלישי) דובר צה"ל, "חלוקת המזון החדשה פוגעת אנושות בחמאס ובשלטונו. צריך להגיד שהשיטה היא חדשה, יצירתית וייחודית. מאות אלפי עזתים מקבלים אוכל, זו השורה התחתונה, וזה מוצלח", פסק דובר צה"ל.

ואולי דווקא בשל האופטימיות שמשודרת בישראל בעניין המנגנון החדש לחלוקת הסיוע, צפה ועולה הביקורת על העיכוב המתמשך בהוצאת התוכנית אל הפועל רק כעת, כ־600 ימים לאחר פרוץ המלחמה. כבר בסוף 2023, בשבועות הראשונים של המלחמה, עלו רעיונות דומים למתכונת הנוכחית. כך למשל קבוצת מילואימניקים ואנשי עסקים החלה לגבש יוזמה ישראלית להקמת מערכת סיוע הומניטרי חלופית בעזה, ופיתחה שיטה לחלוקת סיוע באמצעות קבלנים זרים. המטרה הייתה לעקוף את האו"ם ולמנוע מהסיוע להגיע לידי חמאס. הקבוצה פעלה תחת חסותו של האלוף רומן גופמן, אז ממלא מקום ראש מטה מתאם הפעולות בשטחים, אך התוכנית נחסמה פעם אחר פעם. האו"ם וארגוני הסיוע הבין־לאומיים התנגדו לתוכנית בטענה שהיא "מסוכנת", וארגוני הסיוע הפועלים ברצועה הודיעו כי לא ישתפו עימה פעולה.

אך מתברר כי ההתנגדות לתוכניות מסוג זה היו גם מבית. שר הביטחון לשעבר יואב גלנט אומנם מיהר השבוע לפרסם בחשבון ה־X שלו כי הרעיון לתוכנית חלוקה היה למעשה שלו, וכתב: "בפברואר 24', הצגתי לקבינט כיצד עלינו לפתח מנגנון לחלוקת סיוע מגורם זר לאזרחים בעזה כדי למנוע מהחמאס להשתלט עליו". אך בפועל לאורך המלחמה הביע גלנט, יחד עם גורמי ביטחון נוספים, את התנגדותו הנחרצת למהלך, והרעיון טורפד.

גם תת־אלוף ארז וינר חשף השבוע כי על תוכנית חלוקת מזון לתושבים בעזה, שלא תעבור דרך חמאס, עבדו בפיקוד הדרום בשיתוף ←

עילום: באדיבות המצולם

סגן אלוף (מיל') ירון בוסקילה: "בהחלט מדובר בגיים צ'יינג'ר. ברגע שחמאס יהיה חלש יותר, אנחנו נראה שהאוכלוסייה הולכת ודוחקת אותו החוצה, אפילו בכוח. וכפי שאנחנו רואים שקורה בלבנון בין חיזבאללה לבין הצבא הלבנוני והמדינה, אני מעריך שזה מה שיקרה גם לחמאס"

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מקררי 4 דלתות - קו אפס

Haier

גימור זכוכית שחור / לבן

רוחב-83 ס"מ, עומק-63.5 ס"מ , גובה-177.5 ס"מ,

החל מ- HRF4560

₪3,990

SAMSUNG

גימור זכוכית במגוון צבעים : שחורה / לבנה / בז' / כחול נייבי / ורוד מבריק

רוחב: 91.2 ס"מ, עומק: 67.3 ס"מ, גובה: 185.3 ס"מ

החל מ- RF70DB9125

₪13,490

ELECTRA

מגוון גימורים: נירוסטה, נירוסטה מושחר,
זכוכית שחורה, זכוכית לבנה

רוחב: 90.5 ס"מ, עומק: 59.7 ס"מ, גובה: 190.2 ס"מ

החל מ- EL560

₪4,990

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30

בתוקף עד- 10.6.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | **התמונות להמחשה בלבד** | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות.

PAYNGO.CO.IL

*5018

"חמאס שואב את הכוח שלו בעיקר מההתבטאויות בתוך ישראל, מהקולות לעצירת המלחמה". יאיר גולן ומשה יעלון

צילום: תומר נויברג פלאש 90

צילום: מרים פייגא בוימוביץ

אלוף משנה (מיל') חזי נחמה: "יש כל מיני מתפ"שים ויועמ"שים שמבלבלים את המוח ורוצים להיות יותר צדיקים מהאפיפיור ולהגיד שאפשר להחמיר לפי הדין הבין־לאומי. וככה אנחנו נראים. אנחנו מחילים על עצמנו את התנאים הכי מחמירים של הדין הבין־לאומי, וגוררים את המלחמה הזאת לעוד שנים ארוכות"

גורמים נוספים כבר בחודשים הראשונים למלחמה. "כשהצגנו את התוכנית", חשף וינר, "קיבלנו כתף קרה מהרמטכ"ל הקודם והתנגדות של שר הביטחון דאז יואב גלנט. התוכנית התקדמה בשל הנחייה מלמעלה מהקבינט, וזכתה לדחיפה רק כשהגיע שר הביטחון השר כץ", כתב וינר (ראו כתבה השבת בגיליון זה, מוסף אתנחתא). כך או כך, התוכנית החדשה לחלוקת הסיוע יצאה לדרך לפני כעשרה ימים, ונראה כי אם תמשיך את פעילותה ברצועה באופן הזה, השפעתה על מהלכי המלחמה תהיה רבה.

בינתיים צה"ל מעצים את התמרון בעזה ומגביר את הלחץ על חמאס. הכוחות הפועלים ברצועה מחסלים מחבלים, משמידים מחסנים של אמצעי לחימה, פירים ותשתיות טרור רבות מעל הקרקע ומתחתיה, ומהדקים את הלחץ על ראשי חמאס. אבל הלחימה הקשה גובה גם מחירים כבדים בנפש. שלושה לוחמי צה"ל נהרגו השבוע (שני) מפיצוץ מטען ממלוכד. שלושת הלוחמים, שנפלו בקרבות מול מחבלי חמאס בצפון רצועת עזה, הם סמל ראשון ליאור שטיינברג הי"ד, בן 20 מפתח תקווה, וסמל ראשון אופק ברהנה הי"ד, בן 20 מבינה - חובשים קרביים בפחת"ק רותם בגדוד 9, חטיבת גבעתי. איתם נפל סמ"ר עומר ואן גלדר הי"ד, בן 22 ממעלה אדומים, מפקד כיתה בפחת"ק רותם בגדוד 9, חטיבת גבעתי. חייל נוסף, רב סרן במילואים אלון פרקס הי"ד, בן 27 מכברי, נפל למחרת (שלישי) בקרב בצפון רצועת עזה.

"ההתנגדות לתוכנית האריכה את המלחמה"

סגן אלוף במיל' ירון בוסקילה, מנכ"ל תנועת הביטחוניסטים, משוכנע כי התוכנית החדשה לחלוקת סיוע הומניטרי היא צעד דרמטי שיכול להשפיע על מהלך המלחמה כולו. "אחד השינויים הכי אסטרטגיים במלחמה בעזה הוא חלוקת הסיוע ההומניטרי בתוך אותם מרחבים מאובטחים שצה"ל הקים באמצעות חברות אמריקניות", אומר בוסקילה.

למה אתה רואה בזה מהלך דרמטי כל כך?

"כי באמצעותו ישראל החליטה לנתק בין חמאס לבין האוכלוסייה. צריך להבין שמנוף הלחץ העיקרי שהיה לחמאס על האוכלוסייה היה המזון, המשאב הכי מרכזי ויקר ערך ברצועת עזה, ובאמצעותו הוא ייצר תלות בינו לבין האוכלוסייה. הוא גם התנה את חלוקת המזון למי שיסייע למאמצים המלחמתיים שלו והשתמש במשאב הזה לצרכים נוספים, כולל גיוס פעילים חדשים והתעצמות. ועכשיו אנחנו מייצרים מציאות חדשה בעזה ותלות חדשה בין אותה אוכלוסייה עזתית לבין ישראל", הוא מצביע על מהות השינוי, "המטרה במלחמה היא ניקוי עזה מחמאס, הן ככוח צבאי והן כריבון השולט ברצועה. אותו ניתוק מחליש מאוד את חמאס, מקטין את יכולת המשילות שלו ואפילו מחזק אחרים בתוך עזה שישראל חפצה ביקרם, ומעדיפה שהם ימשלו כרגע ברצועה. אנחנו כבר רואים תנועות טקטוניות כאלה בשטח".

אז אתה רואה במתכונת החדשה של חלוקת המזון גיים צ'יינג'ר?

"בהחלט מדובר בגיים צ'יינג'ר. זה צפוי להחליש מאוד את חמאס ולצמצם דרמטית את כוחו ברצועה, ואני חושב שברגע שהוא יהיה חלש יותר אנחנו נראה שהאוכלוסייה הולכת ודוחקת אותו החוצה, אפילו בכוח. וכפי שאנחנו רואים שקורה בלבנון, בין חיזבאללה לבין הצבא הלבנוני והמדינה, אני מעריך שזה מה שיקרה גם לחמאס".

הרעיון להלוקה במתכונת הזאת עלה לא פעם, עוד בתחילת המלחמה. למה זה לא יצא לפועל עד עכשיו?

"הרעיון הזה נחסם בהנחיית הדרג הצבאי. הרמטכ"ל דאז לא איפשר לזה לקרות", הוא מאשים, "מתפ"ש (מפקדת תיאום פעולות הממשלה בשטחים, ר"ג) כבר כתבו תוכנית כזאת, אומנם הרבה יותר מצומצמת, לא כמו שהיא נראית עכשיו, אבל הרמטכ"ל בלם אותה, ואני מעריך שזה בעיקר לחץ אמריקני, גורמים בין־לאומיים נוספים ואיומים של הגורמים המשפטיים שאמרו שזה יוצר מציאות משפטית שעלולה לסכן את ישראל ולהכניס אותה לתסבוכת משפטית מורכבת, ולכן הוא מנע את זה".

בוסקילה מספר כי גם תנועתו, תנועת הביטחוניסטים, שמה על השולחן הצעה דומה לפני יותר מחצי שנה: "תנועת הביטחוניסטים הציגה כבר לפני שמונה חודשים תוכנית שנקראת 'תוכנית האיים ההומניטריים' גם לשר הביטחון, לראש הממשלה ולבכירים בצה"ל. כבר אז הצענו להקצות מרחבים בתוך רצועת עזה שבהם יחולק המזון, כשגורם שלישי יהיה אחראי על חלוקת המזון וצה"ל יהיה אחראי על אבטחת המרחבים. אנחנו שמחים שצה"ל אימץ את התוכנית של הביטחוניסטים", הוא מציין.

לעיכוב ביישום התוכנית לחלוקת הסיוע, קובע בוסקילה, יש השלכות רבות. "אני מאמין שאילו היינו עושים את זה עוד בתחילת המלחמה, ומיישמים בשטח מההתחלה את תוכנית חלוקת הסיוע ההומניטרי כפי שהיא פועלת היום, היינו נמצאים היום בהישגים אחרים וכבר רואים את רוב החטופים", הוא אומר נחרצות. "אני יכול להגיד לך שבתחילת המלחמה, לפני שהכנסנו את הסיוע ההומניטרי, כבר התחילו קרבות ברחובות בין עזתים לבין חמאס בגלל עניין האוכל. לחמאס לא היה כמעט שום משאב שהוא יכול לשלוט דרכו באוכלוסייה, והאוכלוסייה התחילה לדחוק אותו. ברגע שהכנסנו את משאיות הסיוע, הן הגיעו ישירות לידי חמאס, וכך חמאס החזיק במשאב החזק ביותר ולמעשה שוב ייצב את מעמדו ברצועת עזה", הוא מלין, "ולכן אני חושב שההתנגדות הזאת של הרמטכ"ל הלוי האריכה את המלחמה והעניקה לחמאס אורך נשימה. היינו מקצרים את שהות החטופים ברצועה אם היינו מיישמים את תוכנית החלוקה מוקדם יותר, וגם היינו חוסכים בחיי לוחמים שנפלו, כי המלחמה הייתה מתקצרת".

אבל למרות מנופי הלחץ שמופעלים על חמאס ופתיחת מרכזי החלוקה, חמאס עדיין דבק בסירובו למתווה ויטקוף במתכונתו הנוכחית.

"שלא נטעה, חמאס חטף מכה קשה מאוד, ורוב המפקדים שלו הושמדו. יש לחמאס גורמים מעטים שעוד מושלים בארגון. אני חושב שחמאס היום שואב את הכוח שלו ואת אורך הנשימה שלו בעיקר מההתבטאויות בתוך ישראל, מהקולות לעצירת המלחמה. הוא מאזין לקולות האלה ומקווה שמשהו ישתנה, וככל שהוא שומע קולות

מכון פוע"ה
פוריות ורפואה על־פי ההלכה

משולחנם של
מירב ואבי
(שמות בדויים),
זוג של מכון פוע"ה

הכל התחיל מסקירה מאוחרת שגרתית של הריון שעד כה היה תקין לחלוטין. הרופא מתחיל בבדיקה: "ידיים- תקין, בטן-תקין רגליים- תקין.... "בואו נסתכל על המוח"- שתיקה מבעיתה.

הרופא ממשיך לבדוק, לוחץ חזק יותר, עוד זווית ועוד זווית והדממה שבחדר זועקת, משהו לא טוב קורה... לבסוף, הרופא קובע "חשש לבעיה במוח, בבקשה תקבעו תור במרכז רפואי שיבדקו באופן מעמיק יותר את סוגיית המוח".

מתוך בלבול רב, התקשרנו למרכז הרפואי, "בבקשה שילחו לנו את הפרטים הרפואיים ונקבע לכם תור בחודשים הקרובים". שלחנו, יום למחרת הם מתקשרים אלינו "תבואו מחר!". במהלך הבדיקה הצטרפו מספר רופאים לחדר, שבאו לראות וללמוד את הממצא הנדיר. דברו בינם לבין עצמם, אבל לנו לא הסבירו מאומה. בסוף הבדיקה הסבירו לנו "ישנה בעיה בקורפוס קולוסום, סיכון של 40% למומים חמורים, אפשר לחשוב על הפסקת הריון".

אנחנו בשוק, מנסים להבין, 40% לאסון נורא ואיום, אבל לפחות 60% לתינוק בריא?" שאלנו, 'אין תשובה'.

היינו אבודים שבורים ומרוסקים, ידענו שהתינוק חשוב לנו, ולא פשוט להפסיק הריון, הלכתית ונפשית, אבל מצד שני...

המליצו לנו מהמשפחה להתייעץ עם מכון פוע"ה, וזו הייתה ההמלצה הטובה ביותר שקיבלנו. היה ברור לנו שמעבר לבירורים הרפואיים שאנו צריכים עבור, מוצבת בפנינו גם שאלה הלכתית כבדת משקל ומכון פוע"ה הוא הכתובת לשאלות הלכתיות אלו. הסברנו קצרות וקיבלנו מענה מהרב ידידיה לביא, יועץ ופוסק במכון. מאותו הרגע לא היינו יותר בודדים במערכה, הרב ייעץ, כיוון וליווה אותנו באופן צמוד במסע הקשות. דאג לנו בכל צעד וצעד, ומכל בחינה- רפואית, הלכתית ואף רגשית. הרב קישר אותנו עם עובדת סוציאלית של המכון. הרב הסביר לנו הכל, שלח אותנו לבדיקות מקיפות במקומות הכי טובים ומומלצים בנושא מהידע הרחב של הרב, ונלחם עליהם למרות שלא הסתדר עם הקופה, עד שהצלחנו להגיע אליהם- לא ויתר. עקב אחר כל בדיקה, ואחרי כל סיכומי הביקור שנתנו לנו הרופאים. ולכל אורך התקופה התעניין ושאל לשלומינו.

הבדיקות היו קשות וסותרות, לא התייצבו עד שבוע 34 ולאורך כל התקופה המייגעת הזאת הרב היה איתנו בקשר רציף, הכוון, הסביר הכל ותמך בנו! זכינו לראות באופן מדהים כמה ההלכה והרפואה משתלבים זו בזו. בזכות כל אותן הבדיקות המקיפות, אמנם עדיין נשאר סיכון לתינוק, אך קטן משמעותית מאשר מה שאמרון בהתחלה, והוחלט ללכת על לידה! (וגם אז הרב היה תמיד זמין לנו ובדק שהכל טוב).

ב"ה ילדנו ילד מתוק ושמח!

לא להאמין שהעלו בפנינו את האפשרות לוותר על הנשמה המדהימה הזו. המסע היה קשוח ומלחיץ, אך בזכות הקב"ה ובזכות שליחיו במכון פוע"ה, הצלחנו לעבור אותו עד לסוף הטוב- עד למתנה הכי טובה שאפשר לבקש!

לפרטים באתר פוע"ה
https://puah.org.il
או בטלפון 02-6515050

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מקררים גדולים במחירים קטנים

ELECTRA

מקרר 4 דלתות

גובה: 190 ס"מ, עומק: 69 ס"מ,
רוחב: 91 ס"מ

EL685

החל מ-

₪4,690

ELECTRA

מקרר 4 דלתות

גובה: 177.5 ס"מ, עומק: 73 ס"מ,
רוחב: 90.5 ס"מ.

EL6610

החל מ-

₪4,490

ELECTRA

מקרר SBS
דלת מול דלת
נירוסטה

גובה: 181.7 ס"מ, עומק: 74.8 ס"מ,
רוחב: 91.4 ס"מ.

EL6460

החל מ-

₪3,990

ELECTRA

מקרר
מקפיא תחתון

גובה: 194 ס"מ, רוחב: 84 ס"מ,
עומק: 78 ס"מ.

EL9694

החל מ-

₪4,990

ELECTRA

מקרר
מקפיא עליון

גובה: 187 ס"מ, עומק: 75 ס"מ,
רוחב: 83 ס"מ.

EL675

החל מ-

₪2,990

מגוון גימורים למקררים: נירוסטה, נירוסטה מושחר, לבן, זכוכית שחורה, זכוכית לבנה, זכוכית כסופה, זכוכית בז' (סהרה)

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30

בתוקף עד- 10.6.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | התמונות להמחשה בלבד | דירוג אנרגטי:E | אחריות על המדחס 9+1 שנים בתוספת 99 ₪ לא כולל ביקור טכנאי | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות.

PAYNGO.CO.IL

*5018

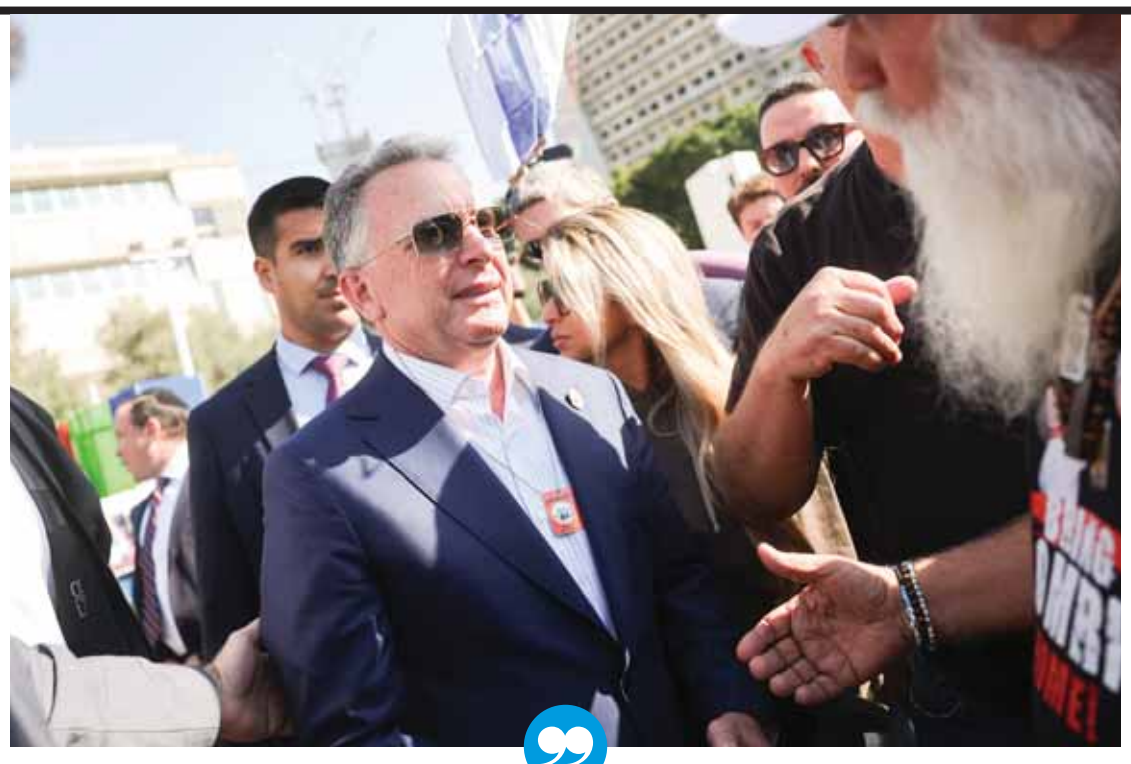

"חמאס לא רוצה לחזור לשולחן המשא ומתן חלש, הוא מעדיף לחזור מעמדת כוח". שליחו של טראמפ, סטיב ויטקוף

צילום: יונתן זינדל
פלאש 90

אלוף משנה (מיל') חזי נחמה: "אנשים לא מבינים, זה הולך להימשך ככה עוד שנתיים ושלוש, כשכל חצי שנה או עשרה חודשים תהיה איזו עסקה חלקית של ארבעה חטופים ואז עשרה חטופים. יש להם עוד 58 חטופים, הם יכולים לשחק בהם עוד שלוש וארבע שנים. בינתיים החברה הישראלית נקרעת, המילואימניקים כורעים תחת הנטל, הלחץ הבין־לאומי גובר ואנחנו מתנהלים כאילו יש לנו את כל הזמן שבעולם"

שקוראים להפסקת המלחמה בעזה בדרג הפוליטי ובציבוריות הישראלית, זה מעודד אותו למשוך עוד ועוד בלחימה בתקווה שמשהו ישתנה בקרוב", הוא מסביר את הנזק הרב שבקריאות מסוג זה.

"חמאס מקווה גם שהאמריקנים יעצרו את ישראל לפני שהוא יצטרך להיכנע לתכתיבים הישראליים. הוא לא רוצה לחזור לשולחן המשא ומתן חלש, ומעדיף לחזור לשולחן הדיונים מעמדת כוח. ואני חושב שאם חמאס יבקש הפסקת אש בתמורה לשחרור של חטופים - צריך לעשות את זה", הוא אומר. "אין מה לעשות. התחלנו את המלחמה במצב מאוד לא טוב, חטפו לנו הרבה אזרחים. אם אנחנו רוצים להשיג את יעדי המלחמה, נדרש מאיתנו אורך רוח חברתי, לאפשר את העצירות האלה לשחרור חטופים ולחזור למלחמה, עד שנקבל את כולם", הוא מבקש, "התחלנו את המלחמה הזאת לא כשחמאס היה עם כפכפים, אלא הדרג הצבאי הבכיר היה עם כפכפים, הדרג המדיני הבכיר היה עם כפכפים, וזה מה שהביא לחמאס את ההישג הזה. ועכשיו כדי לבוא ולשנות את המציאות ברצועת עזה אנחנו נצטרך לעשות ויתורים מסוימים, לעשות הפסקות אש, לשחרר חטופים ולחזור להילחם בעוצמה. אבל בכל מקרה אסור לנו לוותר על שלושה תנאים עיקריים: הראשון, אין דבר כזה הפסקת מלחמה עד להכרעת חמאס. השני, לא יוצאים מציר פילדלפי בכל מקרה. והשלישי, לא מעבירים סיוע הומניטרי ישירות לידי חמאס כפי שהיה עד עכשיו", מדגיש בוסקילה.

"להטיל מצור מלא על חמאס"

גם אלוף משנה במיל' חזי נחמה, מראשי פורום המפקדים והלוחמים במילואים, משבח את המנגנון החדש לחלוקת הסיוע, אבל קובע כי הוא לבדו לא מספיק להכרעה ברורה של חמאס: "אומנם במבצע מרכבות גדעון יש שני חידושים משמעותיים. הראשון - הפסקת שיטת הפשיטות של הרמטכ"ל הקודם, שזה כמובן צעד חשוב בכיוון הנכון. חידוש שני הוא היציאה לדרך של תוכנית חלוקת המזון החדשה והפסקת שליטת חמאס בסיוע ההומניטרי, שזה חידוש גדול מאוד בכיוון הנכון", הוא מצייץ אך מיד מסייג: "יחד עם זאת, במבצע במתכונתו הנוכחית חסרים כמה מרכיבים קריטיים שבלעדיהם לא נגיע להכרעה ולהשבת החטופים. המרכיב הראשון הוא שמירה על הפרדה מוחלטת בין חמאס לתושבים, והנעה של האוכלוסייה החוצה ממרחבי הלחימה. צריך להודיע במרחב מסוים שכל האוכלוסייה חייבת לצאת ממנו על מנת לקבל אספקה הומניטרית במקום אחר. ואז, אחרי שהאוכלוסייה יוצאת מהמרחב, להטיל עליו מצור מלא".

מה זה אומר מבחינתך מצור מלא?

"מצור מלא כולל סגירת ברז המים לאותו תא שטח שבו חמאס בוחר להישאר. יש צינורות מים מישראל לעזה, והם פתוחים, ומאז 7 באוקטובר המצב לא השתנה. הגיע הזמן שבמרחבים שבהם אין אוכלוסייה יהיה מצור מלא, בלי מים, וזה יביא לכניעת חמאס באופן מהיר".

המיקום של מרכזי החלוקה הוא יותר דרומה, כלומר גם הם פקטור מסייע להנעת אוכלוסייה מצפון לדרום.

"נכון, אבל אחרי איסוף הסיוע ניתן לחזור עם האוכל שקיבלת לתא השטח שממנו יצאת, וזה בעייתי כי כך לא נוצרת ההפרדה שאנחנו צריכים בין האוכלוסייה העזתית לחמאס. דבר נוסף שחסר ואולי יישמע הכי פחות חשוב, אבל בעיניי הוא קריטי ביותר ברמה האסטרטגית, הוא ממד הזמן", פוסק נחמה, "צה"ל ומדינת ישראל נלחמים מאז 7 באוקטובר כאילו אין משמעות לממד הזמן. למרות שהשיעור הראשון בבה"ד 1 מדבר על כך שבסופו של דבר הזמן משחק לרעתך ואתה צריך לחתור להכרעה מהירה, אנחנו ממשיכים להתנהל באופן שיכול למשוך את המלחמה הזאת עוד שנים ארוכות קדימה", הוא מתריע, "ובעיניי אין לנו את הזמן הזה, לא בדעת הקהל הבין־לאומית ולא בדעת הקהל הפנים־ישראלית. אנחנו צריכים לדאוג שהמלחמה תסתיים בהכרעת חמאס".

איך לשיטתך ניתן להגיע להכרעה מהירה?

"כמו שאמרתי, מפרידים את האוכלוסייה מחמאס ומטילים עליו מצור מלא. צריך להבין, ברגע שאני סוגר את צינור המים מישראל, בעצם אוזל שעון החול להכרעת חמאס. שבועות ספורים עד שחמאס נכנע. הוא הרי לא יכול להסתדר בלי מים".

זה נשמע צעד כל כך פשוט.

"זה באמת פשוט. זה פשוט כמו שזה נשמע. אין יכולת לאגור מים בעזה. אין מגדלי מים, אין בריכות מים. זה מגיע בצנרת מישראל, וישראל צריכה להגיד: חבר'ה, מעכשיו המים מגיעים לאן שאני מחליטה, רק למרחבים של הסיוע ההומניטרי ששם תהיה האוכלוסייה, ואיפה שחמאס בוחר להישאר אני סוגרת לו את המים".

למה זה לא קורה?

"כי יש כל מיני מתפ"שים ויועמ"שים שמבלבלים את המוח ורוצים להיות צדיקים יותר מהאפיפיור ולהגיד שאפשר להחמיר לפי הדין הבין־לאומי. וככה אנחנו נראים. אנחנו מחילים על עצמנו את התנאים הכי מחמירים של הדין הבין־לאומי, וגוררים את המלחמה הזאת לעוד שנים ארוכות".

כלומר בעיניך צה"ל מדשדש כרגע בעזה?

"כן. חד משמעית. אם נמשיך להילחם באופן הנוכחי, אנחנו גוזרים על עצמנו מלחמת התשה שעלולה להביא לאבדות קשות בקרב בלי להשיג את יעד הכרעת חמאס בסופו", הוא מזהיר, "לכן הקריאה היא ברורה: להפריד את האוכלוסייה האזרחית מחמאס, להטיל מצור מלא ולחתור להכרעה מהירה. אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו מלחמת התשה. אנשים לא מבינים, זה הולך להימשך ככה עוד שנתיים ושלוש, כשכל חצי שנה או עשרה חודשים תהיה איזו עסקה חלקית של ארבעה חטופים ואז עשרה חטופים", הוא מזהיר, "יש להם עוד 58 חטופים, הם יכולים לשחק בהם עוד שלוש וארבע שנים. בינתיים החברה הישראלית נקרעת, המילואימניקים כורעים תחת הנטל, הלחץ הבין־לאומי גובר ואנחנו מתנהלים כאילו יש לנו את כל הזמן שבעולם".

אם מחר בבוקר חמאס נותן אור ירוק למתווה ויטקוף, האם ישראל צריכה ללכת על זה ולהציל עשרה חטופים חיים או להגיד הכול או כלום? מה על ישראל לעשות?

"ישראל צריכה לדאוג לשחרר את כל החטופים דרך הכרעת חמאס. זה מה שצריך להיות".

נגמרו העסקאות?

"אפשר להכריע את חמאס. אסטרטגיית חמאס היא למשוך את הזמן עוד ועוד ועוד, ואנחנו משחקים לידיים שלהם בהיבט הזה. כשהאויב שלך על הקרשים אתה צריך להמשיך ולהכות בו עד שהוא נכנע לגמרי, ולא להסכים עכשיו לעסקה חלקית שתיתן להם שלושה־ארבעה חודשים הפסקה להתחמשות מחודשת. התחושה היא כאילו במלחמה הזאת אף אחד לא סופר את זה שחיילים נהרגים", הוא אומר בכאב, "אנחנו כבר עם מעל 850 חיילים הרוגים. אבל את זה אף אחד לא סופר, ומטה החטופים מרעיד את האדמה. אני לא אומר שלא צריך להביא את החטופים, אני רק אומר שזה יבוא בדרך אחרת. שחרור חטופים עובר דרך הכנעת חמאס אחת ולתמיד", הוא מבהיר.

"אני חושב שבשבוע האחרון נתנו לארגון הטרור חמאס שתי מכות אדירות. האחת היא חיסול הבכירים שלו, מוחמד סינוואר והחבורה שהייתה איתו. והשנייה, השינוי שמתחולל בחלוקת הסיוע ההומניטרי. קחו את שתי ההצלחות האדירות האלה ותמנפו אותן להכרעת חמאס, ואל תצאו עכשיו עוד פעם לעסקה ועוד פעם להפסקת לחימה לשלושה־ארבעה חודשים, ועוד פעם הוא יתחמש מחדש ויגדיר לעצמו שרשרת פיקוד חדשה, ונתחיל הכול מההתחלה", הוא מסרב לקבל, "זה פשוט לא ייאמן".

אתה קורא לשים לב לממד הזמן במלחמה הזאת. אבל אותה תוכנית לחלוקת סיוע עמדה על הפרק כבר לפני שנה וחצי וגורמי ביטחון, כולל שר הביטחון לשעבר וכולל הרמטכ"ל לשעבר, התנגדו לה.

"לצערי, הפסדנו זמן יקר. ודרך אגב, לא רק הם אשמים. אומנם הרמטכ"ל ושר הביטחון הם האשמים העיקריים, אבל גם לדרג המדיני שלא כפה את זה יש אחריות כוללת לכך. אנחנו אמרנו את זה כבר בחודש דצמבר 2023", הוא חושף, "כבר אז אמרנו שחלוקת הסיוע ההומניטרי, כל עוד היא מגיעה לידי חמאס - הוא מרוויח מזה מיליונים, בעזרתה חמאס מגייס מחבלים חדשים ומשלם משכורות ואסור בשום אופן להמשיך במצב הזה. והרמטכ"ל דאז, מכיוון שהוא פחד מהמילה כיבוש ומכיוון שהוא האמין בשיטה העקומה של פשיטות, סירב לדבר הזה. זה לגמרי באחריות שלו ובידיים שלו, וגם לדרג המדיני יש אחריות והוא לא יכול לרחוץ בניקיון כפיו. העובדה שכבר שנה וחצי עולה קריאה שצריך ליישם את הדבר הזה, וזה לא קורה - זה נורא ואיום.

"כיום אנחנו בהחלט רואים שינויים בהתנהלות צה"ל, של כיבוש שטח, נטישת שיטת הפשיטות ויישום מנגנון חדש לחלוקת הסיוע ההומניטרי, אבל אלה צעדים קטנים בדרך. צריך לעבור לדבר האמיתי, לפעולות מוחלטות ומלאות, להפרדה מלאה של האוכלוסייה, להטלת מצור אמיתי. מצור הוא שיטה שנלמדת בכל בתי הספר הצבאיים בעולם. אני למדתי תואר שני בארצות הברית, והסבירו שם שמצור הוא השיטה הכי הומנית בלחימה. למה זו השיטה הכי הומנית? כי אתה בעצם אומר, אני לא רוצה להרוג, אני מטיל מצור, ואז האנשים רעבים וצמאים ומרימים ידיים. ואני לא מתעסק לא בזה שאני הורג אותם ולא בזה שהם הורגים אותי. צה"ל צריך להטיל מצור, שיביא לכניעה מוחלטת של ארגון הטרור חמאס. כמה פשוט, ככה אפשרי", הוא מסכם. ■

המכללה האקדמית
הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

בוא **לכוון** אותם
אל מטרות החיים

הובלת חיילים
אל המטרה?

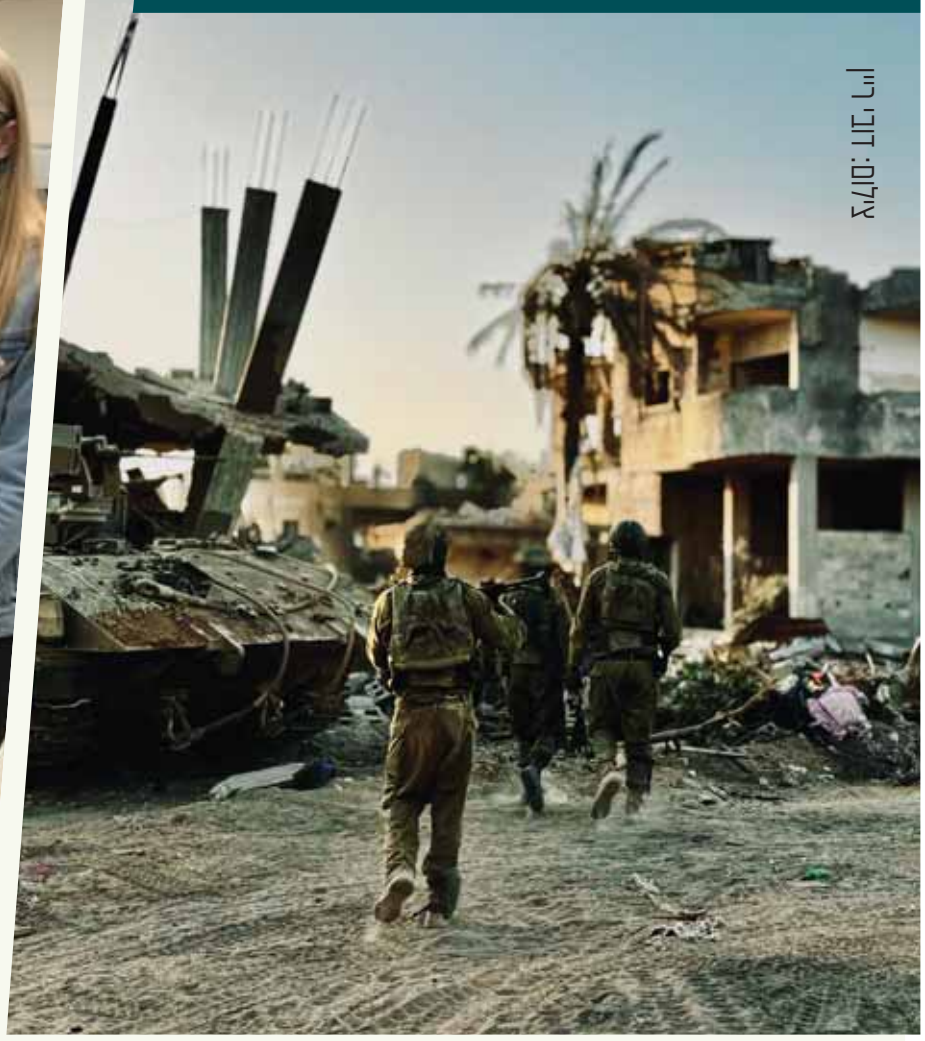

חינוך האתגר הבא שלך!

בהרצוג נלווה אתכם לאורך כל הדרך להצלחה

תואר ראשון

תואר שני

הסבת אקדמאים להוראה

יום היכרות **י"ד סיון 10.6.25**

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

←
האשמות על תיאום עם האופוזיציה ובנט. יושב ראש ועדת החוץ והביטחון יולי אדלשטיין

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

אסף משניות

צומת הגוש

אף שמעבר לקווי הקואליציה לא מחכות להם אפשרויות נוחות יותר, מפלגת יהדות התורה החליטה לקרוע השבוע את החבל הדק שעליו הילכה הממשלה ולהודיע על חתירה לקראת פיזור הכנסת. בכל מקרה, גם אם המשבר הנוכחי ייפתר באורח פלא, הפוליטיקה הישראלית החלה את מערכת הבחירות הבאה

משבר חוק הגיוס יצא מכלל שליטה. אלא אם יושג הסכם בדקה ה־90, המפלגות החרדיות מתכננות לפרק את הממשלה ולפזר את הכנסת בשבוע הבא. הסיבה: אין התקדמות ממשית לעבר חוק חדש שיענה על דרישות המפלגות החרדיות, קרי מתן פטור מגיוס לרוב בני המגזר החרדי. החוק המקודם כיום בוועדת החוץ והביטחון, פרט לכך שמתקדם בעצלתיים, צפוי לכלול שורה של סנקציות אישיות נגד מי שלא יתגייס, גם אם הוא אכן לומד בישיבה.

הטענות של המפלגות החרדיות נגד הליכוד נמשכות תקופה ארוכה. בין הטיעונים שחוזרים ונשנים בשיחות עם חברי הכנסת החרדים עולה הטענה שחוק הגיוס היה אמור לעבור, על פי ההסכמים הקואליציוניים, עוד לפני העברת תקציב 2023. אלא שכבר בימיה הראשונים של הממשלה הציג שר המשפטים יריב לוין את הרפורמה המשפטית, מה שהוביל לדחייה של חוק הגיוס, מתוך החלטה קואליציונית להתמקד בסוגיה מעוררת מחלוקת אחת ולא להתפזר על פני כמה סוגיות כאלה.

החרדים התנגדו להחלטה, אך שוכנעו כי בלי הרפורמה המשפטית כל חוק שיעבירו ייפסל על ידי בג"ץ. אלא שאז הרפורמה קרסה, ואפילו את סעיף פסקת ההתגברות, הסעיף שנועד להתגבר על החלטת בג"ץ בין היתר בחוקים כמו חוק הגיוס, לא הצליחו בקואליציה להעלות. מאותו הרגע החלו להישמע במפלגות החרדיות קולות שטענו כי בסוף נותרו החרדים בלי שום פתרון למשבר הגיוס.

במפלגות החרדיות טוענים כי מאז פרוץ המלחמה, כשהשיחות על חוק גיוס חדש החלו, אין התקדמות של ממש לעבר נוסח חוק מוסכם. "שנה וחצי מורחים אותנו", אומר גורם בכיר במפלגות החרדיות. "אין שום התקדמות אמיתית. גם כעת, כל הדיונים שהתקיימו בימים האחרונים היו משחק בלבד. שום התקדמות רצינית. לא סתם הרבנים הציבו את שבועות כדד־ליין. דברים היו צריכים לזוז".

מה היה נחשב בעיניכם להתקדמות ממשית?

"נוסח חוק, אבל כזה שיש לו היתכנות. יש גם דברים אחרים, אבל הרעיון הוא צעדים שיראו שאנחנו בדרך לפתור את הסוגיה הזאת. עד כה לא קיבלנו שום רמז לכך. כל הדיונים עקרים".

כאמור, מי שמוביל את קידום החוק הוא יושב ראש ועדת החוץ והביטחון חבר הכנסת יולי אדלשטיין. אדלשטיין, מהרגע הראשון של הדיונים, היה ברור מאוד במטרותיו. הוא חזר שוב ושוב על האמירה כי חוק הגיוס צריך להוביל לשינוי מציאות אמיתי, ולא המתכונת שראינו בשנים האחרונות. לשם כך הוא דוחף להטיל במסגרת החוק סנקציות אישיות, חלקן חריפות במיוחד, על מי שלא יתגייסו. בין היתר מדובר על ביטול הזכאות להנחות בארנונה, ביטול נקודות זיכוי במס הכנסה, ביטול הזכאות להשתתף בתוכניות מחיר למשתכן, ביטול הסבסוד לתחבורה הציבורית, ושתי הסנקציות החריפות ביותר: מניעת האפשרות להוציא רישיון נהיגה ומניעת האפשרות לצאת מהארץ. שתי הסנקציות הללו נמצאות במחלוקת חריפה גם בקרב התומכים בסנקציות אישיות נגד לא מתגייסים.

חיצי ההאשמות של המפלגות החרדיות מופנים לשניים: אדלשטיין ונתניהו. הטענות כלפי אדלשטיין ברורות, לאור היותו מקדם החוק. הטענות כלפי נתניהו עוסקות בכך שהוא זלזל באירוע, לדברי הדוברים החרדים, ולא ירד לשורש הבעיה לאורך הדרך. אדלשטיין חטף ביקורת גם בתוך מפלגתו שלו, כולל תיאוריות שהוא חתום בדיל עם בנט להצטרפות למפלגתו בבחירות הבאות, שהוא חתום עם מפלגות

צילום: יוסי זליגר

אודי טנא, יועץ אסטרטגי: "אנחנו בכל מקרה נכנסים לשנת בחירות, והן בכל מקרה יוקדמו. השאלה היא רק מתי וסביב איזה נושא. לנתניהו רע מאוד שהנושא יהיה חוק הגיוס, ולכן אני רואה אותו עושה הכול כדי למנוע את נפילת הממשלה בגללו"

שבוע הספר בהוצאת ראובן מס
החוצבת 98 שנה

בית ראובן מס ירושלים

הוצאת ספרים החוצבת

קוראים אותך לספר ... דיגיטלי www.sefertov.co.il

באתר "ספר טוב" מוצגים למעלה מ-19,000 כותרים מכל המו"לים בארץ,
כולל כ- 500 ספרים דיגיטלים, גם כאלה שאזלו לפני עשרות שנים.
סופרים ומשוררים מוזמנים להעלות **בחינם** את ספריהם כספרים דיגיטלים, ולהרוויח ממכירתם.

מבחר ספרים חדשים

ספר ה"אורית"
מנחם ולדמן ופניאל גתאצ'ו
התורה המעצבת
את מורשת יהודי אתיופיה
מחיר רגיל: 118 ₪ מחיר שבוע הספר: 90 ₪

מילון שמות המשפחה בישראל
אהרן מוריאלי
מחיר רגיל: 195 ₪ מחיר שבוע הספר: 150 ₪

עיר, אדם ובורא
דניאל גוטנמכר
לגילוי משמעות בחיים אורבניים
מחיר רגיל: 112 ₪ מחיר שבוע הספר: 80 ₪

יהדות תוניסיה ושכנותיה בזמן החדש
יוסף יובל וצביה טובי
תמורות חברתיות, ספרות, לשון, ציונות,
לימוד הלשון העברית, תיאטרון, תרבות עממית
מחיר רגיל: 190 ₪ מחיר שבוע הספר: 150 ₪

ספר מוגאדור (2 כרכים בקופסה)
סידני קורוקס
סיפורה המופלא של קהילה יהודית במרוקו
מחיר רגיל: 690 ₪ מחיר שבוע הספר: 400 ₪

הערות לשוניות בפרשנות רב סעדיה גאון לספרי המקרא
איילת כהן
מחיר רגיל: 140 ₪ מחיר שבוע הספר: 100 ₪

מהבצע!

ארבעה ספרים	ב-210 ₪
ספר ראשון	80 ₪
ספר שני	60 ₪
ספר שלישי	40 ₪
ספר רביעי	30 ₪

בקרוב:
- **ספר אבא סמואל / מנחם ולדמן** ספר ה"אורית" בעברית
- **תהילה - לקורות ירושלים / דליה חשן**
- **מיתוס או מציאות / יוסף פונד**

סופרים וחוקרים מוזמנים להציע כתבי-יד מעניינים בנושאי עין ביהדות

שבוע הספר
י"ד סיוון - כ"ה סיוון תשפ"ה
10 ביוני - 21 ביוני 2025
כיכר ספרא, ירושלים

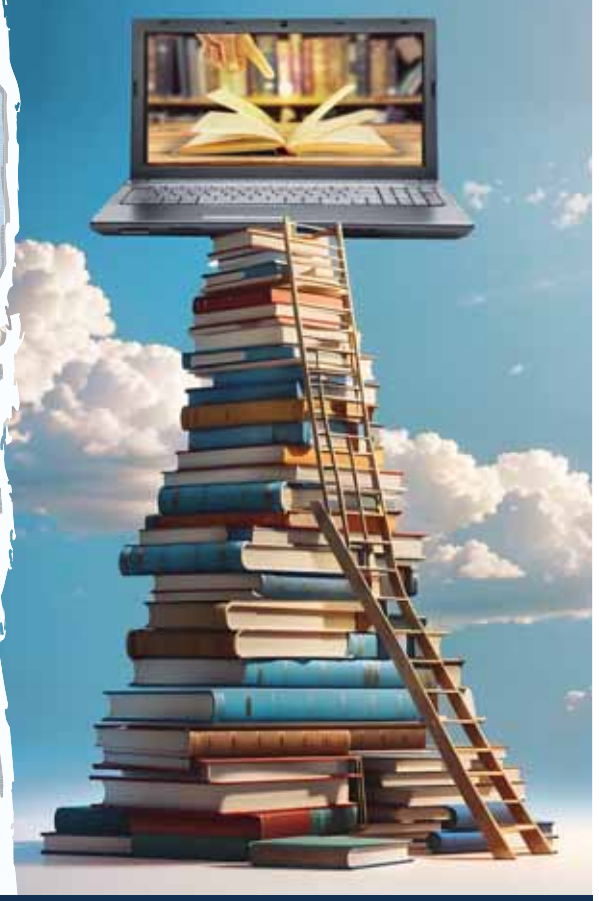

מחכים לכם בדוכן שבוע הספר בירושלים, ובמשרדי ההוצאה, רמב"ן 25 ירושלים 02-6277863 | במייל: rmass@barak.net.il ובאתר: www.sefertov.co.il

עורכה עיצבנים: 054-8016666

בס"ד

ארי
מרכז אירועים

חדש בבאר שבע!

אולמי ארי

מנת ברית
החל מ- 160 ₪

עד 550 איש

כשרות בד"צ

חפשו אותנו ב-

050-8633101

צבי טאוב 6, ק.יהודית

www.arievents.co.il

לא ממהר להצטרף לטון הלוחמני של יהדות התורה. יושב ראש ש"ס אריה דרעי

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

חבר הכנסת דן אילוז, הליכוד: "מי שחושב שנכון להאריך את כהונת הממשלה בכמה חודשים בתמורה לחוק גיוס שלא מוביל לגיוס, אינו מבין את המציאות. בסופו של דבר לב ליבו של המחנה הלאומי הוא ציבור שמשרת במילואים וכבר שירת מאות ימים לאורך המלחמה. קנייה מלאכותית של זמן תהיה הפניית הגב שלנו לציבור הזה"

האופוזיציה על תמיכה במועמדותו לנשיאות בעוד שלוש שנים, והאשמה העיקרית - שהתנהלותו בחוק איננה עניינית, אלא נובעת מרצונו לנקום בנתניהו.

בעקבות הביקורת צייץ ביום רביעי דוברו של אדלשטיין, מעין סמון, את הדברים הבאים: "אם לגייס חרדים במציאות של מלחמה על הבית, כשאחים שלי נשחקים במילואים, כשהמשפחות שלהם קורסות וכשזוגות מתגרשים כי הם לא עומדים בעומס המילואים זו 'נקמנות אישית' - אז אני בעד נקמה".

הדברים שציין סימון מייצגים נאמנה את הלך הרוח בסביבתו של יושב ראש ועדת החוץ והביטחון. "איך אפשר לומר שמדובר בנקמנות אישית, כאשר אדלשטיין עקבי מהיום הראשון? הוא לא זגזג ולו לרגע אחד", אומרים בסביבתו של אדלשטיין ל'בשבע'. "אמר מה הוא חושב שצריך להיות בחוק, ועם זה הוא מתמיד. גם להיות עקבי ועניני הפך להיות מסע נקמנות אישית? המהות לא חשובה יותר?".

בסוף החוק תקוע. כבר חודשים מבקשים שהנוסח יוצג, והוא עדיין לא מוכן. למה?

"זה לא משהו שתלוי בנו. בסוף יש פה עבודה של הייעוץ המשפטי של הוועדה שצריך להגיש את נוסח החוק. מדובר בעבודה מקצועית שצריכה להיעשות, והיא נעשית. נתנו הוראה לזרז תהליכים, וזה אכן מה שקורה".

אבל הנוסח שנכתב, עם הסנקציות החריפות שנמצאות בו, לא יעבור. איך מגשרים על הפער הזה?

"יש מחלוקות בין אדלשטיין לחרדים, וזה לא סוד. אבל החוק מתקדם בציר אחד, והשיחות בציר אחר. המטרה של השיחות היא להבהיר לחרדים שאין להם עוד ברירות, וזה הכי טוב שהם יכולים לקבל".

לפי החרדים השיחות לא מתקדמות לשום מקום.

"שיחות יש כל הזמן. כמה הן מתקדמות וכמה לא זה כנראה לא משהו שבאמת אפשר לדעת. בסוף, צריך לזכור שמדובר בשניים שהם חברים קרובים כבר 30 שנה. השיחות נערכות כל יום, ולפעמים כמה פעמים ביום. לא כל השיחות הן רשמיות. אגב, רוב הדילים בכנסת נסגרים בשיחות הלא רשמיות".

מיס־קלקולציה

אף על פי שבסביבת אדלשטיין סברו כי החוק יזכה לרוב בכנסת, וגם אם יהדות התורה תפרוש הממשלה לא תיפול, התפתחות האירועים מלמדת על טעות בחישובים. הדרישה שהעלה אדלשטיין, שגם על מי שיזכו לפטור במסגרת החוק יוטלו סנקציות אישיות, הובילה את כל הדיונים למבוי סתום. הסעיף הזה הוביל, כנראה, גם להתנגדות ש"ס לחוק, אף שבמקור היה נדמה כי ש"ס תאפשר לחוק לעבור בצורה כזו או אחרת.

בקואליציה סברו כי ש"ס לא תתנגד לחוק מכמה סיבות. הראשונה היא שבניגוד לציבור החרדי־אשכנזי והחסידי, בציבור החרדי־ספרדי נפוץ הרבה יותר שלפחות חלק מבני המשפחה מתגייסים, כך שהמכסות לא היו איום ממשי על הציבור הספרדי. עובדה זו הובילה גם לסיבה השנייה, והיא שחלק ניכר מהמצביעים של ש"ס משרתים בצה"ל, ובמפלגה עלולים לאבד אותם אם הם יתמכו בפיזור הכנסת בגלל חוק הגיוס.

החשש בש"ס הוא מפני שני מתחרים עיקריים על הקולות של המפלגה. הראשונה היא מפלגת עוצמה יהודית, שמכוונת לקהל יעד דומה לש"ס, וזוכה לתמיכה רחבה במעוזים שמסורתית מצביעים לש"ס. המתחרה השנייה היא מפלגה חרדית חדשה שמוקמת בימים אלה, של הרב חיים יוסף דוד אברג'ל, והיא תתמוך במוצהר בגיוס לצה"ל.

"לש"ס יש הרבה מה להפסיד באירוע, והיא לא ממהרת להוביל את הצעדים נגד חוק הגיוס, אלא בעיקר נגררת אחרי החרדים האשכנזים", אומר אודי טנא, יועץ אסטרטגי ומנהל קמפיינים בין־לאומיים. "הבייס שלה לא אוהב את הקו של המפלגות החרדיות בנושא הגיוס. אבל מצד שני היא לא יכולה להיראות כפחות דואגת ללומדי התורה מאשר יהדות התורה, ולכן היא נמצאת בין הפטיש לסדן".

זה אירוע שבכלל אפשר לפתור?

"לדעתי כן, וראינו בשבועות האחרונים את הצעדים שעשה נתניהו לשם כך. במובן מסוים נדמה שנתניהו הבין שמול החרדים האשכנזים, בדגש על גולדקנופף והאדמו"ר מגור, אין איך לפתור את המשבר, אז הוא ניסה ללכת לצעדים של הפרד ומשול. התנהלות קלאסית של נתניהו. ניסיון לבודד את יהדות התורה כך שהיא תבין שלא יצא לה כלום מלפרוש מהממשלה, כי היא לא תצליח להוביל לבחירות בכל מקרה".

ולמרות זאת נראה שש"ס כן מיישרת קו עם יהדות התורה, ולא הולכת באופן עצמאי.

"אנחנו צריכים להבהיר כמה דברים בנקודה הזאת: הראשון, שצריך להבדיל בין מה שנאמר בחוץ למה שנאמר בשיחות הסגורות. מדובר בדינמיקה אחרת. השני, צריך לשים לב גם למה שנאמר בגלוי. ש"ס, גם בהתבטאויות הגלויות שלה, הרבה פחות נחרצת מהנציגים של הליטאים או החסידים. ניכר שכל האירוע מבחינתה הוא עול. דבר שלישי שחשוב לזכור הוא שאנחנו באמצע אירוע מתגלגל. בכל רגע קורה משהו אחר שטורף את הקלפים. אנחנו מדברים על קצב אירועים כל כך מהיר, שבין תחילת השיחה שלנו ועד לרגע זה התרחשו עוד שני אירועים משמעותיים, וסביר להניח שעד שהקוראים יקראו את הכתבה יהיו עוד שלל התפתחויות. החוק לפיזור הכנסת אמור לעלות ביום רביעי הבא. זה הרבה מאוד זמן בשביל שדברים ישתנו".

ולצד זאת, ככה נראה כדור שלג שמוביל לבחירות, בדיוק כמו פרישת סילמן בכנסת הקודמת. יש סיכוי שישראל לא תלך לבחירות?

"הממשלה הקודמת הייתה הרבה יותר הטרוגנית מאשר הממשלה הנוכחית. וגם בתוך המפלגות החרדיות יש מחלוקות בנושא הפרישה מהקואליציה ובטח בנושא הליכה לבחירות. אני בהחלט רואה שמוצאים דרך לרבע את המעגל ולדחות את הבחירות. מה שכן צריך לומר, אנחנו בכל מקרה נכנסים לשנת בחירות, והן בכל מקרה יוקדמו. השאלה היא רק מתי וסביב איזה נושא. לנתניהו רע מאוד שהנושא יהיה חוק הגיוס, ולכן אני רואה אותו עושה הכול כדי למנוע את נפילת הממשלה בגללו".

"להיסטוריה היהודית יש זיכרון ארוך"

אווירת הבחירות מרחפת מעל הכנסת כבר שבועות ארוכים. חוק הגיוס הוא הטריגר, אך גם בלעדיו חברי הכנסת החלו להיערך לקראת מערכת הבחירות. הסיבה, אגב, אובייקטיבית למדי: שנת 2026 בכל מקרה אמורה להיות שנת בחירות, ומועד הבחירות המקורי הוא נובמבר 26. מכיוון שיש צורך להעביר תקציב לשנת 2026, ובדרך כלל אין אפשרות פוליטית להעביר תקציב בשנת בחירות, הרי שההערכות מכל חלקי הבית היו כי הכנסת תתפזר עד למועד האחרון להעברת התקציב, כלומר מרץ 26'. רוב חברי הכנסת העריכו שהכנסת תצליח לשרוד את כנס הקיץ, שאמור להימשך עד לסוף חודש יולי, ולהתפזר זמן קצר לאחר

החזרה מהפגרה לאחר חגי תשרי. לוחות הזמנים כרגע מצביעים על כך שהבחירות ייערכו עוד לפני סוף 2025.

בקואליציה התפלאו על עמדת החרדים בנוגע לחוק הגיוס בחודשים האחרונים. לחרדים, כך סבורות השותפות הקואליציוניות, אין אלטרנטיבות בשורות האופוזיציה, וכל הרכב ממשלה אחר יביא לחוק רע בהרבה לציבור בוחריהן. במקביל הסיבה העיקרית שהחוק שהחרדים רוצים לא עובר היא התנגדות נרחבת בקואליציה להעברת נוסח שכזה, ומדובר בהתנגדות ששותפים לה גם חברים בליכוד וגם חברים בציונות הדתית.

"אי אפשר להיות איש ימין ולא לתמוך בגיוס אמיתי לחרדים", אומר חבר הכנסת דן אילוז מהליכוד, שהודח מוועדת החוץ והביטחון בעקבות התנגדותו לחוק גיוס רך. "הצרכים הביטחוניים שלנו מחייבים זאת. אנחנו רוצים להשאיר שליטה צבאית בעזה, אנחנו רוצים להמשיך להחזיק במוצבים בלבנון ובסוריה, אנחנו מבינים שצריך נוכחות מסיבית בגבול ירדן, כי הגבול שם פרוץ. אלה רק חלק מהאתגרים הביטחוניים שיש לנו, שכולם דורשים עוד חיילים אוחזים בנשק. איך אפשר לעמוד במטרות שאנחנו מציבים לעצמנו בלי שהחרדים יהיו חלק מזה? לכן אני ממשיך להתעקש בנושא עד שיהיה פתרון אמיתי".

גם במחיר של הפלת הממשלה?

"להיסטוריה היהודית יש זיכרון ארוך, והיא לא תראה בצורה חיובית את ההנהגה הפוליטית של ציבור שלם שדורשת לפטור את הציבור שלה מלהשתתף במלחמת קיום, תוך כדי הפלה של ממשלה שהם עצמם אומרים שהיא ממשלה טובה. הפלת הממשלה על סירוב להשתתף במלחמת הקיום של העם היהודי תהיה אות קלון לחברה החרדית, ואני מקווה שהם לא ילכו בדרך הזאת".

ואם כן? בסוף הגישה שאתה מציג מובילה לבחירות.

"אם אין ברירה אז נלך לבחירות. מי שחושב שנכון להאריך את כהונת הממשלה בכמה חודשים בתמורה לחוק גיוס שלא מוביל לגיוס לא מבין את המציאות. בסופו של דבר לב ליבו של המחנה הלאומי הוא ציבור שמשרת במילואים וכבר שירת מאות ימים לאורך המלחמה. קנייה מלאכותית של זמן תהיה הפניית הגב שלנו לציבור הזה, שיעזוב אותנו בעקבות כך. התוצאה תהיה שנים ארוכות ללא שלטון ימין. מי שרוצה לדאוג שימשיך להיות כאן שלטון ימין, חייב לתמוך בחוק גיוס אמיתי".

את התמיכה הציבורית בקרב מצביעי הימין בחוק גיוס ניתן לראות בכל רחבי הרשתות החברתיות, ולא רק שם. ארגונים שהוקמו במשך המלחמה על מנת ללחוץ על נבחרי הציבור להוביל לחוק גיוס משמעותי, צוברים תאוצה יותר ויותר בחודשים האחרונים. הסיבה: המשך הכבדת עומס המילואים על המשרתים.

"אנחנו לא נמצאים בימים שקדמו למלחמה כשהדיון נסוב סביב שאלת השוויון בנטל. אנחנו נמצאים באירוע אחר לגמרי", אומר אביב רוזנמן, ממייסדי פורום המילואימניקים הדתי־לאומי. "הצורך בעוד לוחמים הוא צורך ביטחוני ברמה הגבוהה ביותר. בכל רגע נתון פלוגות שריון לא מעמידות את כל הצוותים לטנקים. מילואימניקים רבים נשחקו עד אפיסת כוחות והתרסקות כלכלית ואישית. הפגיעות הכלכליות והאישיות מטורפות, משפחות ועסקים מתפרקים וקורסים. משימות מבצעיות נפגעות כי אין סד"כ. המצב הנוכחי לא יחזיק לאורך זמן, הצורך בעוד לוחמים הוא צורך ביטחוני קריטי לא פחות מתקיפה באיראן".

ולצד זאת, חוק גיוס יהיה פתרון? הרי עד כה חוקי הגיוס בעיקר עיכבו תהליכי גיוס חרדים לצה"ל.

"יעדי הגיוס רק הרחיקו צעירים חרדים מלהתגייס, כי כולם ידעו שזה בלוף. לא הייתה אכיפה, לא היו סנקציות אמיתיות, והייתה הסכמה בשתיקה שהמכסות לא ייאכפו. כולם שיתפו פעולה עם הבלוף, כולל צה"ל. בוועדת נומה אפילו ראו שהחשיבו דרוזים במכסות הגיוס. היום אחרי 7 באוקטובר אנחנו במקום אחר לגמרי. חרדים הם בני אדם, וכמו כולם הם מגיבים לתמריצים. כל עוד ההשתמטות משתלמת כלכלית, הלחץ החברתי במגזר ימשיך להרתיע, ולכן לא נראה היקפי גיוס נרחבים. אך ברגע שיהיה ברור שאין ברירה עוד, ומי שלא יתגייס לא יוכל להתקיים כלכלית, תהיה הבנה חברתית שצריך לאפשר זאת, כפי שאפשרו לנשים לצאת לעבוד לאחר הורדת הקצבאות של שר האוצר נתניהו".

בסוף החרדים טוענים כי צה"ל לא יודע להעמיד מערכת שתדאג לכך שמי שמתגייס חרדי יישאר חרדי גם בסיום השירות. זה טיעון שאי אפשר להתעלם ממנו.

"הרצון של המגזר החרדי במסגרת מותאמת לגיטימי. בדיוק בגלל זה חובתם של הנציגים החרדים לבוא מיוזמתם ולהגיד מה הצרכים שלהם. האחריות צריכה לעבור אליהם, אך לא ניתן לעכב את תהליך הגיוס עד שכל המערכת תתיישר בהתאם לצרכים שלהם. הצורך בעוד לוחמים הוא קריטי, דחוף ויש בו משום פיקוח נפש".■

בס"ד

←
מדינת ישראל מבטלת באופן מעשי את ההתנתקות מצפון השומרון. עלייה לשרידי היישוב חומש

צילום: אוראל כהן, פלאש 90

יישובים נקים בכל מקום

משהו טוב קורה בשטחי יהודה ושומרון: בהובלת השר סמוטריץ' ומנהלת ההתיישבות אישרה הממשלה הקמה והסדרה של 50 יישובים, חלקם במקומות אסטרטגיים. הבנייה ביהודה ושומרון בתנופה, וכבר לא צריך להסתיר את זה

ניצן קידר

החלטת הקבינט לאשר את הקמתם של22 יישובים נוספים ביהודה ושומרון, מחציתם חדשים לגמרי, היא בשורה עצומה להתיישבות. ואולם מעבר לכך היא גם חלק מתהליך שהביא מתחילת כהונת הממשלה להקמה והסדרה של 50 יישובים ביהודה ושומרון בארבע החלטות שונות, אחרי עשרות שנים שבהן לא הוקמו באופן רשמי יישובים חדשים באזור (ולמרבה הצער, כמה מהם פונו במסגרת תוכנית ההתנתקות).

באמירה ששניים מן היישובים המאושרים הם חומש ושאנור, מדינת ישראל מבטלת באופן מעשי את ההתנתקות מצפון השומרון.

בסך הכול יוקמו 17 יישובים חדשים בבנימין, 13 בשומרון, 6 בהר חברון, 6 בגוש עציון, 5 בבקעת הירדן ועוד 3 יישובים בתחום מועצת מגילות ים המלח.

לשם השוואה, עד לממשלה הנוכחית היו ביהודה ושומרון 128 יישובים מוכרים. כעת יעלה מספרם ל178 - גידול של כ40 אחוזים בתוך שנתיים וחצי.

ההחלטה כוללת גם היבט ביטחוני: היישובים החדשים באזור גבול ירדן - מטרתם חיזוק הגבול המזרחי של מדינת ישראל, שני יישובים יחזקו את אזור כביש 443 בדרך לירושלים, ושלושה יישובים אסטרטגיים יעבו את מרחב הר חברון. נוסף על כך יוקם יישוב בנקודה היסטורית ואסטרטגית - הר עיבל.

ההחלטה על הקמת היישובים התקבלה בין היתר מתוך ראייה אסטרטגית של שינוי המרחב ומניעת הקמת מדינה פלשתינית, כולל הקמה של עשרות יישובים חדשים לחלוטין שיהוו את עתודת הבנייה המרכזית של ההתיישבות בעשרות השנים הבאות.

בין היתר ההחלטה הנוכחית גם מסיימת את הסדרת ההתיישבות הצעירה, ללא חסמים מדיניים כלל.

גורמים במנהלת ההתיישבות מציינים בשיחה איתנו כי מדובר בשינוי חשיבה כולל. כך לדוגמה היישובים שיוסדרו באזור טלמון, כמו נריה וחרשה, נאלצו לקבל עד כה את כל השירותים - מדואר ועד בנייה - מהיישוב טלמון. כעת לכל יישוב יהיו תקנים והקצאות משלו. בגוש עציון לדוגמה מתוכננת עיר חדשה, שבגלל המצב הקודם הייתה אמורה להיות תלויה באלון שבות, וכעת תוכל לצאת לדרך עצמאית.

"במקרים רבים מדובר ביישובים שלא היו על המפה, עד שבאה מנהלת ההתיישבות ועשתה עבודה אסטרטגית לגבי הצורך היכן נדרשת התיישבות", מוסיפים הגורמים, "ניתחנו את השטח ההתיישבותי עם רשויות מקומיות וגופי התיישבות, שאלנו את עצמנו את כל השאלות הקשורות גם בעצירת ההשתלטות על השטחים שלנו וגם ביצירת רצף התיישבות אסטרטגי. יש קבוצת יישובים חדשים לגמרי, והיא תגדיל ותעמיק את ההתיישבות".

הם גם מביאים דוגמאות לדבריהם: "יש מגמה של חיזוק רצפי התיישבות מאזור רחבעם ובין תפוח לאריאל. יש חור בין אביתר למגדלים, ואנחנו מבקשים לחזק את הציר ולהקים בין שני היישובים הללו יישוב נוסף. בדרום הר חברון יש עתודות התיישבות רבות, ואנחנו בונים על האזור הזה. יש לו אתגרים של תחבורה ותשתיות שאנחנו מטפלים בהם. אנחנו מטפלים שם גם באזורי תעשייה וגם מחזקים יישובים, משם יש חיבור קל ונגיש לבאר שבע ולאזור שיש בו התפתחות אדירה. שם יוקמו כמה יישובים מתוך חשיבה אסטרטגית - גם לעצור את ההשתלטות הערבית, גם לשלוט על הצירים".

הגורמים גם מסבירים כיצד התאפשרו השינויים: "כבר לא באים לראש הממשלה לאשר תוכניות ולא רצים עם כל דבר לאמריקנים. בעבר היו מרכזים תוכניות עם אלפי יחידות, ועכשיו זה פשוט נהיה משהו שגרתי ומקצועי. זה חלק מההתנהלות השוטפת. היום כבר לא צריך אישור של דרג מדיני לכל עניין, הכול נסגר בדרג המקצועי. המערכת התרגלה לעבוד באופן

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

השר בצלאל סמוטריץ':

"היום רוב מוחלט של הציבור הישראלי מבין שיהודה ושומרון זו רצועת הביטחון של כל מדינת ישראל, וכדי שכפר סבא לא תהיה כפר עזה, ונתניה לא תהיה בארי, צריך התיישבות חזקה ביהודה ושומרון. לכולם ברור שאסור בשום אופן שתקום מדינה פלשתינית, והאקלים הציבורי מאוד מאפשר את זה"

למכללת אורות ישראל, קמפוס אלקנה

דרוש/ה

מנהל/ת ספריה

בהיקף חצי משרה, בימים א'-ד' (מתוכם יומיים במשמרת ערב)

תיאור התפקיד

» ניהול ואחריות על מאגרי המידע וכתבי העת בהתאם לדרישות המל"ג
» אחריות על התקציב והרכש בספריה
» אחריות למתן שירות, ייעוץ והשאלה לסטודנטים ואנשי הסגל
» אחריות לעובדי הספריה

דרישות התפקיד

» תואר ראשון במידענות – חובה | תואר שני – יתרון
» היכרות עם תוכנות עלמא, פרימו
» שליטה בעברית ובאנגלית בכתב ובע"פ
» תקשורת בינאישית טובה ויכולת עבודה עצמאית ובצוות
» פתיחות לחידושים ולעדכונים מקצועיים וטכנולוגיים
» יכולת פיתוח וביצוע הדרכות
» התאמה לאופייה המיוחד של המכללה, לערכיה ולמטרותיה

הגשת מועמדות ושליחת קורות חיים יש להגיש למשאבי אנוש עד ליום 15.6.2025
בדוא"ל: batyabx@orot.ac.il, בציון שם המשרה.
רק פניות מתאימות תיענינה. המודעה מכוונת לנשים ולגברים כאחד.

הגוף שלנו צריך טיפול יסודי !!

תמצית המגה מורינגה מבית פרפקטבע מכילה ריכוז גבוה במיוחד של סידן, חלבון, חומצת אמינו, וכן ויטמינים ומינרלים רבים כגון ויטמין: B, E,C,D, ברזל, אומגה 3, אומגה 6, אשלגן ועוד. בנוסף הינה עשירה ב-46 נוגדי חמצון ו-36 נוגדי דלקות.

המגה מורינגה של פרפקטבע מכילה ריכוז של פי 10-15 תפוקה מצמח המורינגה וכן, היא באה בנוזל ולכן רמת הספיגה והתוצאות גבוהות במיוחד. את המורינגה מגדלים בעיקר בהרי ההימליה שבהודו, ובשנים האחרונות גם כאן, בארצנו, באזור הערבה, ליד ים המלח.

צמח המורינגה ידוע ביעילותו למגוון עצום של תחומים בריפוי ובתחזוקה נכונה של גופינו הוא יעיל לטיפול בדלקות פנימיות וכרוניות למיניהן, כגון דלקות מפרקים (כולל דלקת שגרונית) פיברומיאלגיה, דלקת בדרכי השתן, וכן דלקת בקיבה ובחניכיים, מתמחה בחיזוק הגוף מעייפות ותשישות וחיזוק עוצמתי של מערכת החיסון, היות והמגה מורינגה מכילה ריכוז גבוה של ויטמין C ספיג היא מסוגלת להילחם בעוצמה גבוהה במחלות החורף והצטננות. המורינגה נמצאת במלחמה מתמדת במחלת הסרטן, אנטי בקטריאלי, הליקובקטר, קטילת סוגי חיידקים, פטריות ואולקוס, כיבים, שיפור העיכול, קטילת פרזיטים ותולעים במעיים.

יעילותה של המורינגה בניקוי הרעלים מהגוף העניקה לה את הכינוי: **"האנטיביוטיקה הטבעית"** והיא משמשת גם כמשככת כאבים, מאזנת את רמת הסוכר בדם (סוכרת סוג 2) טובה בהורדת רמת הכולסטרול והשומנים בדם, טריגליצרידים, סטרס, טיפול במיגרנות, אנמיה, נשירת שיער, תמיכה בזמן הקרנות וכימותרפיה, טיפול בחוסר תאבון אצל ילדים ומבוגרים, הורדת הרצון לאכול "מתוקים" , חיזוק רמת חילוף החומרים בגוף וכן תגבור עוצמתי של חלב אם.
חשוב! המוצר אינו מתאים לנוטלי קומדין (אין ניגוד לשאר מדללי הדם)

אצל בקבוק, למי כך מתאים?

לסובלים מכאבי עצמות ופרקים, בעיות במערכת העיכול, חוסר סידן וברזל, חולשה, אוסטאופורוזיס , דלקות מפרקים, ניקוי הדם משומנים, סוכרים זיהומים, חיידקים, פטריות וכו' ולתגבור עצום של חלב אצל אמהות מיניקות.

היות והמורינגה מסייעת בשחרור הרעלים והדלקות מהגוף, יש להרבות בשתייה בתקופת הטיפול בכדי לאפשר לכל הרעלים והפסולת לצאת מהגוף ביתר קלות. המגה מורינגה בכשרות המהודרת של בד"ץ העדה החרדית ובאישור משרד הבריאות.

< מרכז מידע והזמנות פרפקטבע >
1700-500-005

← "משקיעים שבעה מיליארד שקלים בכבישים ביהודה ושומרון. זו מהפכה שלא הייתה מעולם". הרחבת כביש 60 ליד היישוב מגרון

צילום: דוד בן פורת

גורמים במנהלת ההתיישבות: "כבר לא באים לראש הממשלה לאשר תוכניות ולא רצים עם כל דבר לאמריקנים. בעבר היו מרכזים תוכניות עם אלפי יחידות, ועכשיו זה פשוט נהיה משהו שגרתי ומקצועי. זה חלק מההתנהלות השוטפת. היום כבר לא צריך אישור של דרג מדיני לכל עניין, הכול נסגר בדרג המקצועי"

החדש, ולכן גם העברנו את ההחלטה בכמה חלקים".

"מעל השולחן, בלי להתנצל"

מי שמוביל את המדיניות החדשה מתחילת כהונתה של הממשלה הנוכחית הוא שר האוצר והשר במשרד הביטחון, בצלאל סמוטריץ'. התואר הכפול שלו הוא אחד המרכיבים שמאפשרים את מה שמגדיר השר כמהפכה של ממש.

"אנחנו זוכים לכונן מהפכה ביהודה ושומרון בקדנציה הזאת, וזה אירוע שהוא גם איכותי וגם כמותי. שינויי העומק שאנחנו עושים במערכת של המינהל האזרחי, הם שמאפשרים את המספר המאוד גדול של היישובים", מסביר השר סמוטריץ' בשיחה עם 'בשבע'.

כיצד זה פועל באופן מעשי? מה השתנה במערכת?

"המשמעות היא קודם כול שמערכת שלמה עובדת לטובת ההתיישבות, מהשטח, דרך הפקידות והמערכת המשפטית, כולם מחויבים לכך ופרו־התיישבותיים. זה מה שמייצר את התפוקות הגדולות - בהכרזות על אדמות מדינה, בסקר, בקביעת קווים כחולים, באישורי תוכניות. יש דיונים בכל שלושה שבועות על הכביש, וכולם סביב השולחן רוצים לפתור את הבעיות.

"אני גם משתמש בשני הכובעים שלי - כשר האוצר וכשר במשרד הביטחון. ברגע שעושים כל כך הרבה ומאשרים כל כך הרבה, זה מצב שמאשר ריבונות דה פקטו. צריכה כמובן להיות ריבונות גם דה יורה בעזרת השם, ואנחנו עובדים על כך. אנחנו מעבירים תהליך של כמעט אזרוח במינהל האזרחי ושינויים בדי־אן־איי. זה החל בהקמת מינהלת ההתיישבות, עובר בהקמת המחלקה המשפטית שבה 24 עורכי דין, סגן בכיר למערכת הביטחון, סגן ראש מינהל אזרחי שהוא אזרח ועוד. במינהל יש אנשים מאוד טובים, אבל לא היה מי שנתן להם מוטיבציה וכלים".

למה בעצם היה צורך "לאזרח" את התהליך ההתיישבותי?

"עד היום השיקולים האזרחיים היו האחרונים בכל הקשור ליהודה ושומרון, ואנחנו שינינו את התמונה. יש מערכת אזרחית וצבאית, שתיהן עובדות יחד ובשילוב רחב מאוד, אבל למערכת האזרחית צריכים להיות חיים משל עצמה. לצבא היה קשה מאוד עם ההחלטה לאשר את שא־נור בהחלטה הנוכחית, ואנחנו השבנו שהדרג המדיני רוצה ליישב את שא־נור והצבא צריך להתמודד עם המצב. כמובן שנעורר שיח על העיתוי, אבל אי אפשר לתת לצבא, שיש לו שיקולים משלו, להנהיג את המערכת האזרחית.

"שר הביטחון הנוכחי עובד בשיתוף פעולה מדהים, והוא נותן גיבוי מלא. נכנסו גם רמטכ"ל חדש ואלוף פיקוד חדש למציאות קיימת. לבעלי התפקידים הקודמים היה קשה מאוד עם השינויים שיצרנו. גם ראש המינהל התחלף וכולם נכנסו למציאות החדשה. עכשיו אנחנו הולכים להוציא את המערכת של המינהל מהאתר הצבאי לשער בנימין, למקום אזרחי. ההצלחה הזאת היא בעיקר בזכות העובדה שכולם יודעים לשלב ידיים. שר הביטחון מסייע בכל דבר, השר רון דרמר איפשר לנו בעבודתו לקדם את הדברים גם בתקופת ממשל ביידן, וכמובן הצוות עם כל בעלי התפקידים, ובראשם מנכ"ל המינהלת יהודה אליהו, ושיתוף הפעולה המצוין עם מתאם פעולות הממשלה בשטחי יהודה ושומרון".

והבנייה לא כוללת רק מבנים או בתי מגורים, אלא גם השקעה בתשתיות וכבישים.

"בחמש השנים הקרובות אנחנו עתידים להשקיע שבעה מיליארד שקלים בכבישים ביהודה ושומרון. זו מהפכה שלא הייתה מעולם. כל מי שנוסע בכבישים רואה את העבודות בכביש 60 בשני הצדדים, בכביש 5, בכביש 55 ובכל הצירים המרכזיים. מי שרוצה להביא מיליון תושבים לשומרון צריך להקים תשתיות של כבישים טובים. אני מעריך שבתוך כמה שנים יהיה אפשר להגיע מכל מקום - בנימין, שומרון ובקעת הירדן - בתוך 15 דקות למרכז תחבורתי ולתשתית הסעת המונים שיתחברו לכל התשתיות הגדולות בגוש דן. זה אירוע משנה מציאות".

אתה חש שיש תמיכה ציבורית למהלכים הללו שאתה מוביל?

"לפני שבעה באוקטובר היינו באירוע אידאולוגי, והיום רוב מוחלט של הציבור הישראלי מבין שיהודה ושומרון הם רצועת הביטחון של כל מדינת ישראל, וכדי שכפר סבא לא תהיה כפר עזה, ונתניה לא תהיה באר, צריך התיישבות חזקה ביהודה ושומרון. לכולם ברור שאסור בשום אופן שתקום מדינה פלשתינית, והאקלים הציבורי מאוד מאפשר את זה.

"יש לזה כמובן גם משמעות ביטחונית. הקמנו צוות בין־משרדי שבנה תוכנית חומש איך מעבים לא רק ביהודה ושומרון אלא בכל הגבול המזרחי, מצומת סומך בצפון ועד אילת בדרום. ביישובים האחרונים שאישרנו יש חמישה שייבנו בבקעת הירדן בגבול המזרחי, מתוך תפיסה שהתיישבות מייצרת ביטחון".

אתם מצליחים, לצד התנופה של הבנייה וההכשרה, גם לסכל את ההשתלטות הפלשתינית על שטחי C?

"אחרי שנים שהייתה עצימת עין מול השתלטות של הרשות הפלשתינית על שטחים בחסות תוכנית פיאד עם תקציבי עתק, לראשונה ב־2024 הפכנו את המגמה ויש יותר הריסות מבניות. יצרנו הרתעה שמקפיאה את המצב. לצד ה'עשה טוב' שאנחנו מקדמים, יש גם 'סור מרע' במניעת ההשתלטות של הפלשתינים. זה אירוע מורכב שייקח זמן, אבל הוא הולך לכיוון הנכון. אני מרגיש שב־'67 שחררנו את חבלי המולדת האלה, וב־2025 אנחנו זוכים לקבע אותם ולעשות זאת בסמכות וברשות, מעל השולחן, בלי להתנצל".

בלי להתנצל כולל צעדים שעלולים להרגיז את ארצות הברית, או שהכול נעשה בתיאום?

"השיח הוא תמידי. הממשל הקודם היה כמובן הרבה יותר מורכב. הממשל הנוכחי אוהד יותר, השגריר האקבי הוא תומך מובהק של מדינת ישראל ושל מפעל ההתיישבות ביהודה ושומרון. ראינו את התגובה שלו לנשיא צרפת שדיבר על הכרה במדינה פלשתינית.

"אנחנו מתואמים עם האמריקנים והם מסייעים לנו מאוד. אחת ההחלטות הראשונות של הנשיא טראמפ הייתה לבטל את הסנקציות השערורייתיות שהפעיל הממשל הקודם נגד המתיישבים. זו הייתה אמירה".

ואם תעלה ממשלה שונה? עד כמה יהיה לה קשה להחזיר את המצב לאחור?

"אם מישהו יבוא בכוח וממש ירצה, הכול אפשרי, הרי כבר ראינו שעשו גירוש מגוש קטיף. אין ספק, ממשלה שתרצה לקחת את זה אחורה תצטרך לעבוד בזה באופן אקטיבי, וזה ייקח לה זמן רב.

"ככל שאנחנו יותר בונים, סוללים, משנים את הדי־אן־איי של המערכת ורותמים עוד גופים, כולם רוצים להיות מעורבים, כולם רוצים לעשות יותר", מסכם סמוטריץ'.■

לאורי כהן

משתתפים בצערך עם פטירת אמך

מזל כהן ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בשבע

בס"ד

הצטרף לתוכנית "אנשי חיל"

של הרבנות הצבאית ומוסדות אריאל

העתיד שלך מתחיל כאן

- ✓ לימודים לבחינות ההסמכה לרבנות "יורה יורה"
- ✓ מלגת לימודים גבוהה ומכובדת
- ✓ הכשרה מעמיקה עם הלכה מעשית
- ✓ התחייבות לשירות קבע לבוגרים

מחזור ג' פתוח להרשמה כעת!

תנאי קבלה:
גיל 22-25 | לאחר פרק שירות החובה בצבא |
לאחר או במהלך לימודים בישיבה

למידע נוסף ורישום חפש "תוכנית אנשי חיל" ברשת

נוסעים יקרים שימו לב!

שינויים בלוחות הזמנים של קווי התחבורה הציבורית

6-10.6.2025
י'-י"ד סיון התשפ"ה

בשל עיד אל אדחא (חג הקורבן)

למידע נוסף מומלץ להתעדכן ביישומוני התחבורה הציבורית או במוקדי השירות

מוקד משרד התחבורה
*4515

מוקד אקסטרה
*6747

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים | הרשות הארצית לתחבורה ציבורית | אקסטרה עוהגים לתת יותר

מכת פתיחה

והעיקר לא לפחד כלל

ב־4 באפריל השנה, מיד לאחר הכרזתו של טראמפ על מלחמת הסחר, זינק מדד הפחד (VIX, ראו הסבר בטור "יש מושג") לרמה של 45%. יומיים אחר כך המדד הגיע כבר לכמעט 53%, הרמה השלישית בגובהה בהיסטוריה של המדד. אומנם נמוך יותר מרמתו ערב משבר 2008, אז הוא עמד על 80%, ונמוך יותר מרמתו ערב משבר הקורונה, אז הוא עמד על 66%, אך עדיין רמה המשקפת היסטריה מוחלטת.

כיום, פחות מחודשיים אחר כך, השתרש בוול סטריט הביטוי TACO, על שם המאכל המקסיקני האהוב. TACO הם ראשי תיבות של Trump Always Chickens Out, או בעברית: טראמפ תמיד משתפן. הביטוי העוקצני הזה לא נולד כנראה בקרב מעריצי טראמפ, אך אני לא חושב שהנשיא יתנגד לרעיון בבסיסו. מלחמת המכסים לא אמורה בשלב הזה להטריד יותר מדי את שוק ההון. היא אומנם מוסיפה רובד של חוסר ודאות כללי, אך אין טעם להגיב בהיסטריה לציוצים היומיומיים של טראמפ בנושא, כפי שעשה השוק באפריל.

אני הייתי מחליף את ראשי התיבות לאמרה: Trump Always Compromises Over-time, עוקצני פחות וגם מצחיק פחות, אך מדויק יותר. טראמפ מתחיל מעמדה קשוחה בצורה קיצונית, כדי להתפשר בסופו של דבר על תרחיש הגיוני ולהביא הישגים.

שוק ההון מבין זאת. השחקנים המתוחכמים יותר הבינו זאת מזמן, אך עכשיו כנראה שההבנה חדרה גם לשחקנים הביתיים והמתוחכמים פחות, ובהתאם לכך מדד הפחד נרגע. בימים האחרונים שמענו הכרזות כגון "סין, באופן שלא יפתיע את כולם, הפרה לחלוטין את ההסכם עם ארצות הברית. סיימתי להיות 'אדון נחמד", או האיום בהכפלת המכס על פלדה מ־25% ל־50%, ובכל זאת, מדד הפחד לא זז ונשאר על רמה של 18.5%.

מידת הביטחון

התעשיות הביטחוניות הישראליות לא ידעו תקופה טובה יותר. באופן יומיומי כמעט אנחנו שומעים על עסקאות ענק עם מדינות שונות בעולם. משקיעים שונים חושבים בטעות שהשוק המקומי מהווה את עיקר המכירות של תעשיות אלה. ובכן, אומנם ישראל היא שוק מרכזי, אך המכירות בעולם הן עדיין הרוב המכריע. אלביט, למשל, מכרה לישראל בשיעור של 19.5% ברבעון השלישי של 2023 (טרום 7 באוקטובר), ובעקבות המלחמה העלתה את שיעור המכירות לישראל ל־32% ממכירותיה, אך עדיין 68% מהמכירות מופנים לעולם, ובעיקר לארצות הברית ולאירופה.

בשנים הקרובות, עם הלחץ של טראמפ על מדינות נאט"ו להגדיל את הוצאות הביטחון שלהן מ־2% מהתוצר ל־5% מהתוצר, ועם ההבנה שלהן שהתוקפנות של רוסיה לא הולכת לשום מקום, סביר להניח שחלקה של אירופה יגדל משמעותית. הבעיה של החברות הביטחוניות כבר מזמן אינה מחסור בקונים, אלא חוסר יכולת לתת מענה לגל ההזמנות האדיר. זו כנראה הסיבה לכך שלאחרונה אלביט גייסה הון בהיקף של 590 מיליון דולר - כדי להקים קווי ייצור שיאפשרו לה לעמוד בהזמנות הנוכחיות והצפויות.

השבוע איימה ספרד, על פי התקשורת המקומית, להשעות עסקת טילים עם רפאל בהיקף של מיליארד שקלים. להערכתי זה איום סרק או לפחות איום זמני, ובכל מקרה חסר משמעות. אירופה כרגע זקוקה לנשק ישראלי יותר ממה שישראל יכולה לייצר.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבור־סמקאי TCG

יותר מאלף מילים

שיעור העוני הקיצוני בעולם ($2.15 ליום לנפש)

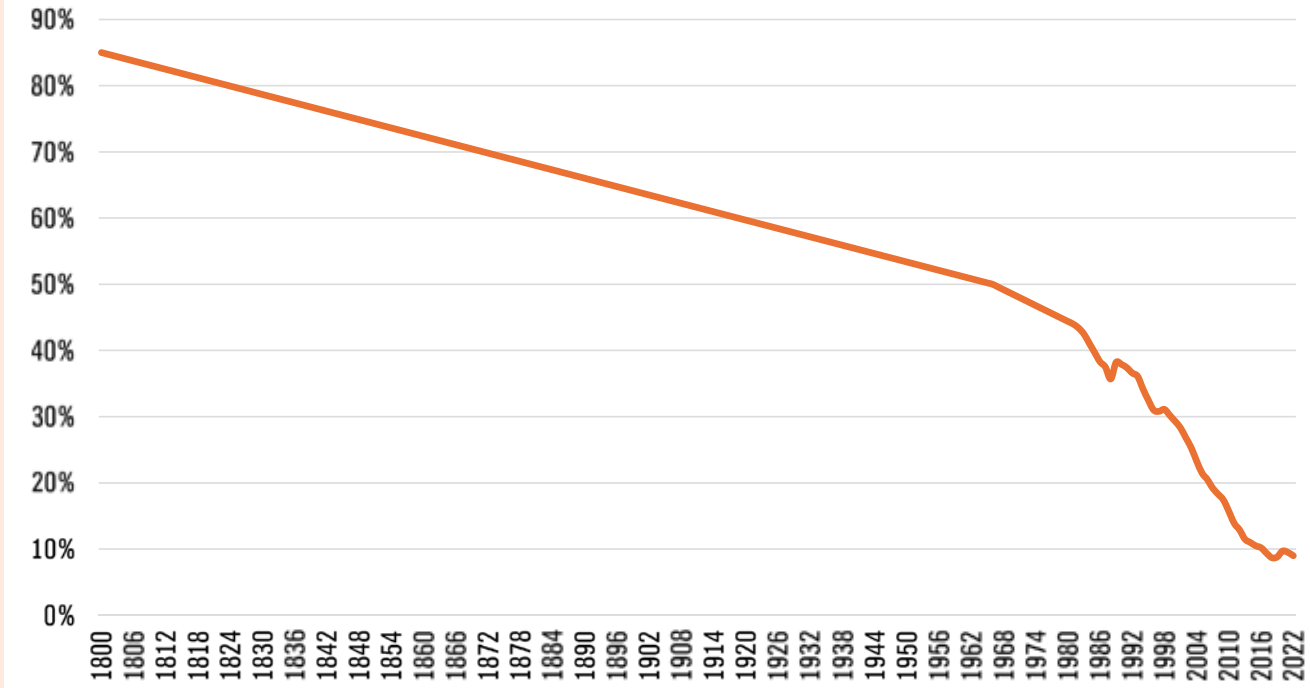

עוני קיצוני מוגדר על ידי הבנק העולמי כ־2.15 דולר ליום לנפש במונחי כוח קנייה (PPP). הרף הזה מבוסס על חציון קווי העוני הרשמיים במדינות העניות ביותר.

הגרף מבוסס על הערכות היסטוריות עד שנת 1980, ולאחר מכן על נתוני הבנק העולמי. מדהים לראות כי בתחילת המאה ה־19, 85% מאוכלוסיית העולם חיו מתחת לרף העוני הקיצוני. התיעוש במערב הפחית את החלק הזה בהדרגה, אך הפריצה המשמעותית הייתה רק בשנות ה־70 של המאה ה־20, עם רפורמות כלכליות באסיה.

כיום פחות מ־10% מהאוכלוסייה חיים בעוני קיצוני, והאתגר מתרכז באפריקה שמדרום לסהרה. אין ספק כי האנושות הצליחה לצמצם את העוני הקיצוני בקצב חסר תקדים.

על הפרק ערן בר טל

הבורסה בתל אביב זינקה; הבנקים והביטוח הובילו – העיקר הבריאות

חודש מאי הסתכם בבורסה הישראלית בעליות שערים נאות, בעיקר במגזר הפיננסי - בנקים וביטוח. הבנקים ממשיכים ליהנות מהגידול בתיק האשראי של הציבור ומהריבית הגבוהה, וכמובן מהעובדה שמאות מיליארדי שקלים של הציבור עומדים בחשבונות העו"ש בתשואה של 0%. רווחי חברות הביטוח זינקו בעשרות אחוזים בשל ביטוחי הבריאות.

ענף ביטוחי הבריאות זינק במאות אחוזים והניב לחברות כמעט מיליארד שקלים ברבעון הראשון של השנה, בשל הרפורמה בתחום, שהטילה יותר אחריות על הביטוחים המשלימים של קופות החולים. הרפורמה אפשרה לחברות להקטין את ההפרשה שלהן לתביעות עתידיות, בשל הירידה בחשיפה שהביאה הרפורמה בתחום, ובמקביל הן דווקא ייקרו את פוליסות הבריאות וכך רווחיהן זינקו. הציבור הרוויח שקיפות גבוהה יותר, אך החברות כאמור הרוויחו לא פחות.

אילון מאסק מפזר את העננה ותוקף בחריפות את התקציב של טראמפ

הסערה סביב אישור התקציב הפדרלי בארצות הברית מתלהטת: הנשיא דונלד טראמפ פרסם בחודש האחרון את עיקרי תוכניתו לתקציב 2026, שמתחיל באוקטובר 2025.

במהלך גיבוש הצעתו, החל אילון מאסק להתרחק מהבית הלבן, תוך שטראמפ ומאסק מפזרים עננה סביב טיב יחסיהם וסיבת הפרישה של מאסק. אולם השבוע מאסק כבר לא התאפק יותר ופרסם ברשת X שבאחזקתו ציוץ בוטה בעניין הצעת התקציב של טראמפ, שאותה כינה "תועבה דוחה".

אומנם טראמפ הציע תקציב מקוצץ מאוד בסעיפיו האזרחיים, אך הוא הזניק את הוצאות ביטחון הפנים וביטחון החוץ. ובכל זאת התקציב אכן אינו מבשר צמצום בהיקף החוב של ארצות הברית, שעלה על 35 טריליון דולרים.

תחזית הצמיחה של ארצות הברית יורדת, ואיתה גם תחזית הצמיחה העולמית

תוכנית המכסים של הנשיא טראמפ ממשיכה לטלטל את ארצות הברית וגם את תחזיות הצמיחה העולמיות. ארגון המדינות המפותחות לשיתוף פעולה ומדיניות, ה־OECD, עדכן בפעם השלישית השנה את תחזיות הצמיחה של המדינות ואת הצמיחה העולמית - כלפי מטה. לפי התחזית העדכנית, הצמיחה העולמית תסתכם השנה ב־2.9% בלבד. רק לפני כחודשיים התחזית עמדה על 3.1%.

תחזית הצמיחה של ארצות הברית השפיעה באופן ניכר על הצמיחה העולמית, אחרי שהורדה מ־2.2% ל־1.6% בלבד, זאת מכיוון שארצות הברית אחראית על לא פחות מ־27% מהתוצר העולמי. הודו פרסמה השבוע שהצמיחה שלה ברבעון השני של השנה עמדה על 7.3%, אך גם תחזית הצמיחה של הודו הורדה לשנה זו, כמו גם של בריטניה, צרפת, יפן וסין.

הכותב הוא העורך הראשי של ערוץ הכלכלה, ערוץ 10 בשלט, www.tv10.co.il באינטרנט

יש מושג

מדד הפחד (VIX)

מדד הפחד (VIX) נולד בבורסת האופציות של שיקגו בראשית שנות ה־90 של המאה ה־20, ומטרתו פשוטה: למדוד את מפלס החרדה בשווקים. הוא לא עוקב אחר מחירי מניות, אלא אחר התנודתיות הצפויה, הנמדדת מתוך מחירי האופציות על מדד S&P500. כאשר משקיעים מוכנים לשלם יותר על ביטוח מפני ירידות חדות - המדד מזנק. ערך גבוה משדר עצבנות או פאניקה בשוק. ערך נמוך מדי, לעומת זאת, עלול להצביע על שאננות מוגזמת.

חישוב ה־VIX מתבצע בכל רגע על סמך עשרות אופציות שפוקעות בעוד 30 יום, ובאמצעות נוסחה מורכבת הוא מתורגם לאחוז התנודתיות השנתית הצפויה. כשהמדד עומד על 10%, השוק רגוע, וצופה תנודתיות מתונה. לעומת זאת, כאשר הוא מטפס לכיוון 80%, כפי שקרה במשבר הפיננסי של 2008, או ל־66% כמו בתחילת משבר הקורונה, השוק מעריך שכל יום עלול להפוך לטלטלה חסרת שליטה.

למרות הכינוי הדרמטי, מדד הפחד אינו כדור בדולח. הוא משקף את תחושת הסיכון המיידית של המשקיעים, ולאו דווקא תחזית מדויקת לעתיד. ובכל זאת, משקיעים מתוחכמים נעזרים בו כדי לקבל החלטות אסטרטגיות - לנצל רגעי בהלה לרכישות זולות או למכור כאשר האופטימיות מופרזת. המדד הפך אף לכלי מסחר עצמאי באמצעות תעודות סל, מה שמעצים את חשיבותו - אך גם את התנודתיות שלו.

בס"ד

אליאב ושרה, הראל וטליה
וכל משפחת ליבי היקרה מחברת ליבי תשתיות,
משתתפים בצערכם העמוק על נפילתו של גיבור ישראל

דוד ליבי הי"ד

שנפל בפעילות למען תקומת עם ישראל ובניית הארץ.
בבנין הארץ ננוחם.

קבוצת אבני דרך

ברכות חמות והוקרה עמוקה

לתיכון הישיבתי טכנולוגי 'דעת בני חיל'

למנהל והמנהיג **תומר רבי** ולכל צוות ביה"ס והפנימייה

-עם קבלת-

פרס החינוך הארצי לשנת תשפ"ה

בעשייתכם החינוכית הוכחתם כי האמירה של הרב שלמה קרליבך:
"כל מה שילד צריך זה מבוגר אחד שיאמין בו"
איננה רק פתגם אלא משנה חינוכית שניתן ליישמה

בזכות מסירות, מקצועיות, השקעה וראייה כל תלמיד ותלמיד אתה זוכים להאיר את העולם.
מי ייתן ותמשיכו לשמש דוגמה ומופת במערכת החינוך בולה.

הנהלת רשת דעת

זבולון אורלב- יו"ר דני הירשברג- מנכ"ל

בית חינוך ישיבתי טכנולוגי בני חיל

בס"ד

מחנכים לשגשוג בדרכי נעם

"עתיד העולם נמצא בכיתה שלי היום"

לאולפנת דרכי נעם

דרושות:

לשנת הלימודים תשפ"ו

מחנכת שביעית ושמינית,
מחויבת לדור ושגשה ובעלת ניסיון

מורה למגמת כימיה,
עם ניסיון בהכנה לבגרות

קו"ח לשלוח למייל: dar keynoam10@gmail.com
טלפון מזכירות: 03-9091094
ראש האולפנה הרבנית מיכל ורד: 054-667-3466

נוסעים יקרים, שימו לב!

שינויים בלוחות הזמנים של קווי התחבורה הציבורית

6-10.6.2025
ו'-י"ד סיון התשפ"ה

בשל עיד אל אדחא (חג הקרבן)

למידע נוסף מומלץ להתעדכן ביישומוני התחבורה הציבורית או במוקדי השירות

מוקד משרד התחבורה 4515 *
מוקד סופרבוס 2162 *

סופרבוס איתך בכל דרך

הרשות הארצית לתחבורה ציבורית

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

על הנייר | שחר חן

Booking Holdings

ג'יי ווקר בן ה־70 הוא יזם סדרתי, שאחד המיזמים המעניינים שלו הוא חיבור הספר 1000 דרכים לנצח במשחק מונופול'. זה מעניין כי כמו בספר, כך גם במציאות העסקית הוא האיץ מיזמים וחברות שהותירו חותם עסקי ניכר.

לאחר שני עשורים של יזמות, בשנת 1997 השיקה החברה שלו את Priceline.com, שמכרה שירותי תיירות בתוך ארצות הברית. הרעיון המסדר מאחורי המיזם היה שהלקוח מציע מחיר לטיסה או מלון, ו־Priceline מנסה להתאים לו את הספק. למעשה, הוא הקים מרקטפלייס לשירותי תיירות.

המיזם זכה להצלחה מהירה, ובשנת 1999 החברה הונפקה בבורסת נאסד"ק תחת הסימול PCLN, וגייסה סכום של 130 מיליון דולרים.

באותן שנים, כמה אלפי קילומטרים משם, ייסד היזם ההולנדי הצעיר גירט־יאן ברונסמה את חברת Booking, שהייתה בין החברות הראשונות בעולם שאפשרו הזמנת חדרים במלונות באמצעות האינטרנט. החברה הציגה גישה גמישה לניהול הזמנות ללא תשלום מראש ועם אפשרות ביטול חינם, מה שהפך לפופולרי מאוד ויצר אפקט רשת ניכר, שאפשר לחברה להאיץ את השימוש באתר.

בשנת 2005 רכשה Priceline את Booking, שעם חלוף השנים הפכה לחטיבה המרכזית בעסקיה. כמו כן, בוצעו עוד ועוד רכישות אסטרטגיות כמו Agoda (לשוק האסייתי), Rentalcars, Kayak, OpenTable להזמנת מסעדות ועוד.

משקיעים בשוק ההון נוטים להתבונן בעין ביקורתית יותר על חברות שצומחות בצורה לא אורגנית באמצעות אסטרטגיה של מיזוגים ורכישות, אך במקרה הזה ניהול הרכישה היה מושכל, והנהלת החברה הקפידה לשמר כל מותג באופן עצמאי, אך כזה שחולק טכנולוגיה ותשתיות מרכזיות.

בחודש פברואר 2018, Priceline שינתה את שמה באופן רשמי ל־Booking Holdings Inc, ואת סימול המניה ל־BKNG. הסיבות העיקריות לשינוי היו בין היתר שיקוף המציאות העסקית, שלפיה בוקינג הפך למותג המוביל בעולם להזמנת לינה, בעוד ש־Priceline, המותג המקורי, איבד רלוונטיות כמעט לחלוטין. עוד ניתן לומר שהמותג בוקינג מזוהה מאוד עם השוק האירופי והשוק האסייתי, שם חלה עיקר הצמיחה.

המודל העסקי של עסקי הליבה של הקבוצה הוא מודל חכם ורזה שמבוסס עמלה. בוקינג פועלת כמתווך בין הלקוח לספק, כאשר המשתמש מבצע את ההזמנה באתר ומשלם ישירות לבוקינג, ואילו בוקינג גובה מהמלון עמלה שנעה בין 12% ל־20%. זהו מודל שבאופן יחסי הסיכון בו נמוך, שכן אין סיכון אשראי ואין צורך באחזקת מלאים או במתן אשראי ללקוחות.

בנוסף לכך, לחברה יש מודלים משלימים כמו מכירת שירותים נלווים, פרסום ממומן, מודל רישוי חודשי ל־OpenTable ושותפויות עם אתרי תיירות עצמאיים.

במהלך שנת 2024 ייצרה החברה הכנסות בגובה 23.7 מיליארד דולרים, עם שיעור רווח תפעולי של כ־30%. החברה כמעט שילשה את הכנסותיה במהלך העשור שחלף. לבוקינג עומד חוב מונפק באג"ח בסכום של 1.75 מיליארד אירו לפירעון משנת 2031 ועד 2046, אך ניתן לפירעון מוקדם, וברבית אפקטיבית של 3.9%. נכון לרבעון הראשון של 2025, בוקינג מחזיקה ב־16.1 מיליארד דולר מזומן, מה שמעיד על מאזן נזיל מאוד.

החברה מתאפיינת בתשואה גבוהה על ההון המושקע (ROIC) אשר מעידה על הקצאת הון יעילה מאוד, שבין היתר נתמכת על ידי מדיניות רכישות חוזרות של מניות. במהלך ארבעת הרבעונים האחרונים רכשה בוקינג מניות בהיקף של 6.3 מיליארד דולרים.

הכותב הוא מנהל ההשקעות בקרן פלקון קפיטל

* אין לראות באמור שום המלצה ו/או ייעוץ המותאם לנתוניו, צרכיו ומטרותיו של כל אדם. אין לראות במידע זה משום המלצה או הצעה לביצוע פעולות כלשהן בניירות ערך

עצם העניין | אלון יוניאן

לנצל את הרגע: בנייה ביהודה ושומרון כמפתח לפתרון משבר הדיור

נתוני הלמ"ס שפורסמו לאחרונה מצביעים על מגמה מדאיגה בשוק הדיור הישראלי: שיעור הבעלות על דירות ירד מ־75% בשנת 2013 ל־70% בלבד בשנת 2024. במקביל, שיעור הדירות המושכרות עלה לכ־28.8%, עם גידול שנתי ממוצע של 3.4% בעשור האחרון. בין הערים, חריש עקפה את תל אביב עם אחוז השכירות הגבוה ביותר (51.8%), בעוד שהמחוזות עם השיעור הגבוה ביותר של בעלות על דירות הם הצפון ויהודה ושומרון.

מגמות אלו משקפות את מצוקת הדיור ההולכת ומחריפה בישראל. העלייה המתמשכת והעקבית במחירי הדירות, לצד המחסור בהיצע, מובילות לכך שיותר ויותר ישראלים נאלצים לפנות בעל כורחם לשוק השכירות. המצב הזה מחייב את קובעי המדיניות לבחון פתרונות יצירתיים ובני קיימא להגדלת היצע הדירות ולהורדת המחירים.

אחד הפתרונות העיקריים טמון בהרחבת הבנייה באזורי יהודה ושומרון, שחלקים ניכרים מהם קרובים למרכז הארץ. לשם הדוגמה, תל אביב, מרכז העצבים של ישראל בהקשר העסקי, רחוקה מרחק של עד כ־35 דקות בלבד מהעיר אריאל, בירת השומרון. כך גם המרחק משילה לפתח תקווה ומכפר סבא לקרני שומרון עומד על פחות מחצי שעה. חבל הארץ הזה מציע עתודות קרקע גדולות, שיכולות לספק מענה מהיר ויעיל למצוקת הדיור במציאות של צפיפות אורבנית הולכת וגוברת מגדרה עד חדרה.

מחקר שנערך על ידי חברת TCG תבור־סמקאי', בהזמנת תנועת 'ריבונות' מצא כי בתכנון נכון, ניתן לשכן במערב השומרון כ־2.1 מיליון תושבים ולהוזיל את מחירי הדירות בכ־45%–35%. יתר על כן, הביקוש לדירות באזורים הללו נמצא בשנים האחרונות במגמת עלייה, בין היתר תוך משיכה של אוכלוסייה מגוונת והטרוגנית יותר, הכוללת גם משפחות צעירות וזוגות בתחילת דרכם. כך, בשנת 2022, בעוד שבשאר חלקי הארץ נרשמה ירידה של 30% במספר העסקאות, ביהודה ושומרון נרשמה עלייה של 14% ברכישת דירות חדשות. נתון זה מעיד על האטרקטיביות של האזור, הן מבחינת המחירים הנגישים והן מבחינת איכות החיים.

הזדמנות נוספת טמונה באחדות דעים עם ממשל טראמפ. הממשל האמריקני הנוכחי, שמסתמן כאוהד ביותר כלפי מדינת ישראל מאז ומעולם, מגלה גישה חיובית ביותר לבנייה ביהודה ושומרון, מצב שמאפשר לישראל לקדם תוכניות בנייה רחבות היקף באזור. עלינו לנצל את חלון ההזדמנויות הזה כדי להגדיל את היצע הדירות, להוזיל את המחירים ולהעניק לזוגות צעירים ולמשפחות את האפשרות לרכוש דירה במחיר סביר.

ההתיישבות היהודית ביהודה ושומרון אינה רק מפעל ציוני, אלא עוגן היסטורי המחבר אותנו ישירות לימי האבות, למלכות דוד ולבית המקדש. כל יישוב חדש וכל הרחבה נוספת הם עדות חיה לכך שעם ישראל אינו מתנתק מעברו, אלא חוזר ושב אל חבלי המולדת שנעקר מהם בכוח הזרוע. בתוך כך נמשכים ניסיונות שיטתיים של גורמים עוינים, בתמיכה אירופית, לעקור את הנוכחות היהודית ולפגוע בריבונותה, אם באמצעות השתלטות בלתי־חוקית של פלשתינים על קרקעות, אם באמצעות מפגעים סביבתיים כמו מפחמות או הטמנה פראית של אשפה, ואם באמצעות מחיקת אתרים ארכיאולוגיים המעידים על הקשר היהודי העתיק לאזור. חיזוק ההתיישבות ביהודה ושומרון הוא אפוא לא רק הכרח ביטחוני, אלא גם שליחות היסטורית להבטחת עתידו של העם היהודי בארצו.

אני מוקיר את קברניטי רשויות התכנון שמבינים היטב את הצורך בקידום הבנייה ביהודה ושומרון. רק באמצעות פעולה משולבת ונחושה נוכל להתמודד עם מצוקת הדיור ולהבטיח עתיד טוב יותר לאזרחי ישראל. הרחבת הבנייה ביהודה ושומרון היא הזדמנות שאסור לנו להחמיץ. היא מציעה פתרון ממשי למצוקת הדיור, מחזקת את הקשר שלנו לארץ ומנצלת את התנאים המדיניים הנוחים הקיימים כיום. עלינו לפעול יחד, במלוא המרץ, כדי לממש את הפוטנציאל הגלום באזור זה, לטובת הדור הנוכחי והדורות הבאים.

הכותב הוא יושב ראש הוועדה המרחבית לתכנון ובנייה 'זמורה', ולשעבר מנכ"ל החברה הכלכלית 'יהודה' לקריית ארבע, הר חברון וגוש עציון

נחמדים מזהב

הרב יצחק ליפשיץ

קורבנות הנשיאים ודוגמה אישית

התרבות המודרנית מעלה על נס כמה עקרונות שאינם עולים בקנה אחד עם התורה. אדם סמית, בספרו 'עושר העמים', קובע שסיפוק הצרכים האישיים - מה שאחרים מכנים חמדנות - הוא המנוע העיקרי של הכלכלה. כשכל אדם שואף לצבור הון ומתחרה בזולתו, המשק כולו יוצא נשכר. מכאן חשיבותה של תחרות חופשית, שלא רק שאיננה מפריעה למשק להתפתח, אלא שהיא מביאה עושר לכולם. עיקרון נוסף הוא השוויון - ההנחה שלכל אדם יש זכויות שוות ואחריות שווה.

אולם פרשת הנשיאים מלמדת אותנו לעשות סייג לשני העקרונות הללו. אין ספק שהשאיפה האישית להצלחה כלכלית היא כוח מניע חזק, אך יש באדם גם צד עמוק של נדיבות, עזרה ותרומה. האדם איננו אגואיסט בלבד, ואין להתייאש מן הנדיבות. חברה מצליחה אינה בנויה רק על החירות להיות אנוכי, אלא על דבק חברתי - על מוכנות לשתף פעולה ולהשקיע בזולת.

מכאן חשיבותם של הנשיאים: דווקא משום שהם מורמים מעם, הם נדרשים לתת יותר ולשמש דוגמה. קורבנותיהם הגדולים מבטאים אחריות יתר ונדיבות יוצאת דופן. התורה אולי אינה שוללת שוויון בזכויות, אך היא מדגישה שהאחריות אינה שווה בין כולם. המבנה החברתי שבו לכל שבט יש נשיא אכן אינו שוויוני, אך הוא אינו מבטא עדיפות אלא נשיאה בעול ומחויבות גדולה יתר.

הכותב הוא ד"ר לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

בס"ד

דירה למכירה

4 חדרים ברמלה ששופצה מקצה לקצה,
כמו חדשה, גדולה, מרווחת, חדרים גדולים.
מכירה ישירה ללא מתווכים.
יש עסקת פינוי בינוי חתומה - צפי לעוד שנתיים.

מחיר: 1.770 מיליון

רפאל: 055-5540080

בית דינה

מעון הורים ומרכז רפואי לגיל השלישי

האיכותי והמוביל בצפון

חדרים מאובזרים ברמה גבוהה,
שרות רפואי מלא 24/7,
פעילות תרבות ופנאי עשירה,
אוכל איכותי שמבושל במקום
(לא קייטרינג)
שרות מצויין לדיירים ובני משפחותיהם.

מתאים לכל סוגי התפקוד.
עצמאיים, תמיכה, תשושי גוף וסיעודיים

הצטרפו אלינו בתנאים מצויינים

צפריר קורצברג - מנכ"ל: 052-8381776
אדוה אלדר - עו"ס: 054-5273446

בית דינה Beit Dina
מעון הורים ומרכז רפואי לגיל השלישי

רחוב אדם הכהן 3 חיפה(צמוד לקרית הטכניון)

המכון לדמיון - נובע מזמין אתכם

לסמינר קיץ

למטפלים מכל תחומי הטיפול

שלושה ימים של פריצת תקרות זכוכית פנימיות ומקצועיות

	ראשון	שני	שלישי
	ב' אב / 27.7	ג' אב / 28.7	ד' אב / 29.7
9:30-15:00	לומדים להכיר את שיטת דמיונובע העמוקה ופורצת הגבולות הפנימיים.	מה שחוסם שוב ושוב את כוח החיים שלנו - קולות פנימיים ומבואות סתומים.	איך משלבים את שיטת דמיונובע בקליניקה שכבר יש לנו. עיבוד שפת הדימויים + ליווי ויישום - איך משתמשים במה שלמדנו בחיי היומיום. + תרגול שלם והטמעה לתוך הקליניקה.
15:00-19:00	ללמוד לשמוע את שפתה של הנפש - שפת הדימויים + דימוי רגש גופני + דו שיח והחלפת תפקידים.	פתרונות, תשובות, רפואות ומשאבים פנימיים - איך לחשוף את כל אלה ולייצר פריצת דרך.	

*מספר המקומות מוגבל, הבטיחו את השתתפותכם.
לפרטים והרשמה: 058-5099663 | 02-5099660

הרב אליעזר מלמד

לשאלות הלכתיות: ask@yhb.org.il

היחס לחוטאים ולפורשים מכלל ישראל

מצווה לאהוב כל אדם מישראל ← אפילו אם עובר עבירות רבות - לא יצא מכלל ישראל ← אין חובה לאהוב חוטאים שהוציאו את עצמם מכלל ישראל ← הרמב"ם קובע כי צריך לשנוא את הכופרים באחד מהעיקרים ← לדעת מרן הרב קוק אין להוציא מכלל ישראל את הכופרים בעיקרי האמונה ← רוב הכופרים בעת החדשה אינם עוזבים מבחירה, אלא הם כאנוסים ← פעמים רבות הכפירה נובעת מהסבר מוטעה ומקטין של האמונה

שאלה: האם מצוות 'ואהבת לרעך כמוך' חלה על כל ישראל, כולל יהודים שחוטאים בעבירות או כופרים ביסודות האמונה?

תשובה: ככלל, מצווה לאהוב כל אדם מישראל, ואפילו אם היה עובר עבירות רבות מחמת תאוותו והתגברות יצרו הרע, הרי הוא נקרא 'פושע ישראל' ונענש עליהן, אבל לא יצא מכלל ישראל, שיש להם חלק לעולם הבא. וחובה לאהוב אותו ולחמול עליו, ולקיים כלפיו את כל מצוות האחווה שבין בני ישראל. המוציא חוטאים כאלו מכלל ישראל, הרי הוא נוהג ב'דרך המינים' ('פרק בהלכות ציבור', מאמרי הראיה עמ'58). יתרה מזו כתב הרמב"ם (אגרת השמד) שאפילו מי שהמיר את דתו מחמת הלחץ, אף שחטא חטא חמור, נשאר בכלל ישראל ויש לקרבו ולא לדחותו, הואיל ולא החליט בבחירה חופשית לעזוב את ישראל. אומנם חוטאים שהוציאו את עצמם מכלל ישראל, וקבעו בעצמם שאינם חלק מעם ישראל, אין חובה לאהוב.

הרמב"ם: הכופרים ביסודות האמונה יצאו מכלל ישראל

כתב הרמב"ם שבנוסף למוציאים את עצמם מכלל ישראל, גם מי שבחר לכפור באחד משלושה עשר עיקרי האמונה, "הרי זה יצא מן הכלל וכפר בעיקר, ונקרא 'מין' ו'אפיקורוס' ו'קוצץ בנטיעות', וחובה לשונאו ולהשמידו, וכל מצוות גמילות החסדים שבישראל לא חלות עליו. ועליו הוא אומר (תהילים קלט, כא): הלוא משנאיך ה' אשנא" (פירוש המשנה סנהדרין י', א. וכן בהלכות רוצח יג, יד; עבודה זרה ב, ה; ממרים ג, ב).

דבריו מבוססים על הברייתא (ראש השנה יז, א), שהמינים, האפיקורוסים והכופרים בתורה ובתחיית המתים נידונים לדורי דורות בגיהינום, ואין להם חלק לעולם הבא. לדעת רמב"ם בכלל המינים, האפיקורוסים והכופרים בתורה כלולים הכופרים בי"ג עיקרי האמונה.

אומנם דינם כישראל מהתורה

אף שלרמב"ם צריך לשנוא את הכופרים באחד מהעיקרים, גם הרמב"ם מודה שהם נחשבים כישראל, ולכן הם יורשים את הוריהם כישראל (רמב"ם נחלות ו, יב), ופוטרים את היבמה מן הייבום בחליצה (יבום וחליצה א, ד), ואם התחתנו כדת משה וישראל, קידושיהם תקפים (אישות ד, טו). אלא שהואיל וכפרו באחד מהעיקרים - אין להם חלק לעולם הבא, ובכל הנוגע למצוות האחווה יש להתייחס אליהם כאילו יצאו מכלל ישראל.

לדעת רבים הכופרים לא יצאו מכלל ישראל

אומנם רבים מחכמי ישראל סברו שהטעוה בחלק מעיקרי האמונה, נשאר בכלל ישראל לעניין מצוות האחווה ויש לו חלק לעולם הבא. וכן כתב הראב"ד שרבים מישראל, ובהם גם חכמים גדולים, טעו לחשוב שאפשר לייחס ביטויים גשמיים לה', ואין לטעון שבעקבות זאת יצאו מכלל ישראל, אלא יש להם חלק לעולם הבא (השגה להל' תשובה ג, ז). וכן דעת הריא"ז (קונטרס הראיות סנהדרין צ, א). וכן כתב הרדב"ז (ד, קפז) שהטעוה באחד העיקרים מחמת עיונו המוטעה, אינו נחשב ככופר אלא כאנוס, הואיל וכך עלה לו בעיונו. וכן דעת התשב"ץ (אוהב משפט ט), והרמ"ק (פרדס רימונים א, ט). וכן דעת רוב הפוסקים להלכה. כפי הנראה, לדעתם רק מי שהמיר את דתו לעבודה זרה יצא מכלל ישראל לעניין מצוות האחווה. ואף הוא עדיין נקרא בן אצל ה', וכל דיני ישראל חלים עליו (עיין שו"ת הרשב"א א, קצד; רמב).

הוכחה מהיחס לרבי הילל שכפר בביאת המשיח

כיוצא בזה כתב רבי יוסף אלבו (ספר העיקרים א, א), שלא ייתכן שהכופר בביאת המשיח, שלדעת הרמב"ם היא העיקר השנים עשר, נחשב כמי שיצא מכלל ישראל, שכן בתלמוד (סנהדרין צט, א) מובאת דעת האמורא רבי הילל, שאמר: "אין להם משיח לישראל, שכבר אכלוהו בימי חזקיה". הגיב על דבריו רב יוסף: "שרא ליה מריה לרבי הילל", כלומר ימחל ה' לרבי הילל, שטעה בדבריו. ואם רבי הילל נחשב ככופר שיצא מכלל ישראל, מדוע הובאו דבריו בתלמוד? ואם הביאו את דבריו כדי לדחותם, מדוע במקום להגדירו ככופר שצריך לנדותו ולהחרימו, כיבדו אותו בתואר 'רבי'? מכאן שגם הטעוה בדברים חמורים נחשב כחלק מכלל ישראל שצריך לכבדו.

דיון נוסף בדעת הרמב"ם

רבים אכן הבינו בדעת הרמב"ם שגם מי שבירר את השקפתו ביושר, והגיע למסקנה הסותרת את אחד העיקרים, דינו ככופר שיצא מכלל ישראל ויש לשונאו (אברבנאל, ראש אמנה יב; מרכבת המשנה חעלמא הל' תשובה ז, ג; וכן עולה ממורה נבוכים א, לו). על הבנה זו ברמב"ם כתב מרן הרב קוק שדעת רוב הפוסקים שלא כרמב"ם. עוד כתב מרן הרב קוק (שמונה קבצים א, ל-לב) ש"כל זמן שאותו המגשם לא יעשה לו פסל ותמונה, הרי לא גמר את מחשבתו", ולכן עמדתו אינה "נכללת בשם עקירה ויציאה מן הדת".

אולם יש אומרים שגם הרמב"ם סובר כרוב חכמי ישראל, וכפי שכתב רבי דוד שירירו (מסלוניקי, נפטר בתק"ח) ב'משנה כסף' (הלכות תשובה ג, ז): "יש לומר דרבינו לא קרא 'מין' אלא למכוין למרוד בהקב"ה וליכנות אצלו שהוא בעל גוף ובעל תמונה". אבל אם טעה בזה "מכוח דמיונות הכתובים או האגדות, יודה רבינו דאין זה מין". כיוצא בזה ביאר רבי מאירי המעילי (מאמר משיב נפש טו). נמצא לפי זה שגם הרמב"ם יסכים שבפועל אין להוציא מכלל ישראל את מי שאינו מאמין באחד העיקרים, שכן כמעט תמיד ניתן לדון אותו לכף זכות, שאולי לא למד ועיין מספיק או שלא היה לו רב שילמד אותו כראוי. ואם כן, גם לדעתו רק מי שהבין היטב את העיקרים והחליט לכפור באחד מהם, הוציא את עצמו מהכלל. לפי זה, דברי הרמב"ם מכוונים רק כלפי מי שבחר לכפור בעקרונות אמונת ישראל, כדוגמת פאולוס, מייסד התאולוגיה הנוצרית.

נוסף על כך, ברור שגם לרמב"ם (הלכות תשובה ג, יד), כל הכופרים בעיקרי האמונה יכולים לחזור בתשובה, ואז יהיה להם חלק לעולם הבא ככל ישראל. עוד ניתן לדייק בדברי הרמב"ם (הלכות ממרים ג, ב) שההתייחסות החמורה אל הכופר אינה מצווה עצמית, אלא פעולת התגוננות מהסכנה הנשקפת ממנו ליהדות, ועל כן החרמתם היא הסרת מכשול שמסכן את כלל ישראל. אך כאשר ההרחקה אינה מסירה מכשול, ולהפך, בדרך כלל מגדילה אותו, כפי שקורה בפועל בדורות האחרונים, חוזר הדין הבסיסי שהם ישראל ונקראים בנים של ה', וכלל מצוות האחווה חלות עליהם.

היחס לכופרים כאל אנוסים ותינוקות שנשבו

לדעת מרן הרב קוק אין להוציא מכלל ישראל את הכופרים בעיקרי האמונה בדורות האחרונים, וזאת על סמך שני יסודות עיקריים.

האחד, רוב הכופרים בעת החדשה אינם עוזבים מבחירה, אלא הרי הם כאנוסים, הואיל ורוח הדור מקשה מאוד על האמונה (אגרות הראי"ה ח"א קלח, עמ' קע-קעא). יסוד זה מוסכם על רוב ככל הרבנים, ורבים מהם ביססו אותו על הרחבת המושג "תינוק שנשבה בין הנוכרים" (שבת סח, ב), שאינו יודע את יסודות האמונה וההלכה, ולכן בעבירות שהוא עובר דינו כאנוס. וכפי שכתב בשו"ת בנין ציון (החדשות כג), שמי שהתחנך לחלל שבת נחשב כתינוק שנשבה בין הגויים מפני שמעשה אבותיו בידיו, ועל כן מגעו ביין אינו אוסרו (וכן דעת רבים כמבואר בפניני הלכה כשרות כט, יג, 15). וכעין מה שכתב הרמב"ם (הלכות ממרים ג, ב-ג) לגבי ילדי הקראים, שאין להרחיקם, אף שהקראים כופרים בעיקר השמיני.

האמונה שבתוך הכפירה

היסוד השני עמוק יותר: פעמים רבות הכפירה נובעת מהסבר מוטעה ומקטין של האמונה, ואזי כפירתם מפני שהם מאמינים שיש אמת מדעית ומוסרית גדולה יותר, ולכן אינם יכולים לקבל אמונה בה' שאינה מתעלה לאמת ולטוב שאליו הם שואפים. וכפי שכתב מרן הרב קוק: "ישנם הרבה אפיקורסים שהם כופרים לפי המידה של (גדרי) ההלכה, אבל כשנבין לחקר נפשם, נמצא בהם קישור לתוכן האלוקי בצורה נעלמה. ומטעם זה רבה היא מאוד הנטייה כלפי זכות וחסד בדורותינו, אפילו לאלה הכופרים המוחלטים" (שמונה קבצים א, שכז).

יתרה מזו כתב הרב קוק: "יש כפירה שהיא כהודאה, והודאה שהיא ככפירה. כיצד? מודה אדם שהתורה היא מן השמיים, אבל אותם השמיים מצטיירים אצלו בצורות כל כך משונות, עד שלא נשאר בה מן האמונה האמיתית מאומה. וכפירה שהיא כהודאה כיצד? כופר אדם בתורה מן השמיים, אבל כפירתו מיוסדת רק על אותה הקליטה שקלט מן הציור של צורת השמיים אשר במוחות המלאים מחשבות הבל ותוהו". אבל באמת הוא מאמין בערכי האמת והטוב, ומאמין שיש דרך חיים נכונה שהיא 'התורה' מבחינתו. ולכן "הוא אומר: התורה - יש לה מקור יותר נעלה מזה (שנציגי הדת מציגים), ומתחיל למצוא יסודה מגדולת רוח האדם, מעומק המוסר ורום החוכמה שלו". אומנם בפועל "עדיין לא הגיע בזה למרכז האמת", אך "מכל מקום כפירה זו כהודאה (באמונה) היא חשובה, והיא הולכת ומתקרבת להודאת אמונת אומן".

לכן יחד עם הביקורת הצודקת על הכופרים, יש לדרוש 'דור תהפוכות' זה גם למעלה, שכפירתם מפני אמונתם באמת ובטוב שנתפסים בעיניהם כגבוהים יותר (שמונה קבצים א, תרלג). לפיכך, סיכם מרן הרב קוק למעשה, שאין להחשיב יהודים בעלי דעות כפרניות כיוצאים מדת ישראל, אלא רק מי שכפירתו הביאה אותו לעבודת אלילים או להמרת דת. וכן מי שנעשה "שונא את ישראל, ודורש רעה להם בפועל ובצפיית הלב" (אגרת תקנ"ה. ראו עוד בפניני הלכה אמונה ומצוותיה ל,4). ■

> אף שלרמב"ם צריך לשנוא את הכופרים באחד מהעיקרים, גם הרמב"ם מודה שהם נחשבים כישראל, ולכן הם יורשים את הוריהם כישראל, ופוטרים את היבמה מן הייבום בחליצה, ואם התחתנו כדת משה וישראל, קידושיהם תקפים. אלא שהואיל וכפרו באחד מהעיקרים - אין להם חלק לעולם הבא, ובכל הנוגע למצוות האחווה יש להתייחס אליהם כאילו יצאו מכלל ישראל

המכללה האקדמית הרצוג
מיסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות • ירושלים • מגדל עוז

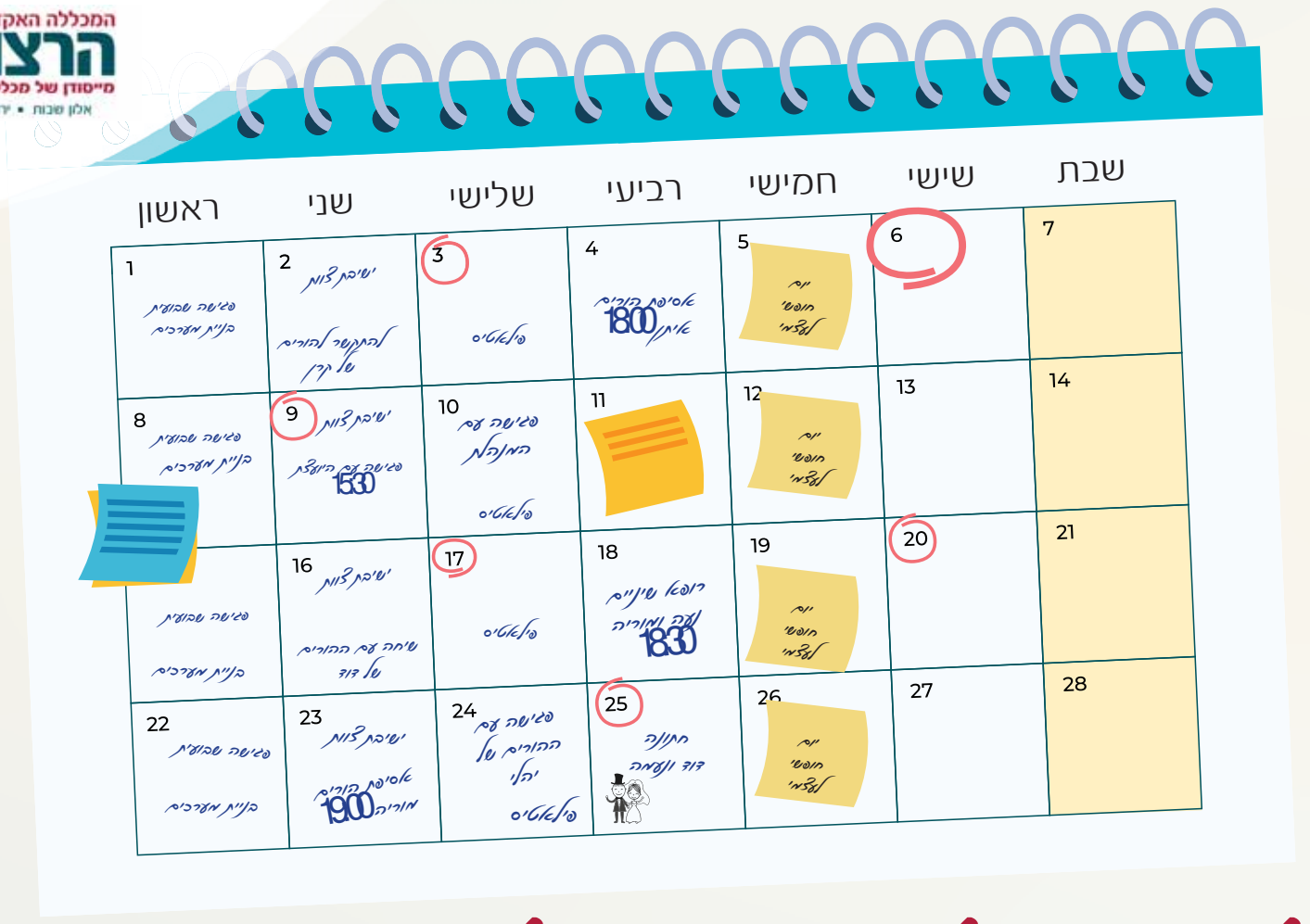

איפה אכפת תואר שני?
בדמן ובמקום שמתאים לך!

חדש וייחודי בהרצוג

תואר שני היברידי בהתאמה אישית

בשעות **הבוקר**, בשעות **הערב**

או בכלל, **ביום שישי**

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

מאיר סיידלר

קואליציית הציונים

ההסבר היחיד שמניח את הדעת באשר לחוסר נכונותם של החרדים להשתתף במלחמת מצווה של "עזרת ישראל מיד צר", הוא שלשיטתם רק הם בעצמם נכנסים תחת הגדרת ישראל. הגיע הזמן להקים ממשלת ריפוי לאומית בלעדיהם, שתשאיר אותם מחוץ לעוגת התקציב

חלק מהשיעורים בחג השבועות שניתנו בעירי גבעת שמואל עסקו, איך לא, בחובת הגיוס לצה"ל מנקודת מבט תורנית. היו דפי מקורות שמטבע הדברים עסקו במידה רבה בהתמודדות עם הגישה החרדית ובהפרכתה: מחד גיסא החתן היוצא מחופתו, מאידך רבנן לא צריכי נטירותא, דעת רבי יהודה, שבט הלוי, הרמב"ם, ועוד כהנה וכהנה. אינני חושב שאחרי שנה וחצי של דיונים בנושא בכל פורום אפשרי נשארה עוד אבן דרשנית או הלכתית שלא נהפכה, וקשה לי להאמין שיתגלה עוד איזה תוספות עלום שיאיר את עיני הדתיים־לאומיים והחרדים גם יחד.

אתייחס לנקודה בדיון שלדעתי יכולה לשפוך אור חדש, ועצוב, לא על הבנת הסוגיות התלמודיות אלא על הבנת הנפשות הפועלות. בשיעורים הוזכרה שוב ושוב ההגדרה של מלחמת מצווה כמלחמה של "עזרת ישראל מיד צר", כפי שנפסק על ידי הרמב"ם. אחד הדוברים, תלמיד חכם ששמו הולך לפניו, הביע את תמיהתו הגדולה על שהחרדים לא מבינים שמדובר במלחמה העונה על הקריטריון של עזרת ישראל מיד צר, ולכן דורשת התגייסות של כולם. איך הם לא מבינים את זה? צעק הרב מדם ליבו לכיוון בני ברק, שבקו אווירי שוכנת פחות מקילומטר מבית הכנסת שהוא נתן בו את השיעור. כאב לי עליו, כאב לי על כולנו.

היות שבשיעורי תורה בשבועות אין מקום לקריאות ביניים, אני מרשה לעצמי לענות על השאלה הזאת - איך הם לא מבינים את זה? - באיחור מה מעל דפי עיתון זה. האמת היא שהתשובה פשוטה מאוד: לפי השיטה האידאולוגית הקובעת את הפוליטיקה החרדית היום, החרדים מקיימים את עזרת ישראל מיד צר למהדרין! כי לשיטתם ישראל זה הם, ובעצם רק הם. מנהיגיהם לא אומרים את זה בפה מלא, כי זה בכל זאת נושא רגיש שעלול לפגוע ברגשות הציבור, וגם בתקציבים, אבל הם בהחלט מתנהלים לפי קווי המתאר המחשבתיים האלה. עם זאת אני לגמרי מודע לעובדה שיש כמיליון וחצי אנשים במדינה שמגדירים את עצמם חרדים. זה ציבור גדול מאוד וגם מגוון יותר ממה שנוטים לחשוב. לא כולם חושבים כך או חושבים כך באופן עקבי. החיים הם בכל זאת מורכבים יותר. אבל בפועל הרוב החרדי, ובוודאי אלה שמצביעים למפלגות החרדיות, מתיישרים בסופו של יום לפי תפיסה זו. והם יעשו זאת שוב בבחירות הבאות.

חלקם משום שזו בעיניהם האמת הצרופה, חלקם מכיוון שרק באמצעות תפיסה זו אפשר לשמור על האתוס של עולם התורה החרדי, חלקם משום שרק כך ניתן להבטיח את הלכידות החברתית החרדית, וחלקם מכיוון שזה נוח ומאפשר לנהוג כאשתקד, בלי כאב ראש מיותר כי הבן בעזה. כל הסיבות האלה מתלכדות להן תחת המטרייה הבלתי מוצהרת שהחרדים הם ישראל, הציונות הדתית הם ישראל חצי קלאץ' והחילונים, לא נעים לומר, הם באמת לא כל כך ישראל. שלא לדבר על מי שבמקום לרקוד עם ספר תורה הולכים בשמחת תורה למסיבות טראנס בטבע עם פסלי בודהה. ויש כאלה. עם כל הצער והכאב, אלה לא ישראל שראויים לכך שחרדים יסתכנו או ימסרו את נפשם על הצלתם. רק כך ניתן להסביר את סרבנותם העיקשת להתגייס לצבא הגנה לישראל, גם אם הוא יהיה כשר למהדרין. זה כל כך פשוט.

הגישה החרדית הזאת גורמת לחילול ה' שאין כדוגמתו, ואני אומר זאת מידיעה אישית, כלומר ממה שאני חווה על בשרי. אני שואל את עצמי כיצד תלמידי חכמים מובהקים, מהם צאצאים מיוחסים של גדולי הדור מימים ימימה, אנשים שבניגוד אליי שקועים במשך רוב היום בלימוד ש"ס ופוסקים, יכולים לחשוב כך. ואם אחד מגדולי הדור מספר לנו גם שהציבור שחונך על ברכי החרדיות - ובגלל זה (!) לא יודע למשל לקרוא אותיות לטיניות - ירד מהארץ אם המדינה היחידה שבה הוא יכול להסתדר בידיעת אות עברית בלבד תפסיק לסבסד אותו, זה עושה שמות לאמונת החכמים שלי. יש הגדרה מובהקת יותר מזו לחילול ה'?

אבל לא בדיון תאולוגי עסקינן אלא בחיים שלנו, בחיי אזרחי המדינה היהודים. וכאן השאלה היא מה צריך לקרות מבחינה פוליטית כדי שהתפיסה החרדית לא תצא עם היד על העליונה במדינה הזאת. כי אם כן, זה יהיה סופה של המדינה הציונית... וגם סופם של החרדים במדינה הציונית, כלומר זה לא באינטרס של אף יהודי המתגורר כאן.

הדרך למנוע זאת היא שאחרי הבחירות הבאות - גם אם יוקדמו וגם אם לא - תקום קואליציה ללא חרדים. יהיה לזה מחיר. כבר כעת, כאשר מפת המנדטים שאחרי הבחירות נמצאת עדיין בגנזי מרומים, ניתן לומר שהמחיר יהיה כנראה שהקואליציה תהיה פחות ימנית: ליכוד, הציונות הדתית, בן גביר, ישראל ביתנו, גנץ, לפיד, בנט - מבחינתי, במצב שהגענו אליו, כל אלה כשרים לבוא בקהל. זה גם מה שהרוב הגדול של העם היושב בציון חושב ורוצה. לרצון הרוב הגדול הזה יש משמעות רבה. כדי שמדינת ישראל תמשיך להתקיים ולשגשג, אנחנו זקוקים לממשלת ריפוי לאומי, לממשלת ימין־מרכז־דתיים, ואם צריך גם אופורטוניסטים גמורים, ובלבד שהקואליציה שתקום תחוקק חוק גיוס צודק ותדחק את החרדים אל מחוץ לעוגה התקציבית. רבנן לא צריכי נטירותא, וגם לא תקציבותא.

זיו מאור

יריב ראוי

ערב הדיון העקר על פיצול תפקיד היועץ המשפטי, צריך להזכיר לנבחרים מה אנחנו באמת מצפים מהם. יריב לוין יכול לגייס את הבייס למהלך הזה אם ישכיל להתריס נגד דרישות השמאל ולהעביר מסרים של זקיפות קומה ימנית

בחודשים הקרובים הקואליציה והממשלה יבזבזו קרדיט ציבורי יקר בניסיון להעביר את "פיצול היועמ"ש". הניסיון מלמד שמה שיעבור בסוף הוא גרסה עקרה וחסרת משמעות, שרק תיטיב עם היועץ המשפטי. רגע לפני שזה קורה, כדאי להגדיר למען נבחרינו, טהורי הכוונות, מה אנחנו באמת מצפים מהם.

ישנם שני חוקים על הפרק, אבל הפרטים לא חשובים משום שהעיקרון פסול ופגום מהיסוד. אנחנו מפצלים משהו כשיש לו שני רכיבים חיוניים שלא יכולים לדור בכפיפה אחת. אין זה המצב לגבי שני תפקידי היועץ המשפטי. אחד משני התפקידים הללו - "הפרשן המוסמך של החוק בפני הממשלה" - צריך להיעלם. לא בחקיקה, אלא פשוט בביצוע. הנורמה האנטי־דמוקרטית שאהרן ברק כפה על הציבור הישראלי בבג"ץ דרעי ופנחסי לפני 30 שנה, צריכה להפסיק להתקיים. שרי הממשלה פשוט יבהירו ליועמ"שים ולשופטים ככל שמדובר בתיקים שמגיעים לבג"ץ, שעמדת היועץ המשפטי לא מחייבת אותם, ובעצם מעולם לא חייבה.

אין דבר כזה שומר סף, ומעולם לא היה. תפקידו של היועץ המשפטי הוא לסייע לממשלה להגשים את מדיניותה במסגרת החוק. אין ומעולם לא היה ליועץ המשפטי שום תפקיד סטטוטורי שעולה על תפקידו של הפקיד הבכיר שמנהל בעבור הממשלה את צי הרכב. בדיוק כמו שקצין הרכב לא יכול להחליט שכל הרכבים הממשלתיים מנועים מלנסוע לפתח תקווה, כך גם היועץ המשפטי לא יכול להחליט שמדיניות מסוימת היא בלתי חוקית. תפקידו הוא לייעץ לממשלה איך לשנות את החוק, בשיח עם הכנסת. כך קובע החוק, והגיע הזמן שהממשלה תעמוד על זכויותיה גם בעניין הזה.

צריך להדגיש שוב: ביטול מעמדו של היועץ המשפטי כ"פרשן מוסמך" לא עובר בחקיקה. זה מקרה שמגשים באופן מובהק את עקרון הברזל של הממשל הישראלי: ברגע שבג"ץ שם עצמו מעל החוק, אין חוק שיכול לו. הפתרון הוא לא בחקיקה אלא בקיום החוק הקיים על ידי הממשלה, לפיו היועמ"ש לא מחייב את הממשלה.

הרכיב השני העומד בפני "פיצול" הוא ראש התביעה הפלילית. בניגוד ל"פרשן המוסמך", זה תפקיד חיוני בהחלט, אבל הפגם בו הוא לא מיזוגו עם התפקיד האחר של היועמ"ש אלא הפקרתו בידיים של פקידים חסרי אחריות. בכל הדמוקרטיות האחרות, ראש התביעה הוא פוליטיקאי בעצמו, או משרת אמון פוליטית מובהקת של פוליטיקאים. כשמבינים מהי דמוקרטיה, אין דבר הגיוני מזה: החוק הוא רחב, ומשאבי אכיפת החוק הם שמיכה קצרה. איך יחליט ראש התביעה אם להתמקד בעבירות סמים או בעבירות צווארון לבן? בטרור ערבי או בטרור יהודי? בדמוקרטיה הוא צריך לחשוב מה הציבור שלמענו הוא עובד מעדיף, ולכן בדמוקרטיות בריאות שמים פוליטיקאי בתפקיד הזה. בישראל, פקידים דספוטים מחליטים בינם לבין עצמם מה טוב לציבור. בעיניהם כמובן.

אבל זה יכול להיות גם אחרת. הליכוד השכיל לשים את יריב לוין, אחד הראויים, החכמים ונקיי הכפיים שבאנשיו על הגה הרפורמה המשפטית. הים גועש ורווי שרטונים. על אחד מהם הרפורמה נשארה תקועה כמעט לחלוטין מאז ליל גלנט, לפני שנתיים וחצי. לוין מלין בלב שותת על כך שהציבור שהטיל עליו את המשימה, לא נותן כתף ומשאיר אותו להתמודד לבד עם חתרנות הפקידים. כשרואים את המאמצים שלוין השקיע בקעקוע התואר "נשיא בית המשפט העליון" מיצחק עמית, בשחיקת מעמדה של היועמ"שית כמגדלור של מינהל תקין וביצירת הכרה ציבורית רחבה בצורך ברפורמה, אפשר להזדהות עם טענותיו.

מהצד השני, הציבור הימני דורש תוצאות ומתקשה לראות הלימה בין ביצועי הממשלה בתחום המשפטי לבין ביצועיו של הציבור ביום הבחירות האחרונות. ההישגים שלוין מציג היו יכולים לקצור שבחים בקואליציית ימין צרה ודחוקה, לא במסגרת של 64 מנדטים.

לדעתי, בשנתה האחרונה של הממשלה אפשר לחלץ את אוניית הרפורמה ולהפליג בה בבטחה בים רגוע, להגיע לבחירות הבאות עם הצלחות של ממש. היעד הזה יושג רק אם לוין ובוחריו ישכילו לפעול ולהתבטא בהרמוניה. הרבה סבלנות ואורך רוח נדרשים מהבוחרים, אבל אני חושב שאת הצעד הראשון צריך לעשות דווקא יריב לוין. לא מדובר בצעד גדול או מורכב, אלא בכוונון רעיוני שיישר אותו עם מצביעיו ויגרום לכך שאת השלבים הבאים ברפורמה הוא יעשה עם רוח גבית חזקה ובוטחת.

לוין, בדומה לנתניהו, מייחס משקל רב מדי לעמדות השמאל. החשש שמא האשמותיהם הנבזיות על שאיפות לשלטון עריצות "יוכחו כנכונות", היה ועודנו גורם שמרסן את משילות הימין ואת העזוז שבו ניגש לוין למלאכת הרפורמה. כשאני מאזין לוויכוח המתוקשר בין יריב לוין ליעקב ברדוגו, אני מזהה שאחד הרכיבים במסר של ברדוגו הוא טרוניה על כך שלוין מתייחס להסתייגויות השמאל ממהלכיו בכובד ראש רב יותר מאשר להסתייגויות הימין מחדלונותיו.

ערב הדיון על עתיד תפקידו של היועץ המשפטי, אציע ליריב לוין לנסות לרתום את הבייס באמצעות הצהרות משכנעות שיתריסו חזיתית נגד ההתקפות המתחסדות של השמאל, מסרים של זקיפות קומה ימנית. הצהרות כאלה לא בהכרח יובילו להצלחת המהלך, כי הן לא מבטאות שינוי אמיתי ביחסי הכוח מול הפקידים והשופטים. אבל הן כן צפויות ללכד מחדש את הציבור הימני המתוסכל מאחורי הרפורמה והקברניט שמוביל אותה.

אביעד גדות

מלחמת זהות ביולוגית

הקונספציה בצה"ל לא התחילה בזלזול המתמשך בהתחמשות ובהתעצמות האויב, אלא בפרויקט שילוב לוחמות בצה"ל. למרות הכישלון המהדהד והמחיר הכבד בפגיעה בבריאות הלוחמות, כמו גם ביכולת של שומרי מצוות לשרת כהלכה, בצה"ל טרם התפכחו

ממשלת ישראל מאותתת כי המלחמה לקראת הכרעה והשגת מטרותיה, ובתוך כך ריח טרום־בחירות באוויר. מן הסתם שיח חשבון הנפש הסוער גם ככה, צפוי להתעצם בעוד מספר חודשים לא גדול. ספק גדול אם תקום ועדת חקירה ראויה, וגם אם תקום, לא ברור מי יחקור, מה יחקור, כמה שנים אחורה וכמה עמוק: מבצעית, תפיסתית וערכית. לפיכך אין תחליף לעיסוק מעשי שלנו כחברה, ובוודאי כאנשי התורה הגואלת, בסוגיית יסוד זו ובשורשיה - לא רק הצבאיים אלא החברתיים.

זה שלושה עשורים לפחות אוחז את צה"ל משבר זהות חריף, בדומה לשאר מערכות המדינה, אך כפי שנוכחנו לראות מערכת הביטחון היא קריטית ויש לה השלכות מרחיקות לכת. נזכרתי בכך דווקא בשבוע שעבר, כאשר דובר צה"ל הודיע מצד אחד כי הניסוי לשלב לוחמות ניוד ביחידות החי"ר נכשל, ומצד שני שצה"ל מחויב להמשיך בניסוי בהמשך הדרך. לכאורה הודעה יבשה בסוגיה צדדית שאיננה אסטרטגית כמו סוגיות "היום שאחרי" בעזה, התקיפה באיראן, השמדת חמאס או שחרור החטופים. אך אם ניזכר בצה"ל של לפני הטבח והמלחמה - נראה לנגד עינינו צמרת צבא שעסקה ב"דמוקרטיה" (עד כדי שיתוף פעולה עם סרבנות), משבר האקלים, קידום מגדרי וסוגיות חברתיות.

סוגיית קידום הלוחמות היא אחד הפרויקטים היקרים שצה"ל השקיע בהם משאבי עתק, תקנים, יחסי ציבור, כוח אדם וזמן בלתי נדלים, ובמסגרתם עוד פיילוט ועוד פיילוט מושקים בקול תרועה ונסגרים בקול ענות חלושה. מדוע? מצד אחד, לחץ בלתי פוסק של ארגוני פמיניזם רדיקלי באמצעות בג"ץ, שם גם הבטיחו נציגי הצבא לשופטים כי ישלבו לוחמות ביחידות החי"ר. ומצד שני, מוטיבציה של רמטכ"לים, במיוחד איזנקוט וכוכבי, להראות כי הם נאורים ומתקדמים כביכול.

להבדיל מסוגיות הפעלת הכוח, כגון הצורך בהשמדת חמאס, חיזבאללה וחיסול מחבלים, או הגנה נאותה על אזרחי ישראל, הקריטיות של סוגיית בניין הכוח רחוקה קצת מהתודעה הציבורית. הרחבת גיוס החרדים, תוך הקמת יחידות נפרדות ללא חיילות, היא הצד השני של הפקת הלקחים במלחמה הזאת. חשוב שנשאל את עצמנו: איך כלל צה"ל, שאת יחידותיו הקרביות גודשים בני הציונות הדתית, צריך להיראות? האם אנו רוצים צבא עם צביון יהודי־לאומי? או צבא פרוגרסיבי שנותן גם מקום לשומרי מצוות? מה הכלל ומה החריג?

עד כה, בהתאם להמלצת מכוני השמאל והקונספציה INSS ו'המכון הישראלי לדמוקרטיה' מ־2013, קידמו הרמטכ"לים גיוס נשים תוך ויתור על "פוטנציאל של גיוס גברים דתיים וחרדים". הציבור הדתי, שהביע מחאה קלושה על פקודת השירות המשותף בלבד, ולא על הבעיה הכללית של הפיכת צה"ל ל"צבא מגדר", איפשר זאת.

בדיוק כמו כל קונספציה - גם בסוגיית גיוס הלוחמות צה"ל מתנגש במציאות. הודעת דובר צה"ל בשבוע שעבר הודתה כי הלוחמות לא עמדו ברף הנדרש, ושוב בפעם המי יודע כמה, הביולוגיה והפיזיולוגיה הפתיעו. אך לגיוס לוחמות מוגבר ישנן השלכות לא רק על גופן השבור של חיילות מסורות שבאמת רצו לתת לצה"ל הכול, ושילמו בבריאותן. לגיוס נשים ללחימה, כולל תומכות לחימה, יש השפעה מרחיקת לכת על ההווי החברתי בצה"ל, שחלק מיחידותיו הפכו למעין קייטנת צופים. יש לכך השפעה מוחלטת והרסנית של פגיעה בקדושת המחנה וביכולת של שומרי מצוות לשרת כהלכה, וזו כבר השפעה אסטרטגית ישירה על יכולת צה"ל לגייס גברים לוחמים, שלהם אנו זקוקים כל כך.

ראש ישיבת הסדר סיפר לי על כנס שבו עשרות ראשי ישיבות הסדר שברו את הראש בעיסוק בבעיות צניעות קשות שבהן נתקלים תלמידיהם הלוחמים, דוגמת הימצאות פראמדיקית בנמ"ר סגור שבועיים בלחימה עם צוות לוחמים, או לינת חיילות מפג"ד במפקדות שטח בעזה או לבנון. הרב הראשי לצה"ל כאילו לא קיים, והיוהל"ם משליטה סדר יום. לצערי, מי שכל השנים לא ראה את זה בא - חי בקונספציה רוחנית וחברתית. ומי שלא מטפל בכך ולא נאבק על פניו של הצבא שלנו ועל קדושת המחנה - לא נופל בכישלונו ממי ששכח את היסוד המוסרי של "הבא להורגך השכם להורגו".

באופן אישי אני מצדיע לכל איש ואישה העושים למען ביטחון ישראל, ודווקא משום כך יש לשנות ב־180 מעלות את תפיסת הצבא הכושלת לחלוטין בסוגיה. מה אנו מציעים? דרישה ברורה של שרים, חברי כנסת, רבנים ואנשי השפעה משר הביטחון ישראל כ"ץ ומהרמטכ"ל אייל זמיר לסגור את פרויקט גיוס הלוחמות, לסגור את היוהל"ם ולחדול את קמפיין דובר צה"ל השקרי בנושא. במקום זאת, יש לעסוק באינטנסיביות בגיוס גברים לוחמים, תוך מתן תנאים נאותים לשומרי מצוות, לכתחילה. לצה"ל עוד משימות ביטחון רבות מאה שנה קדימה, ומשימתו היא ניצחון ממשי ולא שוויון מדומה.

הכותב הוא מנכ"ל ארגון תורת לחימה - למען צה"ל

יהודה שלם

גנבו לו את הפרה

השמאל הישראלי לא ראה בציונות יעד, אלא אמצעי לקידום רעיונות סוציאליסטיים ואוניברסליים. כעת, משהמדינה לשיטתו אינה משרתת את ערכיו, הוא אינו מהסס להוציא דיבתה רעה ואפילו לערער על עצם קיומה

"המפלגה הסוציאליסטית הינה ריאקציונית במובן המדיני", כתב זאב ז'בוטינסקי בשנת 1935. "בדאגתה המתמדת רק לענייני 'המעמד', בהיותה טרודה ברעיון אחד ומיוחד, מאין להשיג יותר כספים עבור המעמד... זוהי הסיבה ש'השמאל' לחם מתמיד נגד כל ניסיון של הדגשת הדרישות המדיניות. של ארגון קובלנה עולמית אשר תדרוש שינויים ורק תודות ל'שמאל' דחה הקונגרס ה־17 של ההסתדרות הציונית את ההחלטה על מדינה עברית".

התנהלות האופוזיציה בישראל, בליווי מקהלת הגנרלים המוציאים דיבת ישראל רעה, ושאין כל צורך להזכיר את שמם, מעוררת תהייה מה עובר על השמאל בישראל. נראה שדבריו של ז'בוטינסקי מלפני 90 שנה מסבירים את מה שמתחולל לנגד עיניו של המחנה הלאומי. השמאל כנראה חוזר למקורותיו ולהתנגדותו להקמת מדינה יהודית בארץ ישראל.

מחברי העלייה השנייה צמחה והתפתחה הבירוקרטיה וההנהגה של ישראל, מאז ימי העלייה (1903-1914) ועד ימינו אלה. מקום מרכזי בעלייה זו תפסה מפלגת 'פועלי ציון', שעל חבריה נמנו דוד בן גוריון ויצחק בן צבי. יהודה סלוצקי, בספרו 'מבוא לתולדות תנועת העבודה הישראלית', אבחן את ההבדל בין מרכיבי העלייה: "אותה שעה ש'הפועל הצעיר' קם... והאידאולוגיה שלו ינקה מהתיאוריה הציונית הכללית ובמיוחד מן 'הציונות המעשית' ראו עצמם 'פועלי ציון' כממשיכי מסורת מפלגתם ברוסיה והיו קשורים ומושפעים... מהאידאולוגיה הסוציאליסטית המרקסיסטית".

בספרו 'הישראלים' תיאר עמוס אילון כיצד בכינוס של 'פועלי ציון' לגיבוש מצע רעיוני, שנערך ב־1906 ברמלה וזכה לשם "הפלטפורמה הרמלאית", "המשתתפים, כתריסר עולים חדשים, בכללם בן גוריון, התווכחו שני ימים... הנוסח הסופי היה בחלקו פרפראזה ציונית על המניפסט הקומוניסטי... המילה ציונות לא נזכרה".

אפשר לומר אפוא שהציונות לא הייתה הנר שלאורו הוקמה תנועת העבודה, אלא היא קמה בצילו של הסוציאליזם העולמי הדוגל באחוות עמים ולא בלאומיות. כך עולה גם מדבריו של הנשיא הראשון חיים ויצמן על 'פועלי ציון': "כיפה אדומה עם סרט כחול לבן... קבוצה לאומית המברכת על הבינלאומיות בצווחות ילדותיות". צאצאיה האידאולוגיים של העלייה השנייה הם, כאמור, אותם גורמים אופוזיציוניים למדינה כיום.

יש להוסיף גם כי בקונגרס הציוני ה־16, שנערך ב־1929, התבקש פרופסור מרטין בובר להוביל את המאבק מטעם הסוציאליסטים נגד הרוויזיוניסטים. בובר, חשוב לציין, היה מבכירי החוקרים באוניברסיטה העברית וחבר סיעת 'איחוד' שדגלה בהקמת מדינה דו־לאומית. מספרו של בובר 'ארץ לשני עמים' עולה כי הפנייה אליו שישתתף בקונגרס נעשתה מאחר ש"האגף הסוציאליסטי בתנועה הציונית ראה בדאגה רבה את עלייתו הפתאומית של הימין הרוויזיוניסטי". הטענה הייתה ש"שיעור קומתו של בובר והחזון הרוחני שלו יעמידו את התשובה שחייב הקונגרס לרוויזיוניזם".

מלבד ההודאה המשתמעת של מפא"י שאין ביניהם אנשי רוח ברמתו של ז'בוטינסקי, שמנפצת אגב את המיתוס בדבר העליונות התרבותית של השמאל, טמונים בהופעתו של בובר זרעי הפורענות האידאולוגית שפירותיה הבאושים נושרים עד היום. בובר התבקש "לפנות ישירות לנוער ולהזכיר לו את מטרות היסוד הרוחניות והמוסריות של התנועה הציונית".

ומה הן לפי בובר אותן "מטרות היסוד הרוחניות והמוסריות של התנועה הציונית"? על כך יעידו דבריו משנות ה־20: "כיום מהווים היהודים מיעוט. בעוד עשרים שנה עלולים הם להיות רוב מכריע. אילו היינו ערבים, הרי גם אנחנו לא היינו מסכימים לכך. והערבים גם הם ציונים טובים כמונו. צריכים אנו להיכנס לארץ בהסכמתו של אותו רוב, או לא להיכנס אליה בכלל". בהזדמנות אחרת התבטא בובר על היהודים והגדירם כ"מי שנדחף, בתור הצד המפריע ופולש, (ולכן) מוטל עול יצירת האמון של הצד הערבי על התנועה הציונית".

אם משנתו של בובר היא זו שעל ברכיה חונך, בין היתר, דור ההמשך של "פועלי ציון", קרי תנועת העבודה, הרי שיש לראות את חלקה של תנועה זו בהתיישבות ובהגנה על הארץ בגדר נס ממש. ולאור דבריו של ז'בוטינסקי על כך שהשמאל דאג מאז ומתמיד "מאין להשיג יותר כספים עבור המעמד", מתגנב החשש כי יחס השמאל לציונות ולמדינה הוא כאל פרה חולבת. ואם השמאל מרגיש שגנבו לו את הפרה, אז אין להתפלא על כך שהוא מנסה לשחוט אותה.

הכותב הוא סגן יושב ראש חוג הפרופסורים לחוסן לאומי וחבר מערכת רבעון 'האומה'

למיכל ואיתן גרסטלר
מזל טוב בהכנס הבנים
עידו ויונתן
לנועם עול מצוות
שתזכו לגדלם לתורה, לחופה ולמעשים טובים
בשבע

לליליאן ושוקי זיטמן
מזל טוב להולדת הנכד
בן לרעות ועמית
שתזכו לגדלו לתורה לחופה
ולמעשים טובים
בשבע

אלישע האס

כתב אישום נגד המציאות

משפטו של ד"ר מיכאל בן ארי מתנהל כאילו דבר לא השתנה מאז ה־7 באוקטובר. מי שהתריע מפני הסכנה הנוראה הפך לקורבן של המערכת המשפטית שמסרבת להביט למציאות בעיניים

אם אתם רוצים לקבל הדגמה מזוקקת לכשל היסודי של השמאל הישראלי ושלוחותיו במערכות המשפט והמדינה, לכו לבית המשפט בכפר סבא ביום שבו ד"ר מיכאל בן ארי יושב על ספסל הנאשמים. במשך עשור ד"ר בן ארי, שהוא מומחה לאסלאם, מתחנן בפנינו שנפקח את העיניים ונביט למציאות הסובבת אותנו ביושר אינטלקטואלי, ונחדל מן הבריחה הפוסט־מודרניסטית למציאות המדומיינת.

הג'יהאד הוא מצווה משותפת לכל המוסלמים, הג'יהאד הוא מלחמת השמד של הכופרים. קל וחומר בן בנו של קל וחומר של הכופרים שהשתלטו על אדמות שהיו "דאר אל־אסלאם", כלומר הריבונות היהודית בארץ ישראל. המצווה הזאת משותפת לרוב המוסלמים הסובבים אותנו, אולם יש היתר לדחות את המלחמה כאשר אין סיכוי להצלחה.

והנה הדור השני של המפעל הציוני, הדור הבורח מזהותו, הדור המזלזל בזהות היהודית, הדור שיצר את תהליך אוסלו האובדני כדי ליצור "ישראליזציה של המדינה היהודית" ולהיות ככל העמים, הגביר את המוטיבציה של הג'יהאדיסטים.

בעיני המוסלמי מי שמזלזל במסורת אבותיו, מי שמזלזל בזהותו הלאומית, הוא סמרטוט חסר יכולת לחימה. מי שמתחנף ומכניס את אויביו לתוך קיבוציו ובונה צבא של טרור בלב מולדתו הוא לאום כנוע ומיואש שאינו מסוגל להגן על עצמו. כך במו ידינו, במשך 30 שנה יצרנו גירוי בלתי נשלט לג'יהאדיסטים, והם הבינו ששעת הכושר מגיעה וההיתר להמתנה פג תוקפו. הם דיברו על כך, הם התפארו בכוונותיהם, והם תרגלו ותכננו מלחמה לפרטי פרטים. הם אינם טיפשים, והם מחוברים לאדמה ולמציאות הלא מדומיינת.

השמאל הישראלי סירב לראות את המציאות משום שהיא לא נעימה. מערכות הביטחון עצמו את עיניהן, הקטינו את הצבא וזלזלו באויב. מנגד, ד"ר בן ארי עמד בשער השכם והערב והזהיר מפני הצונאמי המתקרב. הוא לא ניחש ניחושים, הוא האזין לאויב, הוא למד אותו והוא מכיר את תרבותו.

תגובת הממסד הישראלי הייתה דומה לתגובת המלך לנביא: השתקת המומחה שאומר דברי אמת, כדי שאפשר יהיה להמשיך לחיות במציאות המדומיינת: "אשר כלאוֹ צדקיהו מלך יהודה לאמור מדוע אתה ניבא לאמור... הנני נותן את העיר הזאת ביד מלך בבל ולכדה" (ירמיהו לב, ג). מערכת המשפט פסלה את ד"ר בן ארי מלהיבחר לכנסת וכולנו הפסדנו. בהמשך, כתבה מערכת המשפט כתב אישום ארוך שבו מואשם ד"ר בן ארי בהסתה משום שכתב ואמר את מה שראה, את המציאות הלא מדומיינת.

ב־7 באוקטובר כולנו התעוררנו למציאות שבה כל מה שד"ר בן ארי הזהיר מפניו קרה אחד לאחד בעוצמה מזעזעת. האם מערכת המשפט התעוררה? לא. היא עדיין בתרדמת יחד עם הקפלניסטים ותומכיהם הרדומים. בבית המשפט בכפר סבא נפתח משפטו של ד"ר בן ארי לאחר אירועי 7 באוקטובר, כאילו לא קרה דבר. כתב האישום, שאת האזהרות המצוטטות בו ניתן להחליף בדיווח עיתונאי מהימים 7-8 באוקטובר 2023, מוגש ברצינות תהומית לבית המשפט. אף אחד לא שם לב לעובדה שמגן בית המשפט נשקפת העיר קלקיליה, העמוסה בכוחות חמאס שקיבלו זריקת עידוד מהטבח ההוא, והעיר כפר סבא ובית המשפט מסומנים כיעדים לכוחות הנוח'בה וטנדרי הטויוטה שלהם. הם רק ממתינים לרגע שבו יושלם התיאום עם שאר הג'יהאדיסטים.

מערכת המשפט וחסידיה בקפלן ממשיכים לישון כשבבית המשפט בכפר סבא, על זמן שאול, מתקיים המשפט המוזר ביותר בהיסטוריה של מדינת ישראל. המציאות המדומיינת מתעקשת לכבות את המציאות הפיזית, למרות שהיא עצמה נדרסה בידי המציאות שאותה מייצג הנאשם. הדיון בבית המשפט צריך להתהפך. על דוכן המאשימים צריך לעמוד ד"ר בן ארי בשם עם ישראל, ועל דוכן הנאשמים צריכים להתייצב הפרקליטים ואבותיהם הרוחניים בבית המשפט העליון.

ד"ר בן ארי אינו זקוק להתנצלות של המערכת. המערכת היא שזקוקה לו. עליה לבטל את כתב האישום ולקרוא לו לשוב לכנסת ולהיות בקדמת הבמה של בניית התודעה הציבורית. הדבר חשוב ביותר משום שטולכרם, ג'נין, ביירות, דמשק, רבת עמון, קהיר, צנעא, בגדד וטהרן צופות בבית המשפט בכפר סבא, ולהן חייב להישלח מסר חד וברור, המסר של ד"ר בן ארי.

הכותב הוא פרופסור וחבר בהנהלת חוג הפרופסורים לחוסן לאומי

עומר בן חמו

מלחמת תיקון עולם

זה הזמן שבו ישראל צריכה להיות אור לגויים - להאיר את העולם באמצעות המלחמה ברוע

מאז תחילתו של תהליך שיבת ציון שרר מתח בין שתי מגמות שונות בתנועה הציונית, מתח שמקורו בזהות היהודית: האם אנו בעיקר תנועה לאומית המרוכזת בצרכיה שלה, או שתפקידנו הוא קודם כול הגשמתו של החזון האוניברסלי של "אור לגויים", להיות מודל מוסרי ואנושי לעולם כולו.

במבט ראשון נראה כי מאורעות ימינו מכריחים אותנו לבחור צד. האסלאם הפונדמנטליסטי, הטרור הרצחני ומשבר הזהות המערבי מעמידים את היהודי המודרני בפני הכרעה: האם הוא חלק ממאבקו הנחוש של עם עתיק ושנוא על הישרדותו מול עולם עוין, או שאין הוא מעוניין להזדהות עם מעשי עמו ולשאת את המחיר הנפשי והתיעוב העולמי, הנוצר עקב הפעולות המלחמתיות שהעם היהודי מוכרח לבצע על מנת להמשיך להתקיים.

אני סבור כי במבט עמוק, אם ננתח את המלחמה בישראל, את רחובות אירופה הבוערים ואת משבר ההגירה בארצות הברית, נגיע למסקנה כי מעולם לא היה צורך אוניברסלי עמוק יותר בשורה הישראלית־לאומית. המסר היהודי יכול להאיר למערב המבולבל ואובד העצות אל מול אסלאם קיצוני ובטוח. השאיפות האוניברסליות והלאומיות אינן חייבות להיות סותרות, אלא יכולות להרכיב ביחד את התשובה לאחת השאלות הגדולות של זמננו: איך להתמודד עם הרוע, בלי להפוך להיות חלק ממנו.

אירופה הפרוגרסיבית של ימינו, לאחר שנפטרה מהפשיזם, מתקשה להבדיל בין לאומיות גזענית לבין זהות בריאה. כך, בשם "פתיחות" כביכול, והפחד המוצדק מעברה הרצחני, היא אפשרה לחוקי שריעה להשתרש בפרבריה, הפקידה את ביטחונה הלאומי בידי תקינות פוליטית ונטשה את עקרונות הנאורות שעליהם נבנתה, בכל צומת שבו עמדה מולה התנגדות אסלאמית נחושה. ליברליזם שאינו מגן על עצמו אינו ליברליזם אלא התאבדות שקטה, ונראה כי חלקים גדולים בחברה המערבית מעדיפים את ההתאבדות על פני הגנה עצמית ושימוש בכוח. נדמה שבעולמם של האירופים, שתי האופציות היחידות לניהול חיי מדינה הם או ליברליזם מופקר, או לאומנות עמוקה כפי שהיא מתבטאת היום בעליית מפלגות הימין החדשות באירופה.

ומנגד - ישראל. מדינה קטנה, מוקפת אויבים, מותקפת תדיר בתקשורת הבין־לאומית, ועדיין מצליחה להילחם באויב אכזרי ובאידאולוגיה של מוות, בלי לאבד את ערך קדושת החיים. במהלך המלחמה ישראל פועלת באופן עקבי ובנחישות יוצאת דופן מול טרור אסלאמי, ועדיין שומרת על עקרונות מוסריים. ישראל מבינה שהמוסר אינו מובנה רק מחמלה והימנעות מאלימות, אלא גם מהצורך להפעיל כוח ולהדוף את הרשע.

המערב, עייף ממלחמות ופגוע בנפשו, מדמה שלעמוד על עקרונותיו ולהילחם בקבוצת מיעוט אתנית (בינתיים) זה לחזור ל־1933. אך האמת הפוכה - דווקא כדי לא לשוב לשם, על המערב ללמוד מישראל: הוותרנות מול האסלאם לא הביאה לנו שלום, אלא את שבעה באוקטובר. פעולותיה של ישראל היום הן מגדלור מוסרי: חברה שצעיריה טסים מכל העולם על מנת להתגייס ולסכן את חייהם מצד אחד, אך סולדת מאלימות וקנאית לזכויות מצד שני, היא המודל שעל המערב לאמץ. היכולת להילחם בנחישות ברוע, מבלי להיטמע בו, להפעיל כוח בלי להפוך לאלים, היא האור שעלינו להקרין החוצה לאומות העולם. לא לאומנות קיצונית, ולא פרוגרסיביות שמוחקת את הגבולות, אלא זהות איתנה שמוכנה להילחם על ערכיה.

בעולם שבו ההגירה ההמונית מרסקת אופיין של מדינות ללא התנגדות, כאשר בארצות הברית שבים ועולים ניצנים של לאומנות אנטישמית, וכשאירופה עומדת בפני כיליון פיזי ורוחני, ישראל מציגה מודל שלישי: מדינה לאומית, עם רוב ברור, שמטפלת באיומים בכוח הזרוע. לפעמים, דווקא כשאתה נלחם ברוע, אתה מאיר. ישראל היא "אור לגויים" לא משום שהיא נמנעת מלהרוג, אלא כי היא מראה איך אפשר לא להתאבד.

הגיע הזמן שישראל תפסיק לגמגם ותראה בעצמה מורת דרך. אנו החברה המערבית היחידה המוכנה להילחם בעוז כצבא העם, ששיעור הילודה בה גבוה ושמאפשרת חופש מלא לאזרחיה. לא כל מלחמה מול פונדמנטליזם היא פשיזם, ולא כל גדר היא סימן לרוע. לפעמים, גדר היא שמירה על צלם אנוש.

הכותב הוא עורך דין, סמנכ"ל תנועת "המילואימניקים - דור הניצחון"

שפרה מישלוב

סדר נשים

בתקופה זו, בה השיח סביב אופי לימוד התורה הנשי מתגבר, אני מציעה התבוננויות של כמה מגדולי הדורות על הסוגיה, בניסיון למצות מתוכן את דרך המלך

חג שבועות, חג מתן תורה, מאחורינו, והתורה, חמדה גנוזה שנתנה לבני אדם (על פי שבת פח, א), ממשיכה איתנו כמרכז חיינו. במהלך החג מלאו בתי הכנסת ובתי המדרש בגברים ובנשים, ועל רקע ההשתתפות ההמונית של נשים בלימוד, חלק מאיתנו מהרהרות שוב בשאלה מה מקומן של נשים כיום בלימוד התורה.

הררי מאמרים וספרים נכתבו בתשובה לסוגיה זו, שמעסיקה במיוחד את מי שחיים בין עולמות ומבקשים לכלול באופן שלם ומאחד את שניהם - חיי תורה נאמנים לחלוטין יחד עם חיי עשייה מפותחים הערים לתמורות זמננו. העיון בסוגיה והדרישה מהשטח שינו את המציאות לבלי הכר - תחילה בבתי ספר לבנות, באולפנות ובסמינרים, ומאוחר יותר במכללות ובמדרשות לנשים ונערות, בימי עיון ובערבי לימוד.

אולם לצד ההתפתחות הרבה, יש לעיתים תחושה שלימוד התורה לנשים התקבע על כיוונים מסוימים ועל רמת לימוד מוגבלת. על רקע זאת בולטת תופעה חדשה יחסית, והיא הקמתן של תוכניות ארוכות טווח ללימוד גמרא והלכה בעיון לנשים. אפשרות זו קורצת לנשים שעד לא מזמן חשו שאין להן מענה מספק במגוון הקיים, ומנגד יש נשים שעל אף העניין והרצון הרב שלהן בלימוד רחב ומעמיק מדירות רגליהן מתוכניות אלה מתוך חששות שונים.

בחודשים הקרובים עתיד בעזרת ה' להתפרסם ספר שכתבתי על סוגיה זו. הספר נכתב בליווי ובהדרכת תלמידי חכמים, ומבקש להציג את צדדיו הרבים של הנושא ולהציע מסקנות מעשיות. אציג כאן זווית אחת קטנה ממנו שהיא חלק מהפסיפס הגדול היוצר בעיניי את התמונה השלמה, ויהיה זה פתח להמשך לימוד והעמקה.

פטור נשים ממצוות לימוד תורה

נתחיל בנקודות היסודיות: נשים פטורות ממצוות לימוד תורה (קידושין כט, ב). אך בשונה ממצוות אחרות שהן יכולות לקיימן גם אם פטורות מהן, בנוגע ללימוד תורה מצאנו הגבלות על הלימוד והיקפו. אחד מהמקורות היסודיים בנוגע לכך הם דבריו של רבי אליעזר במשנה: "כל המלמד את בתו תורה, כאילו מלמדה תפלות" (סוטה כא, ב), ודבריו הידועים של הרמב"ם בעקבותיהם: "אישה שלמדה תורה יש לה שכר, אבל אינו כשכר האיש מפני שלא נצטוותה... ואף על פי שיש לה שכר ציוו חכמים שלא ילמד אדם את בתו תורה מפני שרוב הנשים אין דעתם מכוונת להתלמד אלא הן מוציאות דברי תורה לדברי הבאי לפי עניות דעתן. אמרו חכמים כל המלמד את בתו תורה כאילו למדה תפלות. במה דברים אמורים? בתורה שבעל פה. אבל תורה שבכתב לא ילמד אותה לכתחילה ואם לימדה אינו כמלמדה תפלות" (הלכות תלמוד תורה א, יג).

פוסקים דנו בשאלה האם מדובר על איסור או על הדרכה ועצה, מהם תוכני הלימוד שראוי לנשים ללמוד וכיצד, והאם ישנם חריגים להגבלה זו. העמדה הרווחת הייתה כי על נשים ללמוד מה שנצרך להן לקיום המצוות, וללא פלפול ועיון, מלבד יחידות יראות שמיים וחכמות.

בדורות האחרונים עיקר הדיון נסוב על השלכות שינוי הזמנים - המהפכה התעשייתית וההתפתחות הטכנולוגית שהובילו לריבוי השכלה, לחילון ולשינוי במעמדן של נשים ובתפקידיהן המסורתיים במשפחה ובחברה. נשאלה השאלה האם שינוי התנאים מוביל לשינוי במדיניות ההלכתית לגבי לימוד תורה לנשים והיקפו.

רבים וגדולים השיבו לשאלה זו, ומנעד הדעות נע מקביעה שגם כיום מרבית הנשים אינן מתאימות ללימוד תורה בעיון, ועד לקביעה שאין כל מקום להבדלים בין נשים לגברים בעניין זה. על רקע זה אני מבקשת להצביע על מפגש מעניין בין שתי תפיסות שונות לכאורה במהותן: התפיסה הליטאית־למדנית, כפי שבאה לידי ביטוי בהכרעותיו של הרב יוסף דב סולובייצ'יק, שאינה נוטה לאפיין נשים בהגדרות מהותניות וסוברת שיש לבחון את הדברים על פי המציאות הנראית לעין ובקריטריונים הלכתיים יבשים לכאורה. ולצידה, התפיסה החסידית המהותנית החב"דית, המתבססת בין השאר על מדרשי חז"ל ותורת הסוד, בתורתו של רבי מנחם מנדל מלובביץ'.

ימים שתרבה בהם הדעת והחוכמה

הרבי מלובביץ' סבר כי בימינו, כשנשים זוכות להשכלה רחבה, לא בלבד שמותר ללמד אותן תורה שבעל פה, אלא על פי טעם ההלכה שהגבילה את

> תלמידו וחתנו של הגרי"ד סולובייצ'יק, הרב אהרן ליכטנשטיין, שכיהן כראש ישיבת הר עציון, המשיך את דרכו וסבר שנשים צריכות ויכולות ללמוד את כל מרחבי התורה שבעל פה ללא סייג, ואף באופן הפלפול המאפיין את הגמרא, כדי לחיות חיים יהודיים מלאים ושלמים ולהעבירם הלאה לדורות הבאים

הלימוד כדי להרחיק אותן מעבירה, צריך דווקא להגביר את הלימוד, כדי שהחוכמה שהן רוכשות תנותב לטובה: "לא רק לימוד הלכות פסוקות בלי טעמיהן אלא גם לימוד טעמי ההלכות עד לשקלא וטריא שבתורה, שמטבע האדם (איש או אישה) שחפץ ומתענג יותר בלימוד זה, שעל ידי זה תהיה אצלן התפתחות החושים והכישרונות ('ערמומית') ברוח תורתנו הקדושה".

פרט לכך הוא הסביר שמדובר בשינוי מהותי - העלייה במעמדן של נשים, ובכלל זה רצונן בלימוד תורה, הם מהחידושים לטובה שבדורות האחרונים ומרכיבים חשובים בתיקון עולם. אנו מצויים בסוף זמן הגלות שבו מודגשת ההכנה לזמן הגאולה ש"באותן הימים תרבה הדעה והחוכמה" (על פי הרמב"ם בהלכות תשובה פרק ט), וכיוון שלעתיד לבוא נשים יתפסו מקום דומיננטי יותר "לכן החידוש וההוספה בלימוד התורה בדורות האחרונים הוא בהדגשה יתרה בנוגע לנשים" (שיחת התוועדות לפרשת אמור, ערב ל"ג בעומר, תש"ן ועוד - ראו דיון נרחב בשיטתו אצל הרב יצחק גינזבורג, המהפכה השלישית).

אולם על אף תמיכתו של הרבי מלובביץ' בהרחבת לימוד התורה לנשים, הוא הבהיר כי נותר הבדל ברמת החיוב בעניין זה בין נשים לגברים בשל תפקידן המשפחתי של נשים כעיקר הבית (ליקוטי שיחות, ל, פרשת ויחי, שיחה א), ובאופן מעשי הוא הזהיר "לא לפרוץ גדר הנהוג במקום".

נשים שוות לאנשים

הגרי"ד סולובייצ'יק, אשר פעל במקביל לרבי מלובביץ' בקרב יהדות ארצות הברית, תמך בלימוד גמרא לנשים על יסוד המציאות התרבותית העכשווית, שבה, לדבריו, נשים שוות בכל דבר לגברים והן עלולות שלא להמשיך לקיים את התורה אם היא לא תובן להן על בוריה. הוא ציין שהמציאות המקיפה כיום את העולם היהודי כה מסובכת ומעוררת בעיות הלכתיות מסובכות, המצריכות גם נשים לדעת את הדברים מיסודם. הוא אף לא סבר שיש הבדל בין נשים לגברים בעניין נחיצות לימוד התורה כדי ליישר את ליבם ולקרבם לקדוש ברוך הוא, בייחוד בדור שבו הפיתויים כה רבים (הרב צבי שכטר, מפניני הרב, ירושלים תשס"א, עמ' קסז).

בתגובה לשאלות שנשאל על ייסוד בית ספר בבוסטון שבו גם בנות למדו גמרא, הוא השיב (בתרגום שלי): "לא רק שלימוד תורה שבעל פה לבנות מותר, אלא שבימינו הוא ממש הכרחי. מדיניות ההפליה בין המינים בנוגע לתוכני ואופני ההוראה שעדיין נתמכים על ידי קבוצות שונות בקרב הקהילות האורתודוכסיות שלנו, תרמו רבות להתדרדרות ולירידה של היהדות המסורתית. על בנים ובנות כאחד להיכנס לאולמות הפנימיים של תורה שבעל פה" (Community, Covenant and Commitment, עמ' 83).

תלמידו וחתנו הרב אהרן ליכטנשטיין, שכיהן כראש ישיבת הר עציון, המשיך את דרכו וסבר שנשים צריכות ויכולות ללמוד את כל מרחבי התורה שבעל פה ללא סייג, ואף באופן הפלפול המאפיין את הגמרא, כדי לחיות חיים יהודיים מלאים ושלמים ולהעבירם הלאה לדורות הבאים. לצד זאת בדברים שפורסמו בשנות ה־80 הוא הבהיר שיש הבדל בין נשים לגברים בעניין זה, שכן לימוד גמרא דורש השקעה רבה: "אני לא משוכנע שרצוי ללחוץ על בת ללמוד גמרא בצורה כל כך אינטנסיבית. בהלכה בכל זאת יש הבדל בין מקום האיש ובין מקום האישה בנושא זה, ובסופו של דבר התפקוד בחיים שונה" (האשה וחינוכה, עמ' 158-159). אולם בשנים הבאות דומה שלא חזר על הסתייגות זו וקרא לאפשר לנשים ללמוד ברמה הגבוהה ביותר האפשרית (בין השאר בנאום בעת פתיחת ישיבה תיכונית לבנות בניו ג'רזי ב־1996).

בספרי אני משווה בין גישות אלה לגישות נוספות, ובהן גישתו של הרב אברהם הכהן קוק והרב צבי יהודה קוק, אשר באופן עקרוני סברו שנשים אינן זקוקות ללימוד עיוני בפרטי ההלכות, משום שבאופן טבעי הן קרובות יותר לקודש. למרות זאת אני מצביעה על נקודות דמיון בין הגישות, ובעקבות כך מציעה פתרון שיש בו אולי כדי לפתוח פתח לנשים נוספות, המתאימות לכך, ללימוד רחב ומעמיק, בלא פגיעה בפניות האישה למשפחתה ומתוך הכרה וקבלה של מאפייניה הייחודיים.

הכותבת היא חברה במכון משפטי ארץ

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

פולמוס גיוס בני ישיבות

שאלה: מה דעת התורה על גיוס בני הישיבות לצבא?

תשובה: עם ישראל נמצא בשתי חזיתות, החזית הביטחונית והחזית הרוחנית. שתיהן קיומיות, ובלעדיהן יש סכנה להמשך קיומנו כעם. מי שרוצה ומסוגל ללמוד תורה, יש לדחות את גיוסו. דחייה אינה פטור בעצם, אם כי שקדנים גדולים ידחו את גיוסם לזמן ממושך. ליתר יש למצוא סידור הולם, כל אחד לפי מצבו. אין לכפות בכוח גיוס, אין בכך שום תועלת. בלי קשר לערכו של לימוד התורה, עלינו להכיר בשמורות טבע אנושיות בתוכנו, ולכן יש להתאים לאלו שירות מתאים בתוך מסגרותיהם. כל זה חייב להיעשות בהבנה וברגישות.

הרה"ג יעקב אריאל

עוגות בתוך הסעודה

שאלה: אנו מתכננים לערוך אירוע גדול. האם יש עדיפות הלכתית להגיש את העוגות דווקא לקינוח לאחר הסעודה?

תשובה: עדיף לצאת מכל ספק ולברך על העוגות לאחר הסעודה, כיוון שיש כמה שיטות ומנהגים בעניין. הפתרון הנכון הוא פשוט להגיש את העוגות מחוץ לסעודה. כמו כן ניתן לחלק את העוגות בתוך הסעודה, וכל אחד ינהג כשיטה שהוא נוהג בביתו. ואלו עיקר ותמצית השיטות והמנהגים:

א. דעת פוסקים רבים, וכן נהוג ברוב קהילות האשכנזים וחלק מהספרדים - שאין לברך על עוגה או דבר מאפה בתוך הסעודה, אלא אם כן מתקיימים במאכל כל התנאים ההלכתיים המוציאים אותו מכלל "פת" והופכים אותו ל"פת הבאה בכיסנין", שרק אז מברכים עליו מזונות, והם: א. ממולא. ב. נכסס. ג. נילוש במתיקות מרובה (כמו בקלאווה, ופלים, עוגיות ממולאות, אוזני המן וכדומה).

ב. יש שכתבו שלעולם אין לברך על מאפה מזונות בתוך הסעודה, שהרי הוא כבר נפטר בברכת המוציא, ורק על מעשה קדרה ממין מזונות שנאכל כקינוח בסוף הסעודה יש לברך, וכן נוהגים חלק מהספרדים ומקצת אשכנזים.

ג. הנוהגים לברך על כל עוגה, וכל שכן על עוגה עם מילוי - ודאי שיש להם על מי לסמוך, וכן נוהגים התימנים והפוסקים כדעת הגר"מ אליהו זצ"ל.

כל אחד ינהג ויעשה כמנהג אבותיו ורבותיו. לגבי הנוהגים שלא לברך, ראוי להם לכתחילה לכוון לפטור את העוגה בברכת המוציא. והנוהגים לאכול את העוגה מחוץ לסעודה כדי לא להכניס עצמם למחלוקת הפוסקים - תבוא עליהם ברכה.

הרב נועם דביר מייזלס

מאכל פרווה שנאפה עם מאכל בשרי

שאלה: בורקס פרווה שנאפה עם בורקס בשרי באותו תנור, האם לאחר אכילתו צריך להמתין לפני אכילת חלב?

תשובה: לא צריך להמתין. אומנם אנו מחמירים שגם מי שאוכל אוכל שבושל עם בשר ואפילו שלא אכל את הבשר עצמו צריך להמתין, כגון מרק שבושל עם בשר וירקות, גם מי שאוכל את הירקות בלבד ממתין לפני אכילת חלב כמו אחר אכילת בשר. ואולם כאן הפרווה לא בושל עם בשר אלא עם אדי הבשר, ובאופן כזה אין צריך להמתין. נדגיש שאין לאכול את הבורקס הפרווה עם חלב, וההיתר הוא רק שאין צריך להמתין אחר אכילתו כאילו היה תבשיל של בשר.

הרב מיכאל יומטוביאן

הרב ליאור אנגלמן
לתגובות: liorangelman@gmail.com

סתם סופר

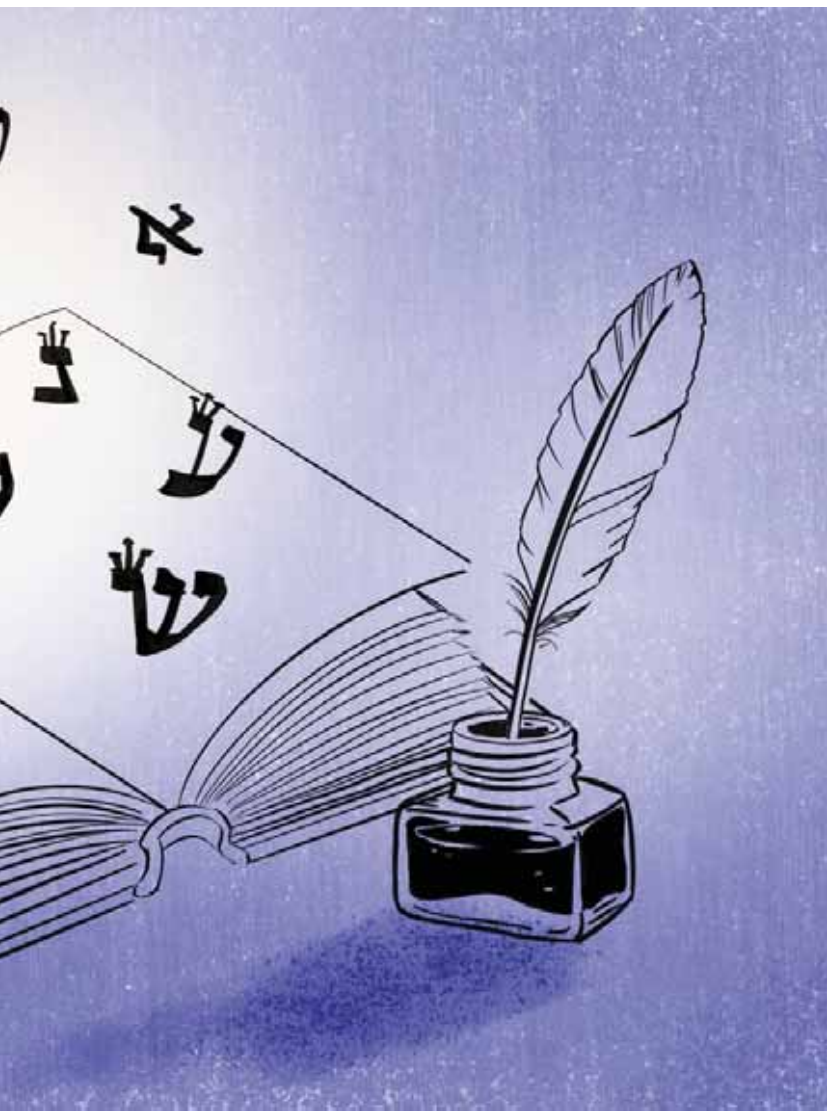

מרו עליו שהוא הדבר הבא בעולם הספרות, שהוא קוטף מילים מעולם אחר, שכמוהו אין. אמרו שגם אם ביום מן הימים תייתר הבינה המלאכותית את המשוררים והסופרים, עדיין את הכתיבה שלו לא יעלה בידה לחקות. מבקרי הספרות אינם אנשים תמימים, ולרוב אינם תמימי דעים, אבל לנוכח התופעה של עפרוני גם הם נאלצים להודות בקול אחד: מה שעשה קולמוסו של ש"י עגנון בדורו, עושה המקלדת של א"ש עפרוני בדורנו שלנו, ומחמת כבודו של עגנון מוסיפים רק בלחישה: אם לא למעלה מזה.

מה לא אמרו על עפרוני. אחרי ספר הביכורים 'עץ הדעת', שדובב את נפשו של ילד עם לקות שכלית, אמרו שבוודאי יש לו ילד כזה, שאם לא כן אי אפשר לרדת בדיוק כה נמרץ לתהומות הנפש של מולי, גיבור הספר. אלמלא היה הדבר מגוחך היו אומרים שהוא עצמו היה ילד כזה, אחרת לא ניתן להבין.

אחר כך, כשכתב את 'מתה אנוכי', על עופרה ואיתי שמתייסרים בזוגיות חשוכת ילדים, אמרו שבוודאי גם לו אין ילדים, שחווה על בשרו את צער הציפייה. איך זה שבספר השני אין לו ילדים ובספר הראשון הוא אב לילד הסובל ממגבלה שכלית? שפר על מבקרי הספרות גורלם שאיש אינו מבקש מהם דין וחשבון על סתירות בטורי הביקורת שלהם, כפי שמבקשים הם עצמם מן הסופרים על סתירות בחיבוריהם.

בשלישי שלו, 'האיש שבא מהאש', נגמרו לכולם ההסברים והתחילו הניחושים. אולי זו אוטוביוגרפיה במסווה של ספר פנטזיה, 'האיש שבא מהאש' הרי רומז לראשי התיבות של שמו, א"ש, אותיות שהפכו לשמו הספרותי. והיו שהיללו שתוך כדי כתיבה נזרקה בו רוח מלמעלה, ואולי יש לומר נבואה.

מכל מקום, זכתה היצירה שלו בכל פרס אפשרי. אפילו זוכים ששמם חרוט דרך קבע על כספי הפרס בטרם הגישו את מועמדותם, נדחקו לקרן זווית מפניו של א"ש עפרוני. "גאון בין חכמים" כתבו עליו, "ענק בין גמדים" אמרו עליו. תחרות סופרלטיבים שהמנצח הגדול בה היה הפלא הספרותי בעצמו.

הפלא הזה הקפיד להוציא ספר בכל שנה, והלך והשתבח מיצירה ליצירה. אמרו עליו שהיה הסופר שהחזיר את חדוות הקריאה לעולם והיה מי שאמר שהחזיר את החדווה בכלל.

גם מראיינים אינם מתבקשים לתת דין וחשבון ואינם מתבקשים לגוון את עצמם, ואין לך ריאיון עם סופר שאינו מסתיים בשאלה הזהה: נו, עובדים כבר על הספר הבא? גם א"ש עפרוני נשאל כך אחרי הספר האחרון שלו, 'טווס שחור-לבן', רומן שנון על הצביעות בחברה, והמראיין בריאיון הבלעדי הראשון ששאל על הספר הבא, הוסיף בחיוך: "אתה מבין שהקוראים שלך כבר כוססים ציפורניים? כולנו כבר מכורים". הוא אפילו התנצל בפניו של עפרוני על שהוא משתמש בביטוי השחוק "כוססים ציפורניים", באוזני אדם שנמנע ממטבעות לשון ישנים ובודה מליבו חדשות לבקרים ביטויים חדשים. אחר כך התנצל גם על "חדשות לבקרים".

אבל א"ש אמר שאין צורך להתנצל ושהוא אינו יודע לומר דבר על הספר הבא, ואינו יודע אם בכלל יהיה הספר הבא. המראיין חייך אליו כמי שעלה עליו, זו בוודאי עצה שקיבל ממחלקת היח"צ בהוצאה כדי למתוח את הקוראים. מן הסתם חשב לעצמו שבשביל סופרים כמו א"ש אין כל צורך בפעלולי שיווק, גם אם יכתוב רומן עב כרס על מעלליה של נמלה עמלה במרצפות הבית, יתמלאו החנויות בלקוחות שמבקשים את החדש של עפרוני. ניסה קצת ללחוץ, אולי בכל זאת ירמוז לו הגאון על היצירה הבאה, ומשלא עלה בידו אמר: "בסדר, מכבד, נמתין שנה. הרי זה הקצב שלך, ספר בשנה. נראה איזו הפתעה כבר תבשל לנו".

ההפתעה שהתבשלה הייתה גדולה כל כך, עד שכנראה לא הספיקה שנה כדי להכין אותה. חלפה שנה ועוד אחת, ובשנה השלישית כבר התחילו מנהלי הרשתות לדחוק בהוצאה: "נו, מה עם איזה חדש של עפרוני?" אבל איש בהוצאה לא ידע לענות. לומר להם את האמת לא יכלה ההוצאה להרשות לעצמה, הוא סופר הדגל שלהם, פסגת המכירות של השנים האחרונות. מה יגידו? שעפרוני נעלם להם כבר זמן רב? שבקושי עונה לטלפונים, וכשכבר מואיל בטובו לענות, נשמע כמי שמתמקח והם חושדים שאולי בינו לבינו כבר גמר אומר לחתום עם הוצאה מתחרה? הם לא יגידו את זה לאיש, ולו בשביל הסיכון שתהא זו נבואה המגשימה את עצמה. גם לזרוע הבטחות שווא כפי שעשו בשלוש השנים האחרונות, שמדובר בכמה חודשים וליטושי עריכה - אינם יכולים. זמן הציפייה נמתח כמו מסטיק, וכמו כל מסטיק כבר איבד מזמן את טעמו ואין טעם ללעוס יותר. איש לא יאמין לגיבובי ההסברים שלהם עוד. בחרו לומר שהיצירה של עפרוני כמו קדירת בשר משובחת שמונחת על פתילייה, הזמן עושה לה טוב. רק טוב.

אולי ליצירה של עפרוני הזמן עושה רק טוב, אבל לאושרי, מנהל המכירות של ההוצאה, הזמן עושה רק רע. רע מאוד. המנכ"ל כבר דרש דין וחשבון, והבעלים עצמו התקשר לתבוע תשובות. עקומת המכירות בירידה תלולה, ואין כוכבים חדשים בשמי הספרות, את כולם גנבו המסכים. הכול תלוי בסופר אחד שכבר שלוש שנים לא סופר את המצוקה שלהם, ומי יודע מה בליבו.

בהתחלה ניסו לדבר על ליבו בדברים של חנופה, כתבו לו שכמוהו אין, ולכן אין לו את הפריבילגיה להשאיר את העולם צמא, שמא יתייבש. משלא הועיל להם, ניסו לעורר קנאת סופרים, ושלחו לו את רשימת רבי המכר השנתית, כבר יותר מדי זמן שאיננו שם, אולי ידגדג לו בקצה העט. אבל עפרוני לא התרשם מן החנופה, וקנאת סופרים לא הרבתה בו חוכמה, סימן באצבע זקורה להודעה בנייד, ויותר מזה לא אמר דבר.

בהתחלה ניסו לדבר על ליבו בדברים של חנופה, כתבו לו שכמוהו אין, ולכן אין לו את הפריבילגיה להשאיר את העולם צמא, שמא יתייבש. משלא הועיל להם, ניסו לעורר קנאת סופרים, ושלחו לו את רשימת רבי המכר השנתית, כבר יותר מדי זמן שאיננו שם, אולי ידגדג לו בקצה העט. אבל עפרוני לא התרשם מן החנופה, וקנאת סופרים לא הרבתה בו חוכמה, סימן באצבע זקורה להודעה בנייד, ויותר מזה לא אמר דבר

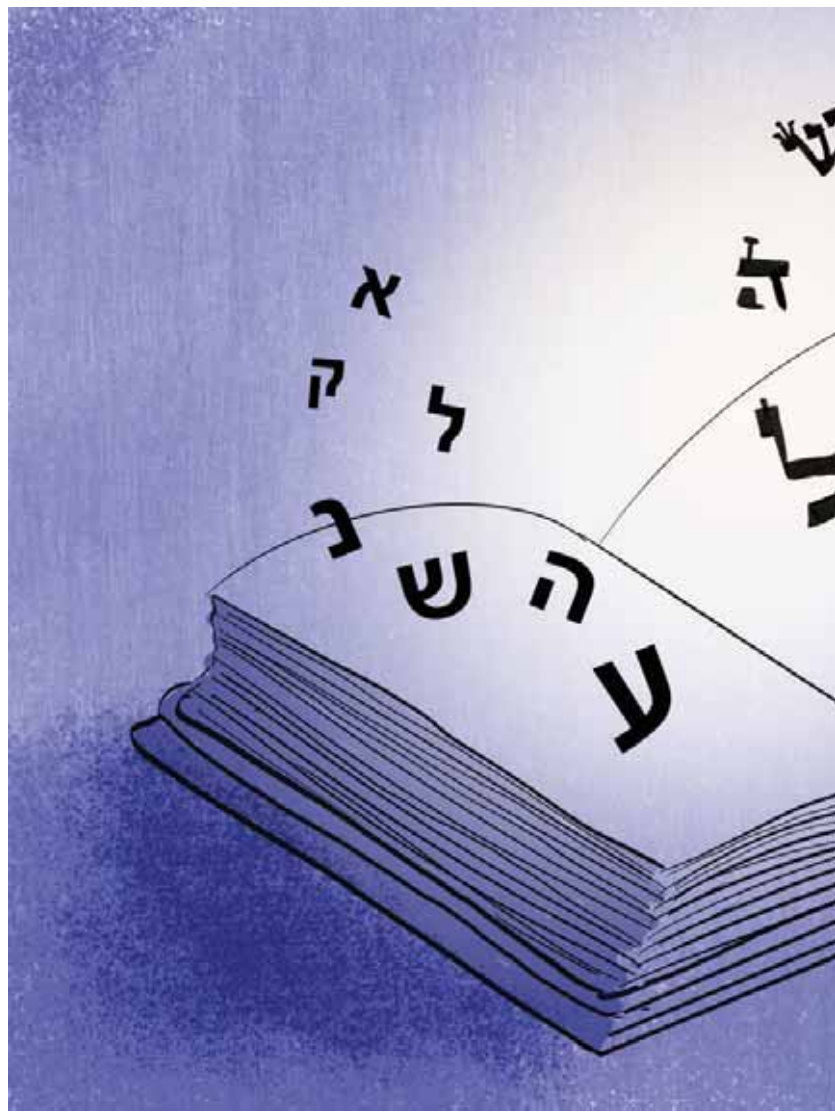

נוגה וגאל נרד

***

כשאושרי, מנהל המכירות בכבודו ובעצמו, הגיע אל ביתו כדי להפציר בו לשוב לכתוב, הוא השיב לו בחיוך חמקני, הסחת דעת ושני קרואסונים מאתמול.

"נו, מה מתבשל?" ניסה לרחרח.

"לא תמיד מתבשל".

"ובכל זאת?"

"בכל זאת".

"מי כמונו יודעים שאומנות זו אומנות ואי אפשר לדחוק ביצירה", המתיק אושרי, "אבל אתה יודע מה אומרים - שהאומנים הגדולים לא ממתינים להשראה, הם יוצרים אותה".

"יפה אומרים", אמר, ולא נידב מידע.

"אז אתה בכלל לא כותב?"

"לא משהו שנחשב כתיבה".

"אז אתה כן כותב!"

"לא, לא. זה לא מה שאמרתי".

"כל דבר שתכתוב נחשב כתיבה, אתה יודע את זה".

"לא, לא", אמר לו ונופף בידיו, "אתה לא בכיוון".

"אז מה אתה עושה בכל הזמן הזה?"

זו כבר הייתה שאלה חטטנית מדי, שרק האיצה בפגישה להגיע אל קיצה. א"ש אמר לו שטוב שהזכיר לו שהוא חייב לעצור כדי לעשות את מה שהוא עושה בכל הזמן הזה, ובעדינות הוסיף שאין טעם לבוא ולנסות שוב, גם לא עם המנכ"ל והבעלים.

בדרך הביתה ניסה אושרי לנתח מה עובר על עפרוני. דבר אחד בטוח: בניגוד מה שלחששו בהוצאה, הוא לא בדיכאון. היה לו ניצוץ בעיניים, לא ניצוץ של שיגעון ולא ניצוץ של דיכאון. אולי זה הניצוץ של אומנים שמצליחים לחבר אות לאות ולברוא שמיים חדשים וארץ חדשה, שלא היו כאן מעולם. אבל מדוע לכל הרוחות הוא מסתיר אותם?

את הרעיון לבלוש אחריו הציעה, שלא כצפוי, דווקא ראש מחלקת שירה בהוצאה. זה היה בשיחת מסדרון אקראית עם אושרי: "אמור לי, מה כולם מסתודדים כאן כל הזמן?" ניסתה להבין, וכשהבינה זרקה: "אז תרגלו אחריו", לגמרי בצחוק, בשל העיסוק המופרז לטעמה בסופר אחד, חשוב ככל שיהיה, שעם כל הכבוד שהיא רוחשת לו, עדיין אינו משורר.

אבל מנהל המכירות דווקא אהב את הרעיון שלה. היא נבהלה: "מה, אנחנו עבריינים, תגיד לי? אנחנו לא אמורים להיות אנשי תרבות?" הוא חייך אליה חיוך של אנשי מכירות אחרי עסקה מוצלחת, והיא רק עלתה להתקפה: "תגיד לי, ככה אתה רוצה שייראו היחסים עם הסופרים והמשוררים שלנו?!"

אבל הוא הרגיע אותה, בעיקר את עצמו, שזה לא צריך להיות פלילי, סתם אכפתיות, להבין מה מתבשל. ובכלל, ההתנהגות המשונה שלו מצביעה על מצוקה, ואם באמת אכפת להם ממנו, כדאי שיהיו שם בשבילו, בשביל מה יש חברים? כשראה בפניה את הזעזוע מאימוץ הרעיון שלה עצמה, אמר לה: "תגידי, מה נראה לך?! שבאמת חשבתי לבלוש אחריו? אוי, אתם המשוררים - אתם לוקחים את עצמכם כל כך ברצינות, כבר אי אפשר לצחוק איתכם, אה?" הוא את שלו כבר השיג, מה אכפת לו להניח את דעתה, ואחרי שהצבע שוב בצבץ בין שורות הקמטים על מצחה, הלכה לחדרה לסיים את עריכת 'עלעל ברוח', והוא התפנה למשימת הבילוש.

הוא מבין דבר או שניים בהלכות בלשות. פעם, לפני שספרים הפכו אצלו לעסק ועדיין היה מדובר באהבה טהורה, נמשך יותר מכול לספרי בלשים. הוא כבר יודע שבלש מקצועי לא הולך באמת עם מקטורן של בלשים, ובטח לא מצטייד בזכוכית מגדלת. להיטמע בשטח, זה הסיפור, ולא להיות מזוהה. הבעיה שא"ש עפרוני יזהה אותו ברגע. מהביקור הקודם זכר שליד ביתו של עפרוני התנהלו עבודות של מע"צ להרחבת הכביש. זה מצוין. הצטייד באפוד זוהר שיש לו ברכב, חבש כובע מצחייה ויצא למשימה. הטלפון הנייד יעזור לתת תחושה של מנהל עבודה ויאפשר לו להמשיך את עבודתו כרגיל מהרחוב תוך כדי בילוש. מושלם.

החל משבע בבוקר פטרל בסביבת הבית. כלום. עפרוני לא יצא מביתו. גם למחרת, וגם ביום השלישי. הוא כבר דאג לו באמת. הוריד את האפוד והקסקט, הניח ברכב וניגש לדפוק בדלת בלי קסקט ובלי תחפושות. אשתו של א"ש פתחה לו. "הוא לא בבית. יוצא מוקדם מאוד. כרגיל. תפילה ותיקין ואז..."

"ואז מה?" שאל אותה. הנה הוא עומד לגלות.

"ואז לעניינים שלו".

"סליחה שאני שואל, מה זה 'העניינים שלו'?"

"רגע, מי אתה בעצם?"

"אה... חבר. לא נפגשנו הרבה זמן, אז שואל".

"הלך לעניינים שלו, נו, אם אתה חבר, אתה יודע, העניינים החדשים שלו".

הוא לא יודע אבל הוא קרא מספיק כדי לדעת שאסור לו לעורר חשד, איך היה כתוב באחד מספרי הבלשים שקרא? לא צריך לרדוף אחרי ראיית הזהב, צריך לבנות מגנט מספיק חזק כך שהיא כבר תבוא לבד.

פתאום תפס את עצמו, מרוב שהיה ממוקד משימה לא שם לב מה אמרה. תפילה? זה מה שאמרה? ואם שמע טוב היא אמרה תפילת ותיקין. הוא יודע מצוין מה זה ותיקין. סבא שלו היה קבוע בוותיקין, אבא שלו כבר הסתפק במניין של שמונה, והוא כבר לא. אבל מה לסופר חילוני מבית ולתפילת ותיקין? הנה קצה חוט מבצבץ - ככה נראה תחקיר לקראת רומן חדש. ככה בדיוק יוצר הגאון הזה את ספריו, ככה הוא נכנס לדמויות. מוכן לקום כל כך מוקדם בשביל היצירה שלו, ככה נראה מקצוען. לכן כולם בטוחים בכל ספר מחדש שמדובר באוטוביוגרפיה. אבל הנה, בלש בפעולה עולה על סופר בפעולה: רומן על חרדים מתבשל פה וזו בשורה מעולה. כזה עוד לא היה להם בהוצאה. הללויה.

ליתר ביטחון, רק כדי לוודא, בדק באינטרנט מתי תפילת ותיקין למחרת, וקם גם הוא בארבע וחצי להתייצב ברחוב של א"ש. גם עובדי מע"צ קמו לוותיקין וסידרו לו חיפוי. הוא אפילו לא נאלץ להמתין כל כך הרבה. א"ש יצא את ביתו דקות ספורות אחר כך, נרתיק של טלית ותפילין תחת בית השחי. מקצוען של ממש. אף מתפלל לא יחשוד בו.

הלך אחריו במרחק בטוח בלי לעורר חשד, עד שנכנס א"ש אל בית כנסת מואר בין בתים חשוכים. "אוהל יעקב ולאה" היה כתוב בכניסה. אושרי חשב לעצמו איך ראו המתפללים בצערה של לאה והשמיטו מהאוהל את רחל.

הוא נכנס אל מבואת בית הכנסת ומיד מצא מדרגות המובילות אל עזרת הנשים שבעלייה. הוא יודע שבימות החול עזרת נשים ריקה, וממנה השקיף בקלות אל עזרת הגברים.

לא זו בלבד שעלה בידו של א"ש להערים על המתפללים שהוא אחד משלהם, אפילו אושרי, מנהל המכירות, כמעט אכל את הפיתיון. איך הוא אוחז בסידור ומניע שפתיים ומתנודד קדימה ואחורה בדבקות, כאילו אין מדובר בתחקיר. מכל מקום, לא בטוח שמדובר בתחקיר על חרדים. כמעט כל המתפללים מבוגרים, לרובם כיפות סרוגות, לאחרים שחורות, אבל אינם לבושים בשחורים. עכשיו הבין מדוע גם א"ש עצמו לא החליף בגדים.

שעה ארוכה התפללו וכבר מאס אושרי במשימת הבילוש שנטל על עצמו. כמה אפשר להביט בשחקן מתפלל, וכבר כמעט הלך משם, אלא שהתחילו המתפללים לחלוץ תפילין. חשב שישוב א"ש לביתו, אבל אין גבולות לתחקיר של א"ש. מבית הכנסת הלך אל המקווה הסמוך. אושרי חייך לעצמו, הנה מעידה ראשונה בתחקיר, חסידים הולכים אל המקווה ואחר כך לתפילה, אבל אף אחד ממתפללי בית הכנסת לא ראה אותו נכנס אל המקווה והתחקיר נמשך בלי שא"ש ייחשף.

אחרי כמה דקות יצא מן המקווה, רחוץ ונאה. לאן עכשיו? שאל את עצמו אושרי וקיבל תשובה מהר מן הצפוי. שוב 'אוהל יעקב ולאה'. התחקירן הזה אינו יודע שובע, מניין אחר מניין, תפילה אחר תפילה, עד ששפת הדמויות תהא שגורה על פיו, עד שידע איך הן חושבות ומה הן מבקשות, ומה בליבו של הרב ובליבו של הגבאי ובליבו של מי שמבקש לשמש כגבאי ואין מניחים לו. אבל הפעם לא נכנס א"ש מן המבואה אל תוככי בית הכנסת. הוא ירד במדרגות.

מיהר מנהל השיווק לחפש חלון מבחוץ להשקיף דרכו. חיפש ומצא. א"ש עפרוני ישב רכון לפנים, גבו אל החלון, מעליו מנורת לילה מאירה אל השולחן שלפניו, והוא יושב וכותב. בדיוק כמו שחשב, טפח לעצמו טפיחת הערכה דמיונית על כתפו הבלשית, וניסה לאמץ את עיניו ללכוד מילה או שתיים מן הרומן המתהווה. הציץ בכל כוחו. הציץ ונפגע. א"ש לא כותב רומן. הוא טובל נוצה בקסת של דיו, וכותב לאט לאט אותיות על קלף שנראה כקלף ספר תורה.

עכשיו כבר ברור כשמש, גיבור הרומן הוא סופר סת"ם, ועד כדי כך נכנס א"ש לדמות, עד שאוחז נוצה כמותו וכותב

הרב ליאור אנגלמן

בכתב סת"ם כמותו. וכל כך ערמומי הוא א"ש, שלרגע כבר השתכנע אפילו הבלש עצמו שהכול אמת לאמיתה, שאין כאן תחקיר ואין עלילה, אבל נזכר איך לרגל הוצאת העותק המאה אלף בארץ של ספרו האחרון ישבו לחגוג במסעדה שאפילו שומר מסורת לא יאכל בה, לא כל שכן סופר סת"ם, והבין שהכול סתם. אחיזת עיניים.

אלא שאחר כך נזכר גם במה שאמרה לו אשתו של הסופר, שאם הוא חבר שלו הוא בוודאי מודע ל"עניינים החדשים שלו", וזה ערער אותו לחלוטין. אולי משהו לא טוב עובר על א"ש? אולי זה לא תחקיר ולא דמות, אולי זו באמת דמותו החדשה? ככל שהבין זאת, כך עלה זעם באפו - איך יכול אדם יצירתי כא"ש עפרוני להפקיר את הכישרון הגאוני שהתברך בו בשביל כתיבה שכל גולם, יסלח לו סבא שלו שקם לוותיקין ואבא שלו שקם לשמונה, אבל באמת כל גולם יכול לעשות. ומה יעלה בידו אחרי שבועות וחודשים של עבודה אפורה? ספר תורה שאינו שונה במאומה מכל ספר תורה אחר, בלי שמץ ממעוף האומנות של א"ש הסופר, כאילו כתב אותו סתם סופר. כשהבחין שאפילו את האותיות שכותב א"ש על הקלף אינו בודה מליבו, הרי ספר תורה מונח לפניו והוא מעתיק אות מאות, מילה ממילה, אינו יוצר מעצמו דבר, כמעט שיצא מנהל המכירות מדעתו.

זה גמור. הוא חייב להפנים את זה. זהו, א"ש עפרוני שייך להיסטוריה, צריך לממש את אדי הדלק האחרונים של ספריו הקודמים, לשווק אותם חזק ולחשוב הלאה. כבר מזמן אמר למנכ"ל שצריך לעבוד כמו בקבוצת כדורגל מקצוענית, להקים מחלקת סקאוטינג ולזהות כישרונות צעירים. בינתיים הם סתם מתישים את עצמם עם מאות כתבי יד שמגיעים אליהם, חלק בוסריים, חלק רקובים, וכל השאר בסופו של דבר הם עוד מאותו דבר. אחד לחמישים ראוי לפרסום, אחד למאה יפיק גם רווחים. הם צריכים להתחיל לצוד כישרון, לראות מי כותב יפה ברשתות, לרחרח בתחרויות לכתיבת סיפורים קצרים, לזהות למי יש את הטאץ' הזה שיש לגאונים. לפנות אליו, ללטף לו את האגו, לבשר לו שהוא הדבר הבא, לחדד לו את העיפרון, לפני שהוא כותב ופונה להוצאה אחרת. עכשיו, כשהם בדרך לאבד את עפרוני סופית, הוא חייב לחזור על הרעיון שלו שוב באוזני המנכ"ל ולגשת למלאכה.

בדרך להוצאה עבר בחנות הספרים הקרובה, כדי לראות שהספרים שלהם ממוקמים בשולחנות שיודעים לדחוף עלילות היישר לידיהם המושטות של הלקוחות. שאל את בעלת החנות מה פתאום המשחקים בולטים ככה והספרים מוצנעים, זו חנות ספרים בסוף, לא? אמרה לו: "תביא כבר את עפרוני במקום להטיף לי על חנויות ספרים. המשחקים משאירים אבק לשאר". אמר לה: "ברור שאביא לך את עפרוני, אבל בינתיים תשימי את הקודמים שלו פה, ואם לא אכפת לך, גם את החדשים שלנו. יצאו כמה מעולים של סופרים אחרים". מה יגיד לה, שגם עפרוני מעלה אבק? שהפך מיוצר למעתיק? "ומתי יגיע החדש?" דחקה בו. "יגיע", אמר לה, "עפרוני לא סופר רגיל, כל ספר אצלו זה בריאת העולם". "כן, הוא טיפוס טיפוס", אמרה, ומנהל המכירות קפץ: "מה, את מכירה אותו?". "לא מכירה־מכירה, אבל כשיצא האחרון שלו, נכנס פעם אחת, אמר שבא להרגיש את הדופק. אמרתי לו 'תרחיק את הסטטוסקופ שלך מהאוזניים שלא יתפוצצו מרוב דופק, כל הזמן קונים'. שאל אותי: 'מה הכי נמכר?' אמרתי לו: 'שלך, נו'. אמר לי: 'לא פה. לא היום. אני שואל מה הכי נמכר מאז ומעולם'. אמרתי: 'בטח הארי פוטר. בעצם שייקספיר. ואז נזכרתי: התנ"ך. כן, כן, התנ"ך'. הוא שאל אם אני בטוחה. שאלתי את גוגל. הוא היה בטוח. הקראתי לו: 'למעלה משישה מיליארד עותקים'. אמר לי: 'עכשיו הבנתי הכול', ויצא. טיפוס־טיפוס. אמרתי לך".

עכשיו גם מנהל השיווק הבין הכול.

הוא כבר חייב לנסוע להוצאה, אבל משהו בו התעקש ללחוץ על החיפוש האחרון בווייז, ולהגיע שוב ל'אוהל יעקב ולאה'. אם זה הסיפור של עפרוני, להתחרות בשישה מיליארד עותקים, אז מישהו צריך ליישר לו קצת את האף. בשביל הקוראים. בשביל ההוצאה. אבל קודם כול בשבילו. ואין מישהו שיעשה את זה, רק הוא יכול.

***

בית הכנסת עדיין היה פתוח. הפעם לא חיפש חלון, בא להניח הכול על השולחן. ירד במדרגות המובילות אל חדר ההעתקה של א"ש עפרוני. הוא לא היה שם, אבל עדיין דלקה הנורה ועדיין מונחים היו שם שני ספרי התורה, המעתיק והמועתק. סקרן היה לדעת כמה נשאר לו לא"ש עד שיחדל מהתחביב המשונה שלו. ממבט חטוף בשני הספרים נראה שהוא בערך ברבע הדרך. המילים האחרונות שכתב: "וה' הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחותם הדרך, ולילה בעמוד אש להאיר להם, ללכת יומם ולילה". משעשע, חשב לעצמו: א"ש כותב על אש. אחר כך ראה שעל השולחן הדביק מישהו, אולי א"ש בעצמו, נייר ועליו בכתב סת"ם: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד, מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה". מעניין.

כל כך מעניין עד שכמעט לא הבחין בא"ש שנכנס, ומשהבחין בו נדרך. "מה לידידי בביתי?" שאל אותו. הנה, מרוב העתקה גם הוא כבר משתמש בקלישאות שחוקות.

"ידידך מתגעגע", החליט מנהל המכירות לפתוח בדברי פיוס, "ולא רק ידידך, גם המוני קוראים".

א"ש עפרוני פשט ידיו לצדדים כאומר: ומה אני יכול לעשות?

אושרי החליט לעלות להתקפה: "תראה אותך, יושב כפוף. מעתיק. מה אתה מעתיק - 'ואהבת לרעך כמוך'? תחשוב על כל האנשים שמחכים לקרוא ממך. אוהב אותם? תשמח אותם. מעתיק 'לא תגנוב'? מעתיק 'בל תשחית'? תסלח לי שאני אומר לך את זה, כן, אבל אומן שמשחית את היצירתיות שלו זה וואחד בל תשחית, זה בטוח יותר גרוע מחקלאי שעוקר עץ".

א"ש ניסה לומר משהו, אבל מנהל המכירות היה כבר בתנופה והוציא מהכיס את הניידˇ שלו, הקליד משהו והראה לו: "זה דוח המכירות של הספר האחרון שלך. תראה את המספרים. שבעים אלף עותקים. אין בארץ מספרים כאלה. תעשה את החשבון, תוסיף את המשפחה של כל קונה, תוסיף את כל הקוראים בספריות, זה מאות אלפי קוראים. אלה המעריצים שלך. אתה פוגע בהם, ומילא הם, תחשוב קצת על עצמך, אתה לא יכול להרשות לעצמך לאבד אותם. שלא לדבר על הפרנסה".

א"ש לא ענה לו, רק פלט בחצי בוז וחצי בהלה: "מעריצים..." ביקש את סליחתו של מנהל המכירות, אמר לו שהוא בעיצומה של הכתיבה החשובה בחייו, והפטיר: "בגלל המעריצים אני כאן, רק שתדע".

"בגללם?" מנהל המכירות לא הבין.

"בזכותם", תיקן א"ש, "רק בזכותם".

מנהל המכירות עוד ניסה: "תגיד לי, אתה באמת חושב להתחרות במכירות של התנ"ך?" אבל א"ש סימן בתנועת ביטול כאומר שאין טעם להסביר למי שממילא לא יבין, ושב למלאכת ההעתקה.

אילו היה יודע אושרי מה מחכה לו בהוצאה אולי היה נאבק עוד קצת, אבל לא העלה על דעתו שאחרי שנתיים נוספות בלי עפרוני ובלי צמיחה במכירות יפגוש בסתם יום של חול את המנכ"ל מסייר בין חדרי העורכים בלוויית בחור צעיר ושאפתן.

המילה פיטורין לא נאמרה במפורש אף לא פעם אחת. להפך, המנכ"ל החמיא לו על המאמצים וההישגים, ואמר שאם יש מישהו אחד שיצליח להסתגל הכי טוב לרה־ארגון־פרוסס שלפנינו, זה רק עובד מוכשר כמו אושרי - כך ממש אמר, "רה־ארגון־פרוסס", כי בלועזית מקצועית זה נשמע דוקר פחות. ואחרי שניפח את הבלון הלועזי הכיר לו את אריק, שעבד בשנתיים האחרונות באחת הרשתות המובילות באנגליה, והוא יהיה המנטור הכי טוב למכירות בשביל אושרי. "תלמד ממנו, תקלוט את הניואנסים, זה ייקח אותך רחוק, את כולנו", אמר לו המנכ"ל, ורק בבית תפס אושרי שהוא בעצם ביקש ממנו להיות המעתיק. דווקא ממנו, שהיתרון שלו הוא בחשיבה מחוץ לקופסה, ואפילו כשפעם אחת העתיק בבגרויות עשה את זה בדרך הכי מקורית, תלה מראה קטנה בתקרה, הניח מראה קטנה לצד מחברת הבגרויות, וקטף ציון גבוה על חשיבה בלי מסגרת. עכשיו מביאים לו מנטור? באמת... אושרי ידע שהמנכ"ל ידע שזה נקרא לפטר. לפטר יפה, אבל לפטר, והוא יצא בזעם ולא חזר לשם יותר.

ברור שהיה יכול למצוא מיד עבודה אחרת, אבל פראייר הוא לא. שנים שילם ביטוח לאומי מופקע בדיוק בשביל הרגע הזה, וכמה שהמילים "דמי אבטלה" עשו לו צרבת, הוא התגבר וחתם וקיבל. מה שמגיע מגיע. חודש אחרי חודש חתם, ואפילו לא רחרח אחר עבודה חדשה, וכשהגיע החודש האחרון של דמי האבטלה, החליט לפנק את עצמו בספר בלשים חדש שיגמע בחודש המנוחה האחרון שלו, ממש כמו פעם לפני שהפך את הספרים מאהבה למשימה.

המוכרת בחנות זיהתה אותו מיד, שאלה מה קרה, מזמן לא היה כאן, והאם עבר למכירות במחוז אחר. "זה סיפור ארוך", אמר לה, "ארוך ומשעמם. אבל בינתיים, אולי יש לך איזה ספר בלשים טוב להמליץ לי? הכי ארוך שיש". "אתה צוחק עליי, נכון? מה בלשים? את האחרון של עפרוני קראת?" אמרה, והגישה לו חדש אחד ליד. "איזה תרגיל עשה לכם, אה? בלי הוצאה, בלי תמלוגים. בטח אכל לכם את הלב שם בהוצאה". בטח לא ראתה את החיוך שלו, את הניצחון הקטן שלו על אריק, והמשיכה: "לא רוצה ללחוץ על פצעים, כן, אבל זה הכי טוב שלו בפער. הקהל מצביע חזק בקופות".

הוא לקח לידיו את הספר החדש, 'המעתיק', כריכה שחורה, נוצה לבנה, א"ש עפרוני באותיות צנועות. הפך אל גב הכריכה: מינימליסטי במיוחד: "כשהאותנטיות הפכה לזיוף מקצועי, יוצא אביהו שרגא ששרף את כל הבמות האפשריות לבקש את עצמו".

המוכרת התנדבה להרחיב לו: "זה על זמר יוצר, כמעט אליל, שמרוב אותנטיות מזויפת איבד את עצמו. הוא מתחיל לשנוא את עצמו ואת המעריצים, והולך בעקבות איזו מנגינה עתיקה. היא מולידה אותו מחדש, כמו תינוק שמתחיל לצעוד. חתיכת סיפור. האמת, הרגשתי שאני קוראת פרק בתנ"ך, לא סתם רומן. אומרים שזו הפעם הראשונה שא"ש כותב אפס אוטוביוגרפיה ומאה אחוזי דמיון. וזה באמת הכי טוב שלו. אתה חייב לקרוא!" ■

> מיהר מנהל השיווק לחפש חלון מבחוץ להשקיף דרכו. חיפש ומצא. א"ש עפרוני ישב רכון לפנים, גבו אל החלון, מעליו מנורת לילה מאירה אל השולחן שלפניו, והוא יושב וכותב. בדיוק כמו שחשב, טפח לעצמו טפיחת הערכה דמיונית על כתפו הבלשית, וניסה לאמץ את עיניו ללכוד מילה או שתיים מן הרומן המתהווה. הציץ בכל כוחו. הציץ ונפגע. א"ש לא כותב רומן. הוא טובל נוצה בקסת של דיו, וכותב לאט לאט אותיות על קלף שנראה כקלף ספר תורה

מחפשים מקום במרכז העיר לעלות לתורה? מחפשים קהילה לשייך, חמה ומקבלת

בית מדרש ראשון לציון

בית מדרש ראשון לציון

בראשות הרב גלעד ספרוני שליט"א

מלגות גבוהות מאוד למתאימים
ממומן ע"י קרן נר למחר

חזון בית המדרש

בשעה מיוחדת זו בה עם ישראל מתעורר להכיר את זהותו, בית המדרש מהווה מענה ואבן שואבת לתורה ותפילה בעיר הרביעית בגודלה בארץ.

אחת ממטרות העל שבית המדרש הציב לעצמו היא לתת מענה לאברכים ובני ישיבות החפצים לעלות קומה נוספת בלימוד התורה- בגמרא בעיון, בהלכה ובבניין הקומה האמונית על פי דרכו של מרן הראי"ה קוק זצ"ל

רבני בית המדרש

ראש בית המדרש
הרב גלעד ספרוני שליט"א

הרב שלמה דרייפוס

הרב דוד טורנר

הרב דרור דוידוביץ'

שני סדרים גמרא בעיון

לימודי אמונה מעמיקים

עשייה תורנית ברחבי העיר

עזרה במציאת דירה ותעסוקה

בית מדרש ערב

קהילה חמה וצעירה

ליווי רוחני לנשות האברכים

לפרטים

אריאל 054-4985404 אסף 054-4854434

יהודה לייב פינסקר 3, ראשון לציון | beitmidrash20.co.il | בית מדרש ראשון לציון

בית מדרש 'חי בקהילה' ראשון לציון בראשות הרב גלעד ספרוני שמח לבשר על פתיחת זמן קיץ במדרשה

לו"ז זמן קיץ

מדכשת באלב מרים

בראשות הרב גלעד ספרוני שליט"א

כל יום רביעי | בית כנסת יחיאל, יהודה לייב פינסקר 3 ראשון לציון

20:00 הרבנית יעל טבדי

21:00 הרב רונן טמיר

ט"ז אייר - א' סיוון
28.5 - 14.5

20:00 סדנה מיוחדת עם הרבנית הילה ספרוני

ח' סיוון - ט"ו סיוון
11.6 - 4.6

20:00 הרב גלעד ספרוני

21:00 הרבנית רננה שפירא

כ"ב סיוון
18.6

20:00 הרב גלעד ספרוני

21:00 הרב יהודה סדן

כ"ט סיוון
25.6

20:00 הרב לביא אנגלמן

21:00 הרבנית אסתר סולטן

ו' תמוז - כ"ז תמוז
23.7 - 2.7

בברכה אוהד אוזן המשנה לראש העיר ומחזיק תיק מסורת ישראל בקהילה | לפרטים: שרה 058-7994889 רותם 058-6436968 | בין השיעורים תערך הפסקה בה יוגש כיבוד חלבי עשיר

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

הקבינט אישר 22 יישובים נוספים ביהודה ושומרון

הקבינט אישר השבוע את הצעתו של **שר האוצר בצלאל סמוטריץ'** להקמת 22 יישובים נוספים ביהודה ושומרון. בפעם הראשונה, כמחצית מהיישובים הם חדשים לגמרי ולא רק הסדרה של יישובים קיימים. המשמעות היא תפיסות שטחים נרחבות, קטיעת רצפים ערביים בשטח ועתודות אדירות לבנייה בהתיישבות.

בין היישובים המאושרים חומש ושאנור, בכך מדינת ישראל מבטלת באופן מעשי את ההתנתקות מצפון השומרון. החלטה זו מצטרפת להחלטות הקודמות שהוביל סמוטריץ' בקדנציה זו, כאשר מתחילת הקדנציה הוקמו בהובלתו 50 יישובים ביהודה ושומרון.

היישובים החדשים כוללים: 17 יישובים בבנימין, 13 בשומרון, 6 בהר חברון, 6 בגוש עציון, 5 בבקעת הירדן ו-3 במגילות ים המלח. בנוסף יוקמו 4 יישובים באזור הגבול עם ירדן לחיזוק השדרה המזרחית, 2 יישובים לחיזוק אזור כביש 443, ו-3 יישובים אסטרטגיים במרחב הר חברון.

ירושלים חוגגת שכנות

צילום: עיריית ירושלים

עיריית ירושלים באמצעות מינהל קהילה, קיימה שורת פיקניקים קהילתיים, לכבוד יום השכנים הבינלאומי.

העירייה מזמינה את תושבות ותושבי העיר לקחת חלק בשורת פיקניקים קהילתיים, סדנאות יצירה ובתים מארחים. היוזמה תתקיים בין התאריכים 23.5 עד ל-9.6, יום ב'.

ותכלול פעילויות קהילתיות המחברות בין שכנים ומחזקות את תחושת ה'ביחד'.

היוזמה, מובלת על ידי המחלקה לעבודה קהילתית במנהל קהילה, בשיתוף מרכז הגישור העירוני ותכנית "נציגי בניין", שמה לה למטרה לעודד היכרות, סולידריות ותחושת שייכות במרחב השכונתי.

ראש העיר ירושלים, משה ליאון: "היוזמה של מינהל קהילה לכבוד יום השכנים הבינלאומי היא מהלך מרגש שמחזק את הלב הפועם של ירושלים, הקהילות והשכונות שבה. עיר טובה נבנית משכנים טובים. מפגש פשוט בגינה או שיחה עם שכן שלא הכרנו - אלה הדברים שמחזקים את תחושת השייכות והביחד בעיר מיוחדת כמו ירושלים".

אולימפיאדת ההלכה

צילום: יח"צ

אולימפיאדת ההלכה של רשת החינוך 'נעם-צביה', בהשתתפות מאות תלמידות מאולפנות מרחבי הארץ התקיימה באולם התרבות ביד בנימין. האולימפיאדה מהווה אירוע שיא לאחר שבמשך חודשים, במהלכו התלמידות משננות הלכות ומעמיקות בסוגיות שונות לקראת אירוע הגמר המתקיים באולימפיאדה. נושא החידון היה הלכות ברכות ובן אדם לחברו ובסימן לאורם נלך שולבו בו תולדות חייהם של גדולי מאורי הדורות הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל ובנו הרב צבי יהודה זצ"ל. בסיום החידון הוקירה רשת החינוך את המורים שהצטיינו בהטמעת ההלכה במוסדות הרשת בהם כיתתה של המורה רחל ארגמן צביה מעלה אדומים שהובילה את כיתתה להישג מרשים בהצטיינות במבחנים החודשיים שנערכים לתלמידות במשך השנה.

במקום הראשון זכו מאולפנת נעם בנות קרית משה התלמידות **מאיה שרביט ומרים גורן**.

מתרחב שיתוף הפעולה בין משרד הרווחה לעזר מציון

צילום: עזר מציון

משרד הרווחה והשירותים החברתיים ועמותת עזר מציון מרחיבים את שיתוף הפעולה. לפני מספר ימים אירח בכנסת **שר הרווחה יעקב מרגי** את בוגרי ובוגרות מרכז היום לאנשים עם מוגבלות של עזר מציון שפועל במושב נחלים בפיקוח ומימון משרד הרווחה. זהו הביקור הראשון שלהם בכנסת ישראל- הם ביקרו במליאה ובועדות וקיבלו סקירה על עבודת הכנסת. הביקור נחתם במפגש מיוחד עם שר הרווחה יעקב מרגי באולם ירושלים. השר מרגי אמר במפגש: "בכל מפגש עם אנשים עם מוגבלות אני שואב כוחות לפעול למענכם. משרד הרווחה ימשיך להשקיע משאבים רבים כדי להעניק לכם מסגרות איכותיות ולפתח מענים לשילובכם בקהילה ולשיפור איכות חייכם".

למחרת הגיע השר עם צוות משרדו לסיור מיוחד בבית אורנית של עזר מציון וסיור במאגר מח העצם בניהולה של **ד"ר ברכה זיסר**.

מלגות הוענקו לסטודנטים ב-HIT

צילום: דורון מסרנו

חברת מוטורולה סולושנס בע"מ מעניקה, זו השנה ה-13, מלגות לסטודנטיות וסטודנטים של HIT מכון טכנולוגי חולון, במסגרת תוכנית "מהנדסים את העתיד" של החברה. השנה זכו במלגה 38 סטודנטיות וסטודנטים, בחלוקה מגדרית שווה, מפקולטות בתחומי ה-STEM .

מדובר במלגת מצ'ינג עם המכון, הניתנת לסטודנטים בעלי פוטנציאל הצלחה בלימודים. השנה העניקה מוטורולה סולושנס מלגות בסך 40,000 דולר.

את הטקס המרגש, שאורגן על ידי דקנט הסטודנטים, פתח **פרופ' אדוארד יעקובוב נשיא** HIT שאמר: "עם תחילת שיתוף הפעולה עם חברת מוטורולה, זכו במלגה סטודנטים ספורים ואילו עתה מספרם גדל לכמה עשרות, ביחס שווה של נשים וגברים".

מנכ"ל HIT **שמואל גולדברג:** "השאיפה היא שבשנים הבאות יעלה מספר הסטודנטיות ויעיד על מגמה חשובה של חיזוק מקומן של הנשים בלימודי הטכנולוגיה והמדעים. זהו חזון המכון".

חלוקת סלי המזון לחג השבועות

בארגון החסד הגדול 'חסדי נעמי' מסכמים בהצלחה את מבצע שבועות. לאור עליית המחירים של מוצרי המזון ולנוכח המצב שהפך משפחות רבות לנצרכות נוספו משפחות רבות למאגר המשפחות הנתמכות. בחסדי נעמי נוהגים כבר שנים רבות לחלק לאלפי משפחות סלי מזון לקראת חגים, מעבר לחלוקה הקבועה הנערכת במהלך השנה כולה.

לקראת חג השבועות מוסיפים מוצרים מעבר למוצרי בסיס, בדגש על מוצרי חלב ומעבר לכך, מוצרים כמו מעדנים ומיני מתיקה עבור הילדים כדי שגם הם יחושו בשמחת החג. בנוסף, נערכו פעילויות מיוחדות ברחבי הארץ: מסיבות חג לקשישים, פעילות משותפת של שוטרים מתנדבים וניצולי שואה ועוד.

שאנן פותחת דלת עם ערך מוסף

האקדמית שאנן תקיים ביום ראשון, 15.6, י"ט בסיוון בין השעות 15:00-19:00, יום פתוח בשילוב חגיגות יום הסטודנט - עם מוזיקה, כיבוד עשיר, מפגשים עם ראשי חוגים, ויחס אישי שמתחיל כבר ביום הראשון.

באירוע יוכלו מתעניינים ומתעניינות להכיר מקרוב את המשנה החינוכית "מורנטור" ולהתרשם ממגוון מסלולי הלימוד לתואר ראשון, תואר שני, תעודת הוראה, הרחבות הסמכה והסבות אקדמאים - כולל קורסים חדשים למטפלות ולהסבת מהנדסים/הנדסאים להוראה. הנרשמים ללימודים במהלך היום יזכו במגוון הטבות ייחודיות: פטור מדמי רישום, תיק מחשב במתנה ומערך מלגות נרחב למועמדים לתואר ראשון ותעודת הוראה.

האקדמית שאנן, ממוקמת בסמוך לרכבת מוצקין ולמטרונית, ומציעה קמפוס ירוק ומרצים מצוינים.

תורה, איכות וחיבורים

בית מדרש 'חי בקהילה' בראשון לציון, בהובלת הרב גלעד יאיר ספרוני שליט"א, מהווה מענה למחפשים את הקומה הבאה של לימוד התורה- שני סדרים גמרא בעיון, הלכה והעמקה בלימוד אמונה, בדגש על תורת הרב קוק זצ"ל. בית המדרש יושב בלב העיר ויוצר קשר חם ומשמעותי עם הציבור הרחב ומאפשר לכל אחד למצוא בו את מקומו - מבוגרי ישיבות ועד בעלי בתים, בעלי תשובה ונוער. שבתות וחגים נחגגים בשותפות עם קהילות העיר. בנוסף, פועלים במקום מדרשת נשים - 'באר מרים' המעניקה כל שבוע תורה נשית ייחודית ומרעננת מגדולי הרבנים והרבניות, 'בוטיק החסד'- חנות יד שניה לטובת הקהילה, הרבצת תורה בכל רחבי העיר ועוד פרויקטים רבים.

משפחות צעירות המעוניינות בחיי תורה עמוקים עם שליחות קהילתית במרכז הארץ מוזמנות ליצור קשר.

תוכנית אנשי חיל

צילום: מדור רע"ן, הרבנות הצבאית

חיל הרבנות הצבאית, בשיתוף מוסדות אריאל, מסיימים בימים אלה את הרישום לתכנית 'אנשי חיל' - תכנית חדשנית ללימודים תורניים ושירות צבאי. לאור ההשקה המוצלחת של התכנית לפני שנתיים, התכנית מתרחבת בעקבות הצורך ההולך וגדל ברבנים צבאיים איכותיים וצעירים, המשלבים הסמכה לרבנות עם שירות מבצעי בשטח. משתתפי תכנית "אנשי חיל" נהנים ממימון מלא של לימודיהם, זוכים למלגה חודשית גבוהה, והבטחה לשירות קבע כקצינים ורבנים צבאיים בעלי השכלה תורנית מתקדמת. התכנית כוללת לימודים תורניים מקיפים והסמכה לרבנות, ליווי אישי של מנטורים ורבנים לאורך כל שלבי ההכשרה, ושירות קבע מובהק ברבנות הצבאית עם אפשרות להשתלב בתפקידי ליבה. לפרטים: חפש "תכנית אנשי חיל" ברשת.

ספרים רבותיי, ספרים

הוצאת ראובן מס, מהוותיקות בהוצאות הספרים בארץ, חוגגת השנה 98 שנים להיווסדה בברלין (1927), דרך העלייה לירושלים (1933). בראש ההוצאה עומד במשך כ 50 שנה מר אורן מס, נכדו של ראובן מס. ההוצאה מתמחה בספרי עיון ביהדות, ומציגה באתר "ספר טוב" www.sefertov.co.il כ- 19,000 כותרים מכל בתי ההוולאה לאור בארץ. האתר מאפשר לסופרים ומשוררים להעלות את ספריהם (בחינם) כספרים דיגיטלים, למכור את הספרים ולקבל מחצית מן המכירה. האתר מציג כ 500 ספרים דיגיטלים, גם כאלה שאזלו לפני עשרות שנים, כולל אפשרות חיפוש בתוך הספרים הנדירים.

הקהל מוזמן לבקר בדוכן הוצאת ראובן מס ביריד "שבוע הספר" בכיכר ספרא בירושלים, בין 11-21 ביוני, כולל במוצאי שבתות.

אני אמורה להודות לו על זה שהוא בא?

אהבה, בניגוד לאופן התרבותי שלמדנו, לא באמת נוצרת מרגש אלא היא נוצרת מבחירה

הם נכנסו לקליניקה בשקט הזה שאני כבר מכירה. שקט מתורגל. שקט של שני אנשים שיכולים לנהל בית, קניות, ילדים, לשלם חשבונות, לארגן חופשות – ולא לדבר באמת במשך חודשים.

שלושה ילדים, עשר שנות נישואין, וביניהם משהו שהתייבש, התקשח, הפך לסוג של הסכם שלום קר.

"אני באה לבד כבר ארבעה חודשים," רינת פתחה. עיניה לא עזבו אותו, נוקשות אבל רועדות. "ופתאום הוא מופיע. ככה, בלי תיאום, בלי התייחסות. ואני אמורה להתפעל?" המשיכה רינת.

רפאל משך בכתפיו.

"חשבתי שזה יעשה לך טוב. שתראי שאני מוכן לנסות", אמר.

"באמת? אתה מגיע פעם אחת – וזה אמור לכפר על הכול?"

שניהם פנו אליי. חיכו שאכריע מי צודק. מי 'הבוגר', מי 'הקורבן'.

אבל זה בדיוק המקום שבו אני עוצרת, כי ברגע שאני מנסה להכריע מי פה הקורבן, שניהם הופכים להיות שבויים.

"את מרגישה שהוא גזל ממך משהו," אמרתי לה. "את השנים, המאמץ, תשומת הלב, אפילו את הנוכחות הפשוטה של בן זוג ששותף למרחב. את צודקת – זה באמת לא היה הוגן."

"ואז?" רינת לחשה, "אז מה עכשיו? אני אמורה למחוא כפיים על פירור נוכחות?" שאלה.

"לא. את לא אמורה למחוא כפיים. אבל את כן צריכה לראות מה קורה פה באמת", עניתי לה.

"כלומר?" שאלה.

"שהוא בחר לבוא. זו לא הצלה, זו לא תשובה. זו התחלה. והשאלה האמיתית היא לא אם מגיע לו פרס, אלא אם את מוכנה להפסיק להיות קורבן?" שאלתי.

"מוכנה? אני מעולם לא רציתי, אבל אני מרגישה שאני לא מצליחה", ענתה.

"זו הדרך היחידה שבה אפשר באמת לבחור", המשכתי.

הרגשתי שהיא נבהלה. לא כעסה. לא דחתה. פשוט נבהלה.

"את מדברת על בחירה, אבל אני לא זוכרת מתי בפעם האחרונה באמת בחרתי. אני פועלת על אוטומט כל כך הרבה שנים. קמה, מתפקדת, שורדת. מישהו היה צריך להחזיק את הבית הזה."

"ברור. וזה בדיוק העניין. כשאנחנו שורדים – אנחנו לא בוחרים. גם אם אנחנו מתפקדים מצוין."

רפאל הסתכל עליי. הפעם באמת.

"ואני?" הוא שאל. "מה איתי? לא הרגשתי בבית פה כבר שנים. היא סוגרת אותי. כל הזמן בודקת אותי. שופטת. לא משנה מה אני עושה, זה אף פעם לא מספיק", המשיך.

"אהבה היא לא מקום שבו אתה זוכה בצדק. היא מקום שבו אתה בוחר מחדש, גם כשאתה לא מקבל תעודת הוקרה. מפגש אמיתי לא יכול להתרחש כשאחד נעלב ונפגע והשני מתגונן ומסתגר, כי אז שניכם שוקעים בדינמיקה שבה כל אחד מחכה שהשני ישתנה.

כשהשני ישתנה – אז נוכל לפתוח את הלב. זה לא נקרא בחירה, זו עסקה עם תנאים.

החירות האמיתית בזוגיות מתחילה כשאני בוחר להישאר פתוח גם כשהשני סגור – כשאתה, רפאל, בוחר לפעול גם בלי לקבל הכרה על זה; ואת, רינת, בוחרת לראות את רפאל כאדם חדש למרות שהעבר עוד צורב".

"אבל איך עושים את זה?" שאלה רינת.

"זה יכול לקרות רק בתנאי שתוכלו לוותר על הזהות הקורבנית".

"אבל זה לא הוגן. אם אני בוחרת בו עכשיו, אני מוחקת את כל השנים האלה שבהן כאבתי לבד", אמרה בדמעות.

"את לא מוחקת, את פשוט לא נותנת להן לנהל אותך. הבחירה לא מוחקת את העבר, היא רק מורידה אותו מהבמה ומנתקת אותו מהמיקרופון הראשי".

"ומה אני אמור לעשות?" שאל רפאל.

"לבחור! כל יום. לא בהצהרות, במעשים קטנים, בהקשבה, לא לברוח גם כשהיא עדיין כואבת".

"זה קשה", אמר.

"נכון, כי זה חופש אמיתי. לפרוץ את השבי המוכר זה באמת קשה".

הם יצאו מהחדר כשמשהו אחר עבר ביניהם, ניתן היה להרגיש שיש פה שקט של יסודות חדשים שנבנים. רפאל חזר לפגישה לבד שבוע לאחר מכן.

"אני מבין למה רינת כל כך כעסה.גם כשהייתי נוכח, לא באמת הייתי איתה. רינת הייתה אצלי על תנאי. חיכיתי שהיא תשתנה. אני ממש מרגיש את השינוי שמתחולל בי, אני מנסה לבחור בה כמו שהיא, בלי לחכות".

שבוע לאחר מכן רינת הגיעה לבד.

"הרגשתי שאני רואה לראשונה את ההתחלה של החירות האמיתית. לא ניצחון, לא פיוס, אלא ממש בחירה".

"נכון, כי אהבה, בניגוד לאופן התרבותי שלמדנו, לא באמת נוצרת מרגש, אלא היא נוצרת מבחירה.

וכל בחירה כזו, יום אחרי יום, מגרשת את הקירות הישנים ומחליפה אותם בחומר אחר, לא אטום, גמיש ופגיע יותר, אבל לפחות, אמיתי".

כל הפרטים שונו למען שמירת הפרטיות

חנה דיין - טיפול זוגי ופרטני (לנשים) במשברי חיים | פסיכולוגיה יהודית תורת הנפש | קליניקה פרטית בשפלה | אפשרות גם בזום
054-4480705 | מייל: hanna.tipul@gmail.com | לכל המאמרים : www.hannad.co.il | (טיפול פרטני לגברים ינתן על ידי מטפל)

לוח פתוח 03-9185553

נדל"ן

דירות

מכירה

קרקעות באזור בנימינה, פוטנציאל הפשרה החל מ-98,500 ש"ח לרבע דונם. 058-4616619

אריאל

למכירה מפרטי! דירת 5 חדרים, חדשה, באריאל, רק 2,150,000 ש"ח. לפרטים: 054-5800143

גבעת שמואל

מוכרים רציניים! במיקום הטוב ביותר, מנחם בגין - ג. שמואל, 5 חדרים, גדולה במיוחד, מרפסת (סוכה) לנוף פתוח, מחסן וחניה, בבניין קטן. בבלעדיות תיווך KEN נדל"ן 0508-755-755 חזקי ירט

חדשה בשוק, ברחוב הרימון, 4 חד', גדולה ומרווחת, מרפסת לנוף מערב, קומה וכיוונים טובים. בבלעדיות KEN נדל"ן 0508-755-755 חזקי ירט

ברחוב הזיתים המבוקש, 5 חדרים, גדולה ומרווחת, תקרה גבוהה, 2 חניות ומחסן, קומה גבוהה לנוף פתוח, רציניים למכור! בבלעדיות KEN נדל"ן 0508-755-755

ברחוב יצחק שמיר המבוקש, 4 חדרים, משודרגת ומטופחת, יחידת הורים גדולה במיוחד, קומה א', מרפסת למערב. במחיר אטרקטיבי, מוכרים רציניים! בשיווק בלעדי תיווך KEN נדל"ן 0508-755-755 חזקי ירט

לתיווך KEN נדל"ן דרושות דירות למכירה, ג. שמואל, לקונים רציניים אחרי מכירת דירה. להערכת נכס/פגישת יעוץ (ללא תשלום) התקשרו למשרד: 0508-755-755 חזקי ירט

נדל"ן ירושלים

דירות

מכירה

ארנונה

בפרויקט איכותי בארנונה, ברח' קורץ השקט והפסטורלי, 3 חד', גדולה, יחידת הורים, ממ"ד, נגישות מלאה, מחסן, שתי חניות פרטיות מקורות, מרפסת סוכה גדולה, נוף פתוח, קרוב לשגרירות האמריקנית ולמרכזי קניות, בלעדי!! "אנגלו סכסון" 053-6295857, 077-9973539

בית הכרם

חדש בשוק! בבית הכרם הירוקה, ברחוב שקט ופסטורלי, קוטג' פינתי מקסים בסגנון אירופאי, 7.5 חדרים, 175 מ"ר, מוקף גינה גדולה עם עצי פרי. אפשרות לחלוקה/יחידה נפרדת/קליניקה. מחסן גדול וחניה פרטית מקורה. בלעדי!! "אנגלו סכסון" 053-6277130, 077-9973539

מבשרת ציון

במיקום הכי נוח במבשרת (קדמת רכס חלילים)! דופלקס שמור, 5 חד' במפלס אחד, מרפסת לנוף וגינה, מעלית ונגישות, יחידת דיור עם כ"פ, חניה פרטית. בלעדי!! "אנגלו סכסון" 053-9426353, 077-9973539

מקור חיים

במקור חיים, פנטהאוז מדהים וחדש! 6 חד' במפלס אחד, סלון ענק עם חלונות גדולים לנוף פנורמי עוצר נשימה, תקרה גבוהה, טרסת גג גדולה עם בריכה וג'קוזי, בין פארקים ירוקים, בתי קפה וקרבה לרכבת הקלה, מסירה מרץ 2026, בלעדי!! "אנגלו סכסון" 053-7106135, 077-9973539

צור הדסה

בצור-הדסה, דירת גג מקסימה! 4 חדרים, גדולה, מרפסת גדולה לנוף פתוח, מיזוג וחימום, 2 חניות מקורות, מחסן, מיקום מצוין וקרוב למרכז המסחרי, פארק, ביכ"ס, תח"צ. בלעדי!! רונן: "אנגלו-סכסון" 077-2314087

קרית משה

בקרית משה, המאירי 12, ק-1, 3.5 חדרים, 90 מ"ר. נחתם הסכם תמ"א 38 לבניית ממ"ד, חדר ומרפסת. 3,550,000 ש"ח. 050-5707792

רמות

ברמות, במשעול יפה ושקט של אבן שמואל, קוטג' יפה ומטופח, חצר מהסלון וחצר נוספת מחדרי השינה, גישה נוחה. 4,400,000 ש"ח. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591

למכירה דירה בבני ברק

3 חדרים משופצת+מזגן הדירה ניתנת להרחבה

₪ 1,850,000

050-9033331

1009938

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה - ועדת משנה להתיישבות

הודעה על הפקדת תכנית מפורטת מספר 117/6/8, שינוי לתכנית מפורטת מספר: **סוג היחס**: שינוי, **מספר התכנית**: 117/6
מקום התכנית: **ישוב**: קרני שומרון
באדמות הכפר ג'יצפוט גוש פיסקאלי מס' 6, חלק ממווקע חלת אל בלע.
מטרות התכנית:
1. שינוי בקווי בניין 2. שינוי בהוראות של שטח בנייה, גובה ומס' קומות מרתף.
בהתאם לסעיף 20/24, לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, מודיעה בזה ועדת משנה להתיישבות על הפקדת תכנית מפורטת מס' 117/6/8 שינוי לתכנית מפורטת מס' 117/6. התכנית נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית בבית אל ו/או משרדי מהנדס ועדה מיוחדת לתכנון ולבניה קרני שומרון, ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימי קבלת קהל. נוסח זה הינו הנוסח המחייב של התכנית. בנוסף, ככלל, יפורסם עותק מן התכנית גם באתר האינטרנט של מנהל התכנון בישראל (www.iplan.gov.il), ואולם אין מדובר בעותק מחייב ואין בפרסומו של עותק זה כדי להשפיע על מנין הימים לצורך הגשת ההתנגדויות. ובנוסף, ככלל, יפורסם נוסח הודעה על הפרסום גם באתר האינטרנט של המנהל האזרחי ליהודה ושומרון http://gov.digitalst.co.il.
כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת. התנגדות זו תוגש בכתב בצירוף כל המסמכים התומכים בהתנגדות, לרבות מפה או מסמכים אחרים המאפשרים זיהוי מיקומו של הנכס שבבעלות המתנגד וכן המוכיחים את זיקתו של המתנגד לתכנית. באזורים לא מוסדרים, לא יילקחו בחשבון נסחי רישום של משרדי מס רכוש ללא צירוף מפה טופוגרפית מצבית הערוכה בידי מודד מוסמך המתארת את הנכס, מיקומו, גודלו, וכו', וכן לא תילקח בחשבון התנגדות בלתי מנומקת ומבלי שהוכחה זיקתו של המתנגד לתכנית המופקדת. כן יש לצרף תצהיר, המאומת ע"י עורך דין והמאמת את העובדות שעליהן ההתנגדות מסתמכת. רשאי המתנגד לפרט את הצעותיו לשינוי התכנית אם ברצונו לכך. על המתנגד לפרט את כתובתו הפרטית ומס' הטלפון שלו.
התנגדות לוועדה המחוזית תוגש באמצעות טופס הגשת התנגדות באתר מידע תכנוני של מינהל התכנון בכתובת http://mavat.iplan.gov.il. לחילופין, ניתן לשלוח את ההתנגדות למשרד לשכת התכנון בבית אל, ת.ד 16, או בדואר אלקטרוני planningyosh@iplan.gov.il או למשרד מהנדס הוועדה המיוחדת לתכנון ובנייה קרני שומרון, בתוך חודשיים מתאריך פרסום הודעה זו בעיתון.
אדריכל יהודה אלקלעי, יו"ר ועדת משנה להתיישבות, אזור יהודה ושומרון

59750

שידוכים

שידוכים

בן זוג

נאה ומבוסס, מחפש אישה טובה, בגיל 62-68, שרוצה זוגיות וקשר רציני. 052-3374405

בן 55, 1.80, רזה, גרוש, בלי. מעוניין בקשר רציני. 054-2588253

בת זוג

עולה משוויץ, 44, נאה וערכית, לנישואין. בדתי, ציוני, גבוה ומבוסס. דובר צרפתית/אנגלית. 050-6223343

נופש

נופש

בית שאן

דירת נופש מדהימה, בבית-שאן/עמק-המעיינות, כ-12 נפשות, אבזור מלא ומפנק ומרפסת לנוף, לימות השבוע ולשבתות. 050-8586636

גליל מערבי

במושב ליד נהריה, צימרים למשפחות, חדר אוכל גדול וחדר תפילה, משחקים בחצר, בריכה מחוממת והכל באווירה כפרית ודתית. 04-9969141, 052-8669090

גליל עליון

למשפחות וקבוצות. מתחם אירוח באיזור הכפרי של קרית שמונה. 5-6 יחידות נופש. חצר גדולה. חדר אוכל. קייטרינג מהדרין + בתי כנסת קרובים למתחם. 5 דקות ממקורות הירדן. 052-4261184-5 לא בשבת.

וילת אירוח בכפר יובל, במרכז האטרקציות של הגליל העליון! בריכה מחוממת ענקית, משחקי חצר ושלל פינוקים. 050-6822123

יבנאל

מתחם צימרים ביבנאל, מתאים לשש זוגות + 18 ילדים, 2 בריכות, ג'קוזי, מתנפחים, משחקי שולחן ועוד. 050-8358442

קרית שמונה

יח' נופש לאירוח, בקרית שמונה!!! 2 חדרים, מרוהטת + מרפסת לחרמון, לכל ימות השנה, מקום שקט, קרוב לבית כנסת, מחירים אטרקטיביים. 052-7464608

מכירות

קניית ספרי תורה

דרושים

עבודה

הצעות עבודה

לצוות ברכות נוות ישראל, בירושלים, דרושים אנשי צוות. תנאים סוציאליים מלאים. 055-6709978

למועצה מקומית קרני שומרון
דרוש/ה:
וטרינר/ית רשותי/ת
30% משרה
פרטים נוספים באתר המועצה
www.karneishomron.co.il

59302

בס"ד

תנועת אמונה
נשים דתיות ציוניות
חינוך קהילה השפעה

לתנועת אמונה במשרדה הראשי בתל אביב

דרושה
חשבת שכר

דרישות:
- תעודת חשבת שכר
- ניסיון בחשבות שכר חובה
- תעודת הנהח"ש סוג 3 (יתרון)
- ידע והיכרות עם תוכנת חילן
- שליטה מלאה ביישומי מחשב-אקסל וכו'
- בעלת יחסי אנוש טובים
- היכרות עם מערכת החינוך הדתית

נא לפנות בצירוף קו"ח לדוא"ל:
ruchama@emunah.co.il

59749

בס"ד

תנועת אמונה
נשים דתיות ציוניות
חינוך קהילה השפעה

לתנועת אמונה דרושה
מנהיגה

לניהול אולפנית אמונה אלישבע בפרדס חנה לשנה"ל תשפ"ו

דרישות:
ניסיון בניהול מוסד חינוכי, במערכת החמ"ד
עמידה בדרישות משרד החינוך
תואר שני בתחומי החינוך
ידע ויכולת בניהול אדמינסטרטיבי
מגורים באזור

נא לפנות בצירוף קו"ח ורשימת ממליצים
לדוא"ל: ati@emunah.co.il
לפרטים ניתן להתקשר ליעל: 052-8743888

59801

מעוניין לקנות ספרי תורה ישנים (גם גניזה)
משלם מחיר טוב
054-6420392

56398

דרוש חשמלאי עוזר חשמלאי
שומרי שבת - לעבודה קבועה
דרישות התפקיד:
חשמלאי עם ניסיון בעבודות חשמל לתעשיה
עבודת תחזוקה | העבודה באזור המרכז
תחילת עבודה במיידי | יושרה | שכר הוגן
לפרטים נוספים בטלפון ובווטסאפ:
050- 4112271
במייל: b0504112271@gmail.com

111176

בס"ד

דרוש/ה

← אם בית
← מדריך- מחנך פנימייה
← מנהל פנימייה חינוכי

לישיבת בני עקיבא סוסיא.

תפקיד עם אחריות, מסירות ואהבה!

לפרטים נוספים:
מנדל 054-586-4030
לשליחת קו"ח Mendel@odc.co.il נא לציין את שם המשרה.

מקום זה יכול להיות שלך 03-9185553

Brilliant & co. ל

דרוש/ה
מנהל/ת קריאייטיב

שמחדד.ת קונספטים בשביל הכיף
שמפצח.ת בריפים עם הקפה של הבוקר
שיודע.ת להוציא את המקסימום מצוות
של מוכשרים.ות

כישורים נדרשים:

- יכולת הובלת צוותים
- ניסיון של 5 שנים ומעלה בתפקידי קריאייטיב במשרד פרסום
- העבודה במשרה מלאה

המשרה באיזור קניון איילון ר"ג

קו"ח לדוא"ל: libi@bandc.co.il

מרכז סיור ולימוד "בית- מוריה"
בבאר שבע מרחיב את שורותיו ומחפש
מדריך טיולים, להדרכה, לשותפות
בהובלת צוות, בניית פרוייקטים, והפעלת יוזמות.

דרישות התפקיד

- תו תקן הדרכת טיולים + ניסיון
- ראש גדול
- יחסי אנוש
- יוזמה ויצירתיות
- היקף משרה: בין 3/4 משרה עד משרה מלאה
- מגורים באיזור באר שבע- חובה

המודעה פונה לנשים וגברים כאחד

71214

קורות חיים לכתובת מייל: Shimon@bmoriah.org.il

בס"ד

נוער מדבר אליך?
מחפש עבודה עם שליחות?

דרכי נעם
פתח תקוה

בישיבת 'דרכי נעם' בפתח תקווה מחפשים לשנת תשפ"ו

מנהל פנימיה
מחנכי פנימיה*

* מדריכים תותחים אנשי חינוך בנשמה
כולל מגורים | העבודה בערבים

לפרטים: 03-9226748
קו"ח לשלוח למייל: ytdnp@gmail.com או לווטצאפ 050-2361705

הקרן לפיתוח מטה בנימין וההתיישבות

לקרן לפיתוח מטה בנימין וההתיישבות

דרוש סמנכ"ל כספים ופיתוח משאבים

הקרן לפיתוח מטה בנימין פועלת מזה שנים רבות לפיתוח וקידום ההתיישבות בחבל בנימין. במסגרת פעילותה מגייסת הקרן כספים בארץ ובעולם ומסייעת רבות בתרומה לפרויקטים רבים ומגוונים בבנימין.

בימים אלו מחפשת הקרן סמנכ"ל כספים ופיתוח משאבים נמרץ, אחראי וחדור תחושת שליחות.

במסגרת התפקיד:

- שותפות בפיתוח האסטרטגי של הארגון
- ניהול הנושאים הפיננסים בעמותה
- בקרה ושליטה על תקציבי הקרן
- יצירת שיתופי פעולה עם קרנות בארץ ובעולם

דרישות סף לתפקיד:

- ידע וניסיון קודם בהנהלת חשבונות
- ניסיון בניהול כספי של עמותות – יתרון
- אחריות, עצמאות, יוזמה ומקצועיות
- אוריינטציה מיחשובית גבוהה
- שליטה בשפה האנגלית

העבודה בשער בנימין
ניתן להגיש קו"ח עד לתאריך: כ"ה סיוון 21.6.25
המודעה מנוסחת בלשון זכר אך פונה לנשים ולגברים כאחד

פניות להגשת מועמדות יתקבלו במייל:
hlmbinyamin@gmail.com

ישיבת **לב חדש** בשילה מתרחבת ומחפשת לשנה"ל תשפ"ו:

ר"מ – מחנך כיתה

אתגר חינוכי תורני • קשר אישי ויחס אוהב • אמון בכל תלמיד

מנהל פנימיה

הובלה וניהול צוות • עבודה לא פורמלית עם תלמידים • מנהיגות חינוכית תורנית

מדריך פנימיה

קשר אישי ויחס אוהב • עבודה לא פורמלית עם תלמידים • בשעות הערב והבוקר

לשליחת קורות חיים:

sarielbn@gmail.com • רק פניות מותאמות ייענו

לב חדש
ישיבה תיכונית תורנית

השלב הבא בעולמות הסיעוד והטיפול

'שיח סוד' מגייסים אחים/אחיות רפואיים מוסמכים
הצטרפו לנָקְסְט-לֶבֶל של אנשי הסיעוד –
ותהנו מקידום מקצועי ותנאים מעולים!

משרה מלאה או חלקית | מעקבים רפואיים | מתן טיפולים

- תנאי עבודה מעולים
- עבודה בשיתוף צוות רב מקצועי
- סביבת עבודה נעימה, ערכית ומכבדת
- קשר עם רופאי הקהילה, הדרכה, יעוץ

עבודה עם שליחות

לפרטים ושליחת קו"ח
jobs@seeachsod.org | 050-4127483
ירושלים | בית שמש | בני ברק

יום מכירות

13.6 | י"ז סיוון | 9:00- 13:00

מרוקית

איפה אתם ביום שישי הבא?

1. יושבים על קפה ומאפה זוגי בנריה
2. פוגשים שכנים חדשים בנריה
3. נהנים מהטבות ייחודיות על הבתים בנריה
4. כל התשובות נכונות

נריה העיר שלכם

היישוב נריה מציע שילוב מושלם למשפחות:

קהילה תורנית חמה, מוסדות חינוך מצוינים, נגישות מעולה למרכז, ונוף עוצר נשימה שמשלים את החוויה

אלו רוצים אתכם?

למידע נוסף חייגו 076-599-7289

הריזהב